

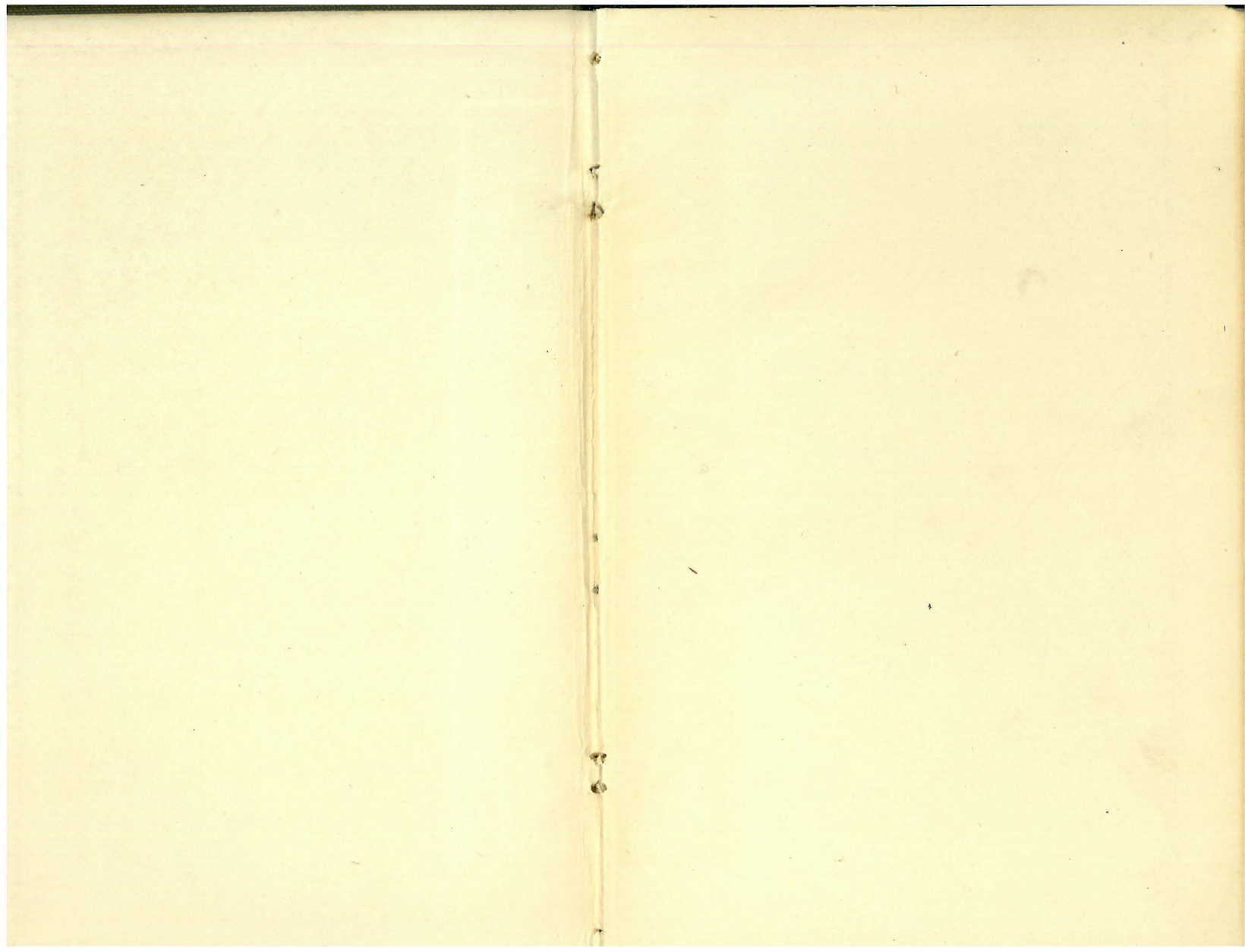
1911

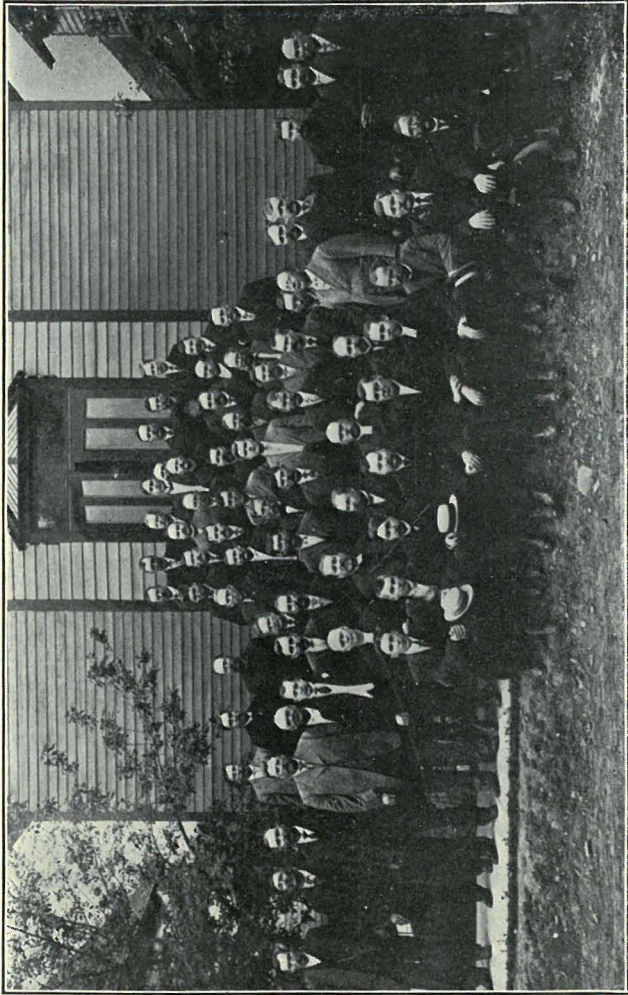
KIRKOILLINEN

KALENTERI

VUODELLE

1911





Suomi-Synodin kirkolliskokouksen jäsenet Hancockissa, Mich., 1910.

Kirkollinen Kalenteri

vuodelle

1911



Hancock, Mich., 1910

Suomalais-Luterilaisen Kustannusliikkeen Kirjapaino

Tervehdys lukijalle!

Mikä kulun, se kiihottaa yhä eteenpäin kotkan siivillä. Ajat myös muuttuvat, ja me muutamme niissä. Jospa muuttumismme olisi terveellisen kasvannon ja kehityksen muuttumista, eikä kemytmielistä vaihtelemista toisesta muodosta toiseen! Ajan henki kemytmielisyyhdellään pyytää meitä näin muuttelemaan itsemme, vaihtelemaan muotoamme ilman varmaa määrättyä tarkotusta. Se tahtoo, että kulkijimme niinkuin laiva ilman peräjinä, totellen waan tuulien oikkuja. Olevä ihmishenki ei ole tätä warten olemassa. Eikä ihminen saawuta tällä tavalla lepoa sydämmelleen, ei toji onnea itjelleen. Se woi kiihkota uujien muotojen perässä raiwošta jokeana, se woi olevia oloja mullistella ja riistää onnen ja rauhan itjeltään ja muilta, mutta toji hywää se ei woi saada aikaan.

Toji hywää saadaan aikaan ainoastaan sen kautta, jofa on todella h y w ä, nim. Sumalan. Sumalan jana yksin neuwoo toji hywän tien; Sumalan poika Kristus yksin on perustuksemme, tiemme, totuutemme, turwamme ja wälimiehemme. Hänen henkenjä yksin on Totuuden Henki. Älä, kallis jirtokansa, tätä koskaan unohta!

Älä anna kenenkään riistää sitä aarretta, mikä sinulla on Jumalan sanassa ja kristinuskossa!

Nämä aatteet johtuivat mieleeni janoakseni ne hyville lukijoilleni, joiden luo tämä Kirkollinen Kalenteri taas aifoo tulla tervehdysmatkalle uuden vuoden tulleksija. Me tarvitsemme tosin vapautta, ja kalliina tulee meidän pitää tosi vapaus, ja meidän tulee se todella jätilyttää jalona Jumalan lahjana, jotta meillä olisi paras tilaisuus noudattaa hyvää ja tehdä Jumalan tahtoa. Mutta me tarvitsemme yhteyttä, ja paras yhteys on kristillinen seurakunta-yhteys. Uheroitkaamme waan kufin, tämän yhteyden ystävät, että se olisi todella „pyhäin yhteys“, Jumalan kansan yhteys.

Täällä monien wiettelysten ja waarojen keskellä waeltajiamme tarvitsemme walwomista ja rukousta sekä keskimmäistä kehotusta, tukeaksemme toisiamme. Tätä warten Kalenterimme sijältää waihtelewia kirjotuksia warjinkin sielunpaimenilta, että sekin osaltaan woiji taas olla pienenkään korren kantajana tähän kalliseen yhteiseen rakennustyöhön. Herrä, junauksen antaja, kanjaamme jumatkoon ja kaikesja hyvästä kaswatukseen ja warjelfoon!

J. A. Mikander.

Pimennyksiä.

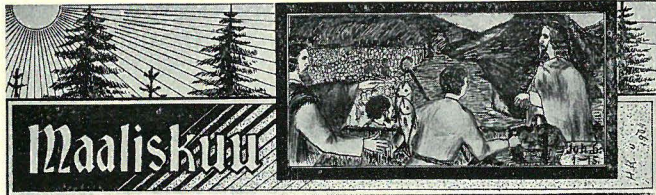
Wuonna 1911 tapahtuu 2 auringonpimennystä.

Uu ei tänä vuonna pimene. Ensimmäinen auringonpimennys tapahtuu huhtif. 28 p:nä ja näkyy Australiassa itäisellä puoliskolla ja Uudella Seelannilla, Tyhnen waltameren keski osassa ja Pohjois-Amerikan eteläisellä puoliskolla.

Toinen auringonpimennys näkyy lokaf. 22 p:nä melkein koko Afriassa ja Australiassa ja Tyhnen waltameren länsi osassa.

Merkkien selityksiä.

- ☉ Uusi kuu. ☽ Ensimmäisen neljännes. ☽ Täyji kuu.
☾ Wiimmeinen neljännes.



Maaliskuu

- 1 R Alpo
- 2 T Janny
- 3 P Kauko
- 4 L Adrian

2 Kor. 6: 1—10.
Luul. 10: 17—22.

- 5 S 1 j. Vaast.
- 6 M Ruudolf
- 7 T Perpetua
- 8 R Wilppu
- 9 T Edwin
- 10 P Auro
- 11 L Kalerwo

1 Tess. 4: 1—7.
Marl. 9: 14—29.

- 12 S 2 j. Vaast.
- 13 M Ernesti
- 14 T Matilda
- 15 R Nisto
- 16 T Kerbert
- 17 P Kerttu

- 18 L Edvard

Ef. 5: 1—9.
Luul. 4: 31—37.

- 19 S 3 j. Vaast.
- 20 M Jaakkina
- 21 T Pentti
- 22 R Viktori
- 23 T Afjeli
- 24 P Gabriel

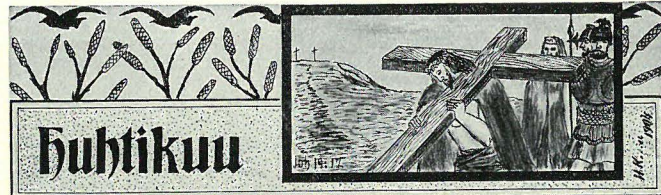
Joh. ilm. 21: 1—7.
Luul. 1: 46—55.

- 25 L Marian ilm. p.

Gal. 4: 22—31.
Joh. 6: 52—71.

- 26 S Puolip. i.
- 27 M Soini
- 28 T Armas
- 29 R Jonas
- 30 T Usko
- 31 P Irma

Jos joku tahtoo minun peräsäni tulla, hän kieltäköön itsensä, ottakoon ristinsä ja seurakoon minua, Matt. 16: 24. — Vastansaajiojaa perkeleitä, niin hän teistä pakenee, Jaat. 4: 7. T. k. 1 p. julkaistaan „Pääsiäislehti“, Suomi-Opioston juhla-julkaisun 2:n numero. — T. k. 25 p. on 21 vuotta kulumut Suomi-Synoodin perustamisesta.



Huhtikuu

- 1 L Saaraid

Sebr. 9: 11—15.
Joh. 8: 31—45.

- 2 S 5 j. praet.
- 3 M Ferdinand
- 4 T Ambrojius
- 5 R Irene
- 6 T Vilho
- 7 P Allan
- 8 L Suoma

Silpp. 2: 5—11.
Luul. 22: 14—22.

- 9 S Paamujarr.
- 10 M Hejefiel
- 11 T Berna
- 12 R Julius
- 13 T Tellewo

Sebr. 5^o u'u.
Luul. 23: 32—43.

- 14 R Piitapreij.
- 15 L Linda

Ef. 1: 15—23.
Matt. 28: 1—8.

- 16 S Pääsiäisy.

1 Piet. 1: 17—23.
Matt. 28: 9—15.

- 17 M 2 Pääsiäisy.
- 18 T Waldemar
- 19 R Bernhard
- 20 T Amalia
- 21 P Anjelmi
- 22 L Alina

Joh. ilm. 13: 26—41.
Luul. 24: 36—49.

- 23 S 1 j. Pääi.
- 24 M Albert
- 25 T Markus
- 26 R Terefia
- 27 T Engelbrekt
- 28 P Tuure
- 29 L Tyfo

Sebr. 13: 20, 21.
Joh. 10: 1—10.

- 30 S 2 j. Pääi.

Jos te minun puheesani pyyhitte, niin te olette totisesti minun opetuslapseni, ja te tulette tuntemaan toiuuden ja totiuus vapauttaa teidät, Joh. 8: 31, 32.

Tässä kuussa S.-Synoodin konsistoriumi lähettää kutsun sirkolliskokoukseen. — Tämän kuun 30 p. pitää Suomi-Opioston taloudenhoitajan saada eri kannatuskuntain jäsenluettelot.



1 M Vappu	18 T Erffi
2 T Atanajius	19 P Emilia
3 R Ristinpäivä	20 L Karoliina
4 T Rooja	
5 P Jenny	Maat. 5: 10—20.
6 L Aleksandra	Luukk. 11: 1—13.
	21 S Rufousin. ☾
1 Piet. 1: 2—7.	22 M Hemminki
Joh. 14: 1—12.	23 T Lyyli
	24 R Marit
7 S 3 j. Pääj.	
8 M Aake	Efez. 4: 7—13.
9 T Timo	Luukk. 24: 50—53.
10 R Nino	
11 T Osmo	25 T Helatorst.
12 P Lotta	26 P Vilhelmiina
13 L Floora ☺	27 L Ingeborg
Isra 9:6. Jes. 54: 7—8.	1 Piet. 3: 16—22.
1 Joh. 2: 17.	Luukk. 12: 4—12.
14 S 2 Rufousp.	28 S 6 j. Pääj. ☼
15 M Sofia	29 M Oiva
16 T Ester	30 T Basilius
17 R Rebekka	31 R Selka

Herra on minun Paimeneni, ei minulta mitään puuta. Ps. 23: 1. — Kuffajat ovat puhjenneet ulos kedolla, kovat on tulut, ja toufometiisen ääni kuuluu meidän maasjamme, korv. weiju 2: 12.

Toufokuulla pitävät seurakunnat kokouksensa edustajavai-
lia marten. — S. Opiston kerautukukauji päättyy t. k. 26 p:nä.



1 T Nikodemus	16 P Justina
2 P Venla	17 L Reho
3 L Viola	
	1 Tim. 6: 6—12.
	Mat. 16: 24—27.
	18 S 1 j. Kolm. p.
	19 M Siiri ☾
	20 T Jnto
	21 R Nhti
	22 T Paulina
	23 P Adolf
	1p. Tes. 13: 16—25.
	Mari. 6: 14—29.
	24 L Joh. kast. p.
	2 Piet. 1: 1—11.
	Luukk. 9: 51—62.
	25 S 2 j. Kolm. p.
11 S P. Kolm. p. ☺	26 M Jeremias ☼
12 M Esko	27 T Elviira
13 T Gedla	28 R Leo
14 R Gelis	29 T Pietari
15 T Vieno	30 P Päiviö

Wihattaa pahaa ja riippukaa kiinni hnywäsä, Room. 12: 9.
Kesät. 1 p. julkaistaan „Zuhannuslehti“, Suomi-Opiston
juhlajulkaisun 3:3 numero. — Suomi-Synoodin firkolliksokous
Waukegamissa tiistaina, t. k. 8 p. — Helluntaikolehdit Meri-
mieslähetyskelle. — Suomi-Opiston kesäjuhlat kesä- tai heinä-
kuulla.



1 L Naro	17 M Ossian
Esf. 2: 1—10. Luut. 9: 9—13.	18 L Freedrif
2 S 3 f. Kolm. p.	19 R Saara
3 M Arvo	20 L Margareeta
4 L Ulriikka	21 P Johanna
5 R Unto	22 L Magdaleena
6 L Esaias	
7 P Klaus	Reb. 9: 33. 2 Mitä 15: 4. 3lm. Kirj. 3: 21.
8 L Turo	
Room. 14: 10—19. Matt. 7: 1—6.	23 S 3 Ruususp.
9 S 4 f. Kolm. p.	24 M Kirsti
10 M Saima	25 L Jaakko
11 L Cleonoora	26 R Martta
12 R Herman	27 L 7 unikefoa
13 L Joel	28 P Saakon
14 P Miija	29 L Mawi
15 L Rauni	
Ap. Esf. 26: 14—18. Matt. 16: 13—19.	Ef. 6: 1—7. Job. 17: 1—5.
16 S 5 f. Kolm. p.	30 S 7 f. Kolm. p.
	31 M Helena

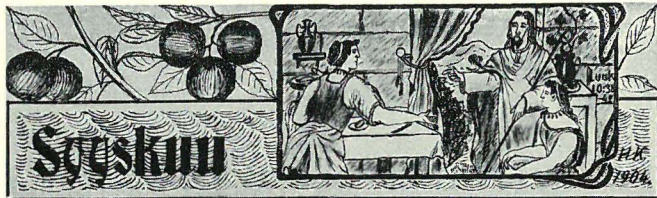
Meidän pitää monen vaiivan kautta Jumalan valtakuntaan tuleman, Ap. T. 14: 33 — Jumalan armo, kaikille ihmisille terveellinen, on ilmestynyt, Tit. 2: 11. — Ne, jotka ottavat vastaan vanhurskaiden armon ja lahjan ystäväisyyden, saavat hallita sen yhden Jeesuksen Kristuksen kautta, Room. 5: 17. Suomi-Opiston kannatusseurat ahferaan toimintaan!



1 L Maire, Gerda	17 L Berner
2 R Holger	18 P Lemmitty
3 L Beera	19 L Maunu
4 P Maria	
5 L Salme, Gurli	Sebr. 3: 12—19 Matt. 11: 20—24.
1 Job. 4: 1—6. Matt. 7: 22—29.	20 S 10 f. Kolm. p.
6 S 8 f. Kolm. p.	21 M Sulho, Even
7 M Lahja	22 L Zivari
8 L Sylvia	23 R Signe
9 R Natalia	24 L Pärttyli
10 L Lauri	25 P Loviisa
11 P Susanna	26 L Ilma
12 L Maara	
	1 Job. 1: 8—10; 2: 1, 2. Matt. 23: 1—12.
2 Lesf. 3: 10—13. Luuff. 16: 10—17.	27 S 11 f. Kolm. p.
13 S 9 f. Kolm. p.	28 M Augustinus
14 M Svea	29 L Zines
15 L Marjatta	30 R Gemil
16 R Brynolf	31 L Arvi

Jumala on kutsunut teitä pimeydestä ihmeelliseen valkeuteensa, 1 Piet. 2: 9. — Kirita, Herra, minua, mutta kuitenkin kohtuudella, äläkä julmuudesjäs, ettes minua peräti hukuttaisi, Jer. 10: 24.

Pian alkaa Suomi-Opistolla syyskuukausi. Nuorukaiset ja neidot, kuka teistä lähtee opistoon?



1 P Gottfrid
2 L Toora

1 Kor. 2: 1—11.
Job. 2: 12—25.

3 S 12 j. Kolm. p.
4 M Mooses
5 L Mainio
6 R Sakari
7 L Regina
8 P Taimi, Göta
9 L Gevert

1 Tim. 1: 12—17.
Matt. 11: 25—30.

10 S 13 j. Kolm. p.
11 M Dagny
12 L Meksanteri
13 R Forma
14 L Zida
15 P Runo
16 L Mielikki

2 Tim. 2: 19—21.
Luukk. 4: 23—30.

17 S 14 j. Kolm. p.
18 M Tyhne
19 L Fredriikka
20 R Augusta
21 L Matteus
22 P Mauri
23 L Tekla

1 Kor. 7: 29—31.
Matt. 6: 19—23.

24 S 15 j. Kolm. p.
25 M Kullerwo
26 L Cyprianus
27 R Raimo
28 L Lennart
29 P Mikael
30 L Selge

Yksi on teidän opettajanne; yksi on teidän Isänne, joka on taivaissa, Matt. 23: 9, 10. — Joka warahin hyvää etsii, hänelle hyvin menestyy; mutta joka pahaa noudattaa, hänelle pahoin tapahtuu, San. I. 11: 27. — Kaikki tapahtuon sovelijaasti ja säädyllisesti, 1 Kor. 14: 40.

Suomi-Opiston syyslukutauki alkaa keskiviikkona, t. k. 6 p.



Ps. 103: 19—22.
Mark. 9: 33—40.

1 S Mikkelinp.
2 M Ludwig
3 L Cewald
4 R Frans
5 L Inkeri
6 P Bruuno
7 L Birgitta

Heb. 20: 43. Ps. 111: 1—3.
Tim. I. 22: 14.

8 S 4 Rufonsp.
9 M Ilona
10 L Josefina
11 R Otto, Björn
12 L Balfrid
13 P Ebba
14 L Elsa

1 Job. 2: 15—23.
Mark. 10: 17—27.

15 S 18 j. Kolm. p.

16 M Sirkka, Saga
17 L Luukas
18 R Meksai
19 L Ulfas
20 P Kasper
21 L Birger

2 Kor. 12: 2—10.
Luukk. 13: 10—17.

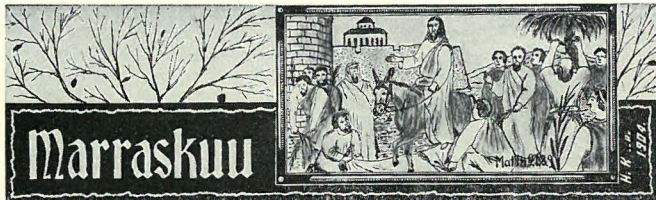
22 S 19 j. Kolmin. p.
23 M Severi
24 L Sjalari
25 R Silda
26 L Amanda
27 P Selliin
28 L Simo

Hebr. 10: 19—31.
Matt. 21: 33—46.

29 S 20 j. Kolmin. p.
30 M Kustaava
31 L Artturi

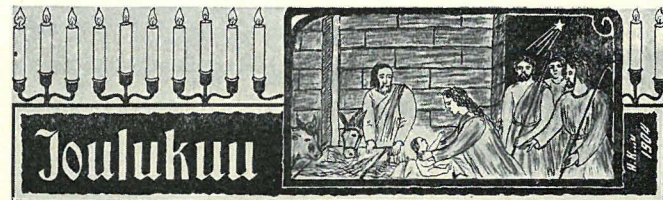
Tehkää itsellenne kuffarot, jotka ei vanhene, puuttumaton tavara taivaissa, joihin ei waras ulotu, ja joissa ei koi turmele, Luukk. 12: 33.

Lofak. 1 p. ilmestyy „Uskonpuhdistuksen Muisto“, Suomi-Opiston joulujulkaisun 4:s numero. — Mikkelinpäivän kolehdit Merimieslähetykselle.



1 R Pyh. miest. p.	16 L Arne
2 L Topias	17 P Einar
3 P Erland	18 L Maks
4 L Hertta	
Room. 13: 1—7. Matt. 17: 24—27.	
Joh. Jlm. 5: 9—14. Luukk. 6: 24—26.	19 S 23 j. Kolmin. p.
5 S Pyh. miest. p.	20 M Salmari
6 M Kustaa Adolf ☺	21 L Hilma
7 L Eugen	22 R Cecilia
8 R Matus	23 L Klemetti
9 L Teodor	24 P Lempi
10 P Martin Luther	25 L Katri
11 L Martti	
Joh. Jlm. 20: 11—15. Matt. 13: 47—50.	
1 Tesf. 5: 14—23. Marf. 4: 21—25.	26 S Tuomiosunnuntai
12 S 22 j. Kolmin. p.	27 M Aetrid
13 M Kristian ☺	28 L Steen
14 L Dihonna	29 R Mimo
15 R Leopold	30 L Antti

Kuoho kiviä ja kirkkain laakastuu, mutta meidän Jumalamme sana pysyy iankaikkisesti, Jef. 40: 8. — Minulla on vähä sinua vastaan; tee parannus! Mutta jollei, niin minä tulen pian sinun päälle, Jlm. f. 2: 14, 16. — Ihmiisen poika tuli autuaaksi tekemään sitä, kun kadonnut oli, Matt. 18: 11. Jhdysvältain yleinen kitoapäivä tuorstaina t. k. 30 p.



1 P Oskar	18 M Abraham
2 L Beata	19 L Nikolai
Room. 13: 11—14. Matt. 21: 1—9.	
3 S 1 j. Adventisja	20 R Jijaffi
4 M Barbara	21 L Tuomas
5 L Selma	22 P Rafael
6 R Niilo ☺	23 L Israel
7 L Agaton	
8 P Kyllikki	Filipp. 4: 4—7. Joh. 1: 19—28.
9 L Anna	24 S 4 j. Adventisja
Room. 15: 4—13. Luukk. 21: 25—36.	
10 S 2 j. Adventisja	
11 M Taneli	25 M Joulupäivä
12 L Tuovi ☺	Ap. L. 6: 8—15 ja 7: 54—60. Matt. 23: 34—39.
13 R Lucia	26 L Tapanipäivä
14 L Jouko	27 R Joh. Ewank.
15 P Heimo	28 L Wiatt. lasten p. ☺
16 L Adele	29 P Rauha, Frida
	30 L Taametti
1 Kor. 4: 1—5. Matt. 11: 2—10.	
17 S 3 j. Adventisja	31 S Sunn. j. Joulun
	Gal. 4: 1—7. Luukk. 2: 33—40.

Siinä ilmestyi Jumalan rakkautta meitä kohtaan, että Jumala lähetti ainosyntiisen Poikansa maailmaan, että me eläisimme hänen kauttansa, 1 Joh. 4: 9.

Tämän kuun 20 p. päättyi Suomi-Opiston joululukunsi. — Hanki itsellesi „Suomi-Opiston Joululehti“ joulukki; „Kirkollinen Kalenteri“ vuodelle 1911.

**Amerikan Suomalaisen Ev. Lut. Kirkkokunnan eli
Suomi-Synoodin Konsistori:**

- Pastori J. K. Nikander, esimies, Hancock, Mich.
 " B. W. Nautanen, sihteeri, Calumet, Mich.
 " J. Katajamaa, w.-esimies Hancock, Mich.
 " J. J. Hoikka, notaario Crystal Falls, Mich.

Suomi-Synoodin rahastonhoitaja (joka hoitaa kirkkokunnan ja lähetysrahaston) on

Sijakki Wargelin,
708 Franklin st. Hancock, Mich.

Suomi-Opiston Johtokunta:

- Pastori J. K. Nikander, Suomi-Opiston johtaja ja johtokunnan esimies. Hancock, Mich.
 Mr. Sijakki Sillberg, rahastonhoitaja, Dr. 5. Republic, Mich.

Muut johtokunnan jäsenet:

- Pastori Wm Nautanen, Calumet, Mich.
 " Sijakki Katajamaa, Hancock, Mich.
 " J. J. Hoikka, Crystal Falls, Mich.
 Toht. A. W. Arminen, Hancock, Mich.
 A. Heusa, Laurium, Mich.
 Fabian Tolonen, Hancock, Mich.
 A. M. Kuona, Ishpeming, Mich.
 S. Tawajärwi, Regaunee, Mich.

Suomi-Opiston taloudenhoitaja on

- Mr. A. J. Tolonen, Hancock, Mich.

Suomi-Opiston opettajakunta:

- Nikander, J. K., pastori, Opiston johtaja; opetusaineet: uskonto ja juomi.
 Kangas, Lyyti, opettajatar, naisjohtaja; valmistavan osaston opetusaineet.
 Katajamaa, Sijakki, Fil. m., uskonto, juomi ja latina.
 Hartman, Kaafaeli, Fil. m., uskonto, latinan kieli.
 Lindblom, J. F. A. B., englannin kieli, latina, yleinen historia.
 Oranck, W. S. insinyööri; matematiikka, biologia.
 Sedman, Thure, saksan kielen ja fysiologian opettaja.
 Hoikka, A. W., nuottitaidon, soitannon ja laulun opettaja.
 Katajamaa, SIma, mrs, opettaa maantietoa.

Jumaluusopillisen seminaarin opettajat:

- Nikander, J. K., pastori, klasillisen ja uuden testamentin kreikka, y. m.
 Katajamaa, Sijakki, pastori, Fil. m., dogmatiikka ja filos. historia.
 Hartman, Kaafaeli, pastori, Fil. m., heprean kieli.
 Nautanen, B. Wiljami, Calumetin seurakunnan pastori; käytännöllinen jumaluusoppi.

Kauppa-osaston opettajat:

- Nordström, D. L. A. B., kauppa-osaston johtaja, kirjanpitokursien opettaja.
 Ribble, F. J., korkeakoulun opettaja, johtaa pika-
 kirjoitusharjoituksia.

Kustannusliikkeen johtokunta:

- Pastori John Bäck, Hancock, Mich.
 " Rafael Hartman, Hancock, Mich.
 " M. S. Ruuji, Atlantic Mine, Mich.
 " John Wargelin, Republic, Mich.
 Sjaac Sillberg, Republic, Mich.
 Alex Pantti, Ishpeming, Mich.
 Fabian Tolonen, Hancock, Mich.

Amerikan Suomalaisen evank.-luteril. kirkkokunnan eli Suomi-Synoodin pastorit, niiden ajunnot ja osotteet:

- Bäck, Juho, Fil. m., 505 Reservation st., Hancock,
Mich.
 Saapanen, Alfreeti, Lbr 5, Fairport, D.
 Hartman, Raafaeli, Fil. m., Hancock, Mich.
 Hoikka, Jaakoppi S., Lbr 485, Crystal Falls,
Mich.
 Ilmonen, Salomo, Br 116 Belmont st. Worcester,
Mass.
 Katajamaa, Jijakki, Suomi-Opiisto, Hancock,
Mich.
 Kawa, Frans Vihtori, 28 Market st., Ashtabula
Harbor, D.
 Keränen, Pekka, Lbr 344 Eveleth, Minn.
 Koivumäki, Vihtori, Lbr 908, Ch, Minn.
 Ruuji, Maunu Ilmari, Atlantic, Mich.
 Lipjanen, Kaaprieli, Br 171, Rockport, Mass.
 Luttinen, Matti, Monesjen, Pa.
 Mänttä, Jaakoppi, Lbr 404, Sault Ste Marie,
Mich.
 Mikander, Juho Kustaa, J. T., 526 Franklin
st., Hancock, Mich.
 Pejonen, Matti, Lbr 278, Fort Bragg, Mich.

- Rautalahti, Alwar, 814—42 st., Brooklyn,
N. Y.
 Rautanen, Bernhard Wiljami, Hecla Church,
Calumet, Mich.
 Riippa, Adolffi, 1014—3 th str. Superior, Wis.
 Rönkä, Samueli Heikki, Frederick, Ct. Dak.
 Saaranen, Gemeli Wilho, Lbr 239, Regaunee,
Mich.
 Salminen, Aappo, 146 East 60 str., New York,
N. Y.
 Sarmela, Heikki, 111 So. Mott. ave., Waukegan,
Ill.
 Sawola, Albin, 215 Maple st., Ishpeming, Mich.
 Stadius, Otto, Youngstown, D.
 Wargelin, Juho, Lbr 82 Republic, Mich.
 Wuornos, Bruno, Lbr 429, Ironwood, Mich.

Suomen merimieslähetysten papit Amerikassa:

- Ahlman, Lauri R., 554 Garrison str., San Fran-
cisco, Cal.
 Saapanen, Heikki, Lbr 225, Rock Springs, Wyo.
 Mäkinen, Kalle, 441—16th st., Brooklyn, N. Y.
 Sakala, E. J., 387—18th st., Astoria, Ore.

Pysykääte te minusaa.

Joh. 15: 4.

Monesti olen tämän kehoituksen edessä neuvoton ollut. Siksi on se ylevä ja welwoittava. Se saattaa tuntemaan huonoutensa itse sitä oppiakseen ja muille sitä opettaakseen. Sillä muillekin pitäisi opettaa, itsekin neuvoton. Kuinka majentawaa, raskastakin monesti. Kuinka edeswastuun alaista nytkin käydä tästä asiasta kirjoittamaan. So puhuttawa jana on huolen ja edeswastuun alaista. Paljo enemmän vielä kirjoitettu jana. Kuitenkin haluajin raamatun perusteella ja kristillisen kokemuksen walossa lausua ajatukseni tässä tärkeässä kysymyksessä.

Tiedän että monella on wastaus walmiina kysymykseen: Miten psyhymme Jeesuksjesia? — Uskon kautta, wastataan. Uskollahan me armon käsitämme, uskon kautta tulemme Jeesuksen tykö, uskolla myös hänen luonaan psyhymme. Wastaus on kyllä oikea. Se on kuitenkin kowin yleinen. Se on liiaksi uskonopillinen käytännölliselle kristitylle. Wastaus kaipaa selitystä ja läheisempää käsitteleyä. Sinänjä se woi tyydyttää suur-uskoista, hengelliseen ylhpeyteen taipuisaa ja surutonta

maailman ihmistä. Mutta hän, joka todella tahtoi elää Jeesuksen yhteydessä, odottaen häneltä kaikkea, hän kaipaa muutenkin kun pelkän oppilauseelman kuulemista. Hänen uusi ihmisensä ei tyydy wain lauseisiin ja oppilauseisiin. Niiden kautta se tahtoo päästä itse Jeesuksen, itse elämän Herran tykö. Senki on sydämessä synnyttänyt elämää, liikettä, huolta ja kysyntää. Monet vaikeudet esiintywät. Mistä ennen hywin fuoriutui, siinä nyt kompastelee. Minkä ennen käjitti, se tuntuu nyt hämärältä. Kysymykset ratkaistiin ennen oman järjen kuittelun avulla. Ei niissä waiwaa eikä huolta paljontaan ollut. Mutta kun Herran Senki herättämään alkoi, koitui vaikeuksia. Tyhmäksi tulit, nöyryhä piti, käwit Jumalasi ja Herrasi tykö janoen: puhu Herra, palveliaksi kuulee. — Onnellinen kuitenkin olet, jos tyhmänä olet tullut Herrasi koulun. Siellä opetetaan taiwaallista wiisautta. Kysymyksiä siellä tehdään, niinkuin koulussa ainakin. Onko uskosi sitä laatua, josta raamattu kertoo, jota Pyhähenki kuwaillee? Onko siijäinen ihmiseji liikkeellä, oletko kulkemassa Jeesusta ja taiwasta kohti? Onko tuo liike Hengestä waike lihasta? Oletko Jeesuksen yhteydessä ja miten siinä elät? Miten saada kokea hänen läsnä oloansa? Miten saada häneltä wahwistusta ja woimaa taistelun helteessä? — Tässä jarja kysymyksiä, joita emme saa wäistää. Hengen työn alainen ihminen pyytää saada näihin selitystä. Jeesuksen seurassa kulkewa tahtoi saada opetusta ja wahwistusta elämänsä moninajisissa kokemuksissa. Opetu, Herra, meitä Jeesuksjesia psyhymään. Uraa meidän ymmärryksemme käjittämään Poikasi kehoitusta: Pysykääte te minusia.

Apostoli Pietari sanoo uskovaisten olewan jenkaltaista väkeä, jotka ovat jaaneet kalliin uskon, jonka meidän Jumalamme ja meidän Vapahtajamme Jeesus Kristus antaa. 1 Piet. 1, 1. Tuo usko siis, jolla armon käsitämme, ja jolla armossa pyhymme, on Jumalan lahja. Emme siis tule Jeesuksen tykö emmekä pyhy hänen luonansa omilla ajatukillamme tai kuvitukillamme. Se on kaikki Jumalan työtä, hänen Henkensä vaikutusta. Senpätähden Paavali kutsuukin uskoa Hengen hedelmäksi Gal. 5, 22. Jumalan Henki synnyttää uskon. Hän myös sitä ylläpitää ja vahvistaa ewankeliumin kautta. — Saamme kiittää Jumalaa, että Hän itse meisiä Jeesuksen Hengen kautta ylläpitää uskoa. Eikö se ole suurta, että itse taiwaan ja maan Herrä pitää huolta siitä, että saatamme pyhä Vapahtajamme yhteydessä. Luulojemme ja kuvitelujemme kautta emme pyyhiji Jeesuksen seurassa. Kiitos Jumalan, ettei Jeesuksessa pyhyminen ole niin hatarilla perusteilla kuin on meidän työmme, puuhamme, walvomisemme, rukouksemme ja kiihvoituksemme. Tuo ijankaikkinen ewankeliumi Jeesuksesta jytyttää uskon meiltä yhä palawammaksi. Kun sinä sitä kuulet ja sydämeesi kätket, saat woimaa Mestariaasi seuraamaan, tulet häneen yhä sywemmin juuritetuksi.

Mitä Jumala sinulle antaa se sinua todella auttaa. Mitä sinulla itselläsi on, se ei Jeesuksen seuramijessa eteenpäin wie. Ewankeliumin armohenki, päästyhään sydäntä walloittamaan, alkaa wiemään sywemmälle Jeesuksen tuntemijessa. Mikä ei ole Jumalasta Jeesuksen Kristuksen kautta se ei kestä. Jokainen istu-

tus, jota ei taiwaallinen Isä ole istuttanut, pitää juurinjensa rewittämän. Omatekoinen usko ja omatekoiset työt ikäänkuin ajettuwat meidän ja Kristuksen wäliin. Ne siis estävät meitä Kristukseen juurtumasta. Jumalan Henki wie Kristukseen, liha ja veri hänestä wie-roittaa. Mikä on meistä se on hataraa ja haurasta, mikä on Jumalan armon hengestä se on kestäwää ja pyhywää. Sanalla sanoen: Tarwitsemme Jumalan armowoimaa ja hänen Henkeänsä alituisesti woidaksemme Kristuksessa pyhyä.

Jos usko on eläwää armohengen waikuttamaa. Jos Jumala on synnyttänyt oikean luottamuksen hänen armoonsa Kristuksessa. Silloin emme olekaan kuolleita enää, waan eläwiksi tehtyjä Ef, 2, 1. Ihmishenki on tullut Jumalan Hengen liikuttamaksi. Sana ja Henki ovat elämää ihmisjielussa synnyttäneet. Nämä puytäwät tästälähin jaada sijaa ja muotoa ihmisessä. Ihmisen tulee siihen silloin juostua. Hän ei jaa lähteä omin neuwoin huokeampia teitä kulkemaan. Niin on moni tehnyt. On ruwennut katselemaan oikealle ja wasemmalle: Eikö löytyiji pakopaikkaa minne mennä lepäilemään; pois sanan terveellisen waikutuksen alaijuudesta — pois Jeesuksen tyköä. Niin tulee kuivia offia. Elämän mehut kiiwawat, kun paetaan omille teille, ihmisteille, sanan kirituksen ja lohdutuksen alta.

Pyhäksemme Jeesuksessa, on meidän pyhyminen hänen sanassaan, siten että annamme sen kokonaan itseämme wallita. Usko onkin juuri ehdotonta jättäytymistä Jumalalle jellaisena, kun hän sanassaan meitä

kohtaa. Tämä sana nuhtelee hynnistä, mutta lohduttaa armolla. Se vaatii täydellistä pyhyyttä, mutta lupaa toisaalta vapaan pääsyn Jumalan valtakuntaan sowing-toweren kautta.

Tuon tuomitsevan ja armoittavan sanan pitää meissä saada henkeä ja elämää, olemusta ja muotoa. Sen terveelliset vaikutukset eivät saa tauota. Hengen tuli ei saa sammua. Rukouksen alttari ei saa kylmetä. Sanan nuhteleva ja lohduttava ääni ei saa lakata katumasta. — Wiepä sana ristiin ja kärsimyksiinkin, wie waiwaan ja kilvoitukseen. Kristuskin on kärsinyt. Jos olet hänen yhteydessään olet myös osallinen hänen kärsimyksiinsä. Herran voimalla sinä kärsivälliyydessä kilvoittele. Hänen Henkenä wie Kristuksen kärsimisiin. Näin kilvoitus ja kärsimys on wain kuin muoto eli tapa, jonka kautta usko ja Hengen woima Jeesukseen yhdistää. Muista, että Henki sinua uskossa Kristukseen yhdistää ja lujittaa. Luota Jumalan armoon ja hyvyyteen. Luota woiman Henkeen, älä laske perustusta pyrkimyksilleji ja rukouksilleji. Rukous ja halu päästä yhä hywempään elämän yhteyteen Jeesuksen kansja on kyllä warma merkki siitä, että woiman Henki sydämessä työtä tekee. Sen Hengen haltuun on meidän itsemme jätettävä. Siltä meidän on kaikkea hywää odotettava, sillä se kirkastaa Jeesusta sydämessä.

Palatkaamme vielä tuohon: Ihä kiinteämpään yhteyteen Jeesuksen kansja pääjemme sanan kautta, joka saa elämää ja muotoa meissä. Jeesuksen sanassa on henki ja elämä. Elää se tahtoo meissäkin. Onko sinulla Jeesuksen sana elämässä jielusajji? — Jos se teissä pyhyh, kun te alusta kuulitte, niin

te Pojassa ja Isässä pyhytte, 1 Joh. 2, 24. Täsiä on juuri kyhyms sanan eli Jeesuksen opetuksen pyhyimestä ihmisesjä. Mitenkä sana pyhyh ihmisesjä? Sen täytyh häneen koskettaa eli waiuttaa. Jos se saa koskea niin, että se tunkeutuu koko olentoon, ajettuu sydämeen työtä tekemään, sitä muuttamaan ja muokkailemaan, silloin se jää häneen, pyhyh hänesjä. Nyt on Jumalan sanan opetus tämä, että sanan waiutuksen alaisuuteen joutunut ihminen on myös joutunut siihen tilaan, että hän kiintyy ja juurtuu Jeesukseen. Sillä hywemmin katsottuna Jeesus ja sana owat yhtä: Sana tuli lihaksi (Jeesus syntyi mailmaan). Sanassa pyhyminen ohella tapahtuu Jeesuksessa pyhyminen. Samassa määrässä siis, kun Jumalan sana yllä esitetyllä tawalla saa olla ihmisen elämisen olo-aines, hän myös tulee Jeesus-elämästä osalliseksi. Samassa kun ihminen kulloinkin nöyrytyh sanaan, sitä omistamaan, siinä elämään, jamaassa hän myös tulee omistamaan Jeesuksen elämää päästen häntä lähemmäksi.

Sentähden Jeesus asettaakin rinnan nämä kaksi asiaa: Opetuslapsen pyhyminen hänesjä ja hänen opinsa pyhyminen opetuslapsessa, Joh. 15, 7. Sentähden Pietari niin sydämellisesti kehoittaa sanan alle nöyrymään ja sitä omaksensa ottamaan, 1 Piet. 2, 2. Sentähden Johannes kehoittaa: Mitä te siis alusta kuulitte, se (ewankeliumi) teissä pyhyköön, 1 Joh. 2, 24. Sanasta tulee hengellinen kaswanto. Siellä kohtaamme itse Herran Jeesuksen. Siksipä hän niin wakawasti teroittaa: Jolla on korwat kuulla, se kuulkoon! Jospa oliji siäi-

nen korvaimme altis kuulemaan. Jospa woisimme ewan-
geliumia käyttää henkemme rawintona. Jospa sen
kautta itse Kristusta saattaisimme syödä ja juoda, Joh.
6, 53. 54.

Tärkeätä on vielä huomata, että omistetaan Suma-
lan jana kokonaisuudessaan. Kristitylle kuuluu niin-
hywin jana pyhityksestä kuin jana armostakin, jos kohta
jana armosta on aina tärkeämpi. Laki ja ewangeliumi,
usko ja työt, armo ja pyhyys, ne olkoot sielusjasi ja
uskon elämäsjasi alituisen harjoituksen alaisina. Anna
Pyhänhengen niiden merkitystä ja käytäntöä itjelleji
jokapäiwä opettaa. Kristus on kokonaisuudessaan omis-
tettava autuudeksemme. Niin myös hänen sanansa ko-
konaisuudessaan, että hän saisi meissä yhä enemmän
muotoa. Sillä kaikkalainen kirjoitus
on Sumalan antama ja tarpeellinen, 2
Tim. 3, 16.

S. B. K.

Maailman lähetyskonferenssi Edinburg'issa.

Näihin aikoihin asti on pakanalähetys esiintynyt
maailmasja „suurvaltana orjan muodossa“, mutta ny-
kyään se alkaa jo tuntua ja näkyä „suurvaltana“ kor-
keimman Kuninkaan käskystä. Sitä todistaa muun
muasja se koko maailmaa käsittävä lähetyskonferenssi,
joka viime kesäkuulla pidettiin Edinburg'issa. Siitä
merkillisestä kokouksesta tahdon tässä, etupäässä Sak-
salaisten, kokouksessa olleiden kertomusten mukaan piir-
teitä esittää.

Kaksi vuotta oli parhaimmista voimista koottu
komitea suurella ahkeruudella walmistanut tätä maail-
man lähetyskonferenssia, joka viime kesäkuun 14—23
päiwinä oli koolla wanhasja Skotlannin pääkaupun-
gisja Edinburg'issa. Tähän oli kokoontunut noin 1200
walittua wirallista edustajaa. Noin 160 eri lähetys-
seuraa ja kaikki wiiji maailman osaa olivat täällä yh-
distyneinä jaman katon alla keskustelemasja Suuren
Kuninkaan waltakunnan lewittämisestä. Tämä kokous
muistutti tavallaan kristillisen aikakauden enjimmäis-
ten woosijatojen juuria kirkolliskokouksija. Niisjä kes-
kusteltiin myös koko ihmiskuntaa koskewista kristilli-

hyiden opinkappaleista, tässä puhuttiin siitä, miten pikemmin voitaisiin koko maailma voittaa Jeesukselle. Lähetystyksen juuri asia yhdisti täällä kaikki protestantit, ja selville tuli, että lähetystyö on jittefin maailman juurin ja juunauستا tuottavin toimi; se on ewankelijen kirkon elinehto. Siellä puhuttiin lähetystyön eri haaroista ja toiminta tavoista. Kirkolliset erimielisyydet ja oppikysymykset eivät kuuluneet ohjelmaan, ja ne eivät tulleetkaan esille, muuta kuin yhden kerran, jolloin englantilainen Southwarf'in piispa puhuesjaan kirkkojen yhdistymisestä, lausui, ettei roomalaiskatoollista kirkkoa voisi eroittaa. Mutta jamaşa kuului kokouksesja ääniä: „kuulkaa, kuulkaa;“ kumminkaan ei siitä enempää tullut. Tämä oli ainoa pieni fora-ääni tuossa juuresja kokouksesja. Moni harmaantunut lähetysjaarnaaja, joka nuoruutenja päiwinä oli ollut mukana, kun lähetysjaate oli kehdoştanja lähtenyt ja ani harvat heidän ystäwänjä jen käsittiwät, iloittiwat nyt nähdesjään Edinburg'in lähetyspäiwät.

Monet erilaiset syht waikuttiwat Edinburg'in kokouksen rauhalliseen ja juunaukselliseen menoon. Kokouksen paikkakin waikutti siihen. Edinburg'in ajukas ten joukosja löytyi wielä niitä, joita elähytti wanha skotlantilainen kristillisyyden henki. Juhlallinen oli edustajien vastaanotto kuninkaallisen museon mahtawassa salisja. Gallituksen wiralliset edustajat juhlassisja wirkapuuissjaan lausuiwat lähetysjeurojen lähetystöt terwetulleisji ja Edinburg'in yli-pormestari „Lord Prowost“ terwehti kädenlyönnillä jokaista lähetystjen edustajaa. Mitä ystäwällijintä wieraswaraisjuutta jai wat lähetysjeurojen edustajat kokea asunnoisjaan kau-

punkilaisten luona. Sengellisiin kokouksiin, joita yleisölle pidettiin eri paikoissa, otti päiwittäin ojaa noin 10.000 henkeä. Edinburg'in yliopisto tunnustaen lähetystyön arwon, antoi 14 lähetysmieheslle joko jumaluusopin tahi lakitieteen tohtorin arwon.

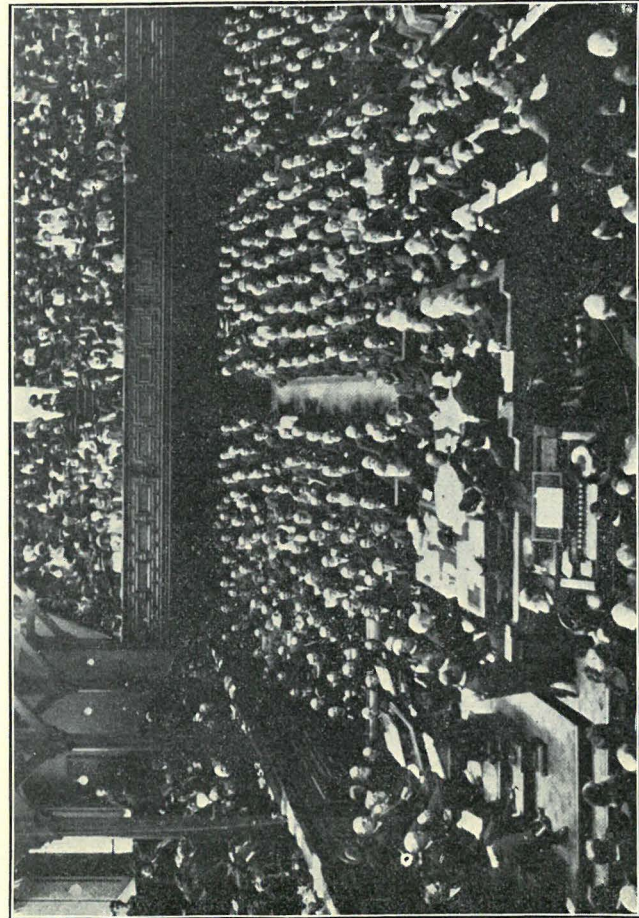
Suurimpana waikuttimena tämän kokouksen onnistumiseen oli erinomainen edellä tapahtunut valmistus ja kokouksen hywin järjestetty työtapa. Kahdeksjan toimikuntaa oli jo edellä päin konferenssin työt melkein walmiiksi tehnyt. Tuhansja kertomuksia kaikilta lähetysaloilta oli hankittu ja järjestetty jo edeltäpäin. Kokouksesja walitsi tarkka täsmällisyys, ei minuuttikaan hukkaan mennyt, kaikki tapahtui pian ja jantillisesti. Wellon lyömällä kokous alotettiin ja lopetettiin. Puheenjohtaja, tohtori John Mott hallitsi tehtäväänjä rautajella johdonmukaisuudella. Jokaisella puhujalla oli 7 minuutin aika lausua ajatuksenja.

Eläwyttä ja henkeä antoiwat tälle konferenssille monet rukoukskokoukset, jotka tässä tilaisuudessa jai wat enemmän tilaa, kuin ennen jamallaisisja tapauksisja. Noin tunti joka päiwä käytettiin rukoushetkiin. Erääsjä kirkosja pidettiin toisella kokouswiikolla rukoukskokouksja joka päiwä klo 9 aam. — klo 9 ill. Riinpä voidaan janoa, että kokouksen juunauksellinen onnistuminen oli rukouksen kuulemisen todistus.

Rakentawaa on huomata ja tuntea, että Kristuksen ewankeliumin lewittäminen pakanakansoihin on yhi juurempana ja palawampana uskon haluna Jumalan lasten jydämisjä ja että woiton warmuus jo edellä päin antaa tarmoia waikendetfin woittamaan. Erääsjä Edinburg'in maallisesja janomaleshesjä laujuttiin: „Lähe-

työväki ei näh huolestuvan niitä vaikeuksia, mitkä sillä on voitettavana, ennen kuin se tarkoituksensa saavuttaa. Näin vastoin he näyttävät voittajilta, jotka jo edellä vihollisensa kufistumisesta riennuitsawat." Se onkin warma, että usko ristiinnaulittuun ja ylösnousseejeen Jumalan Poikaan, on se voitto, joka maailman voittaa. Tämä tuli kyllä jehwille Edinburg'in kokouksessakin.

Lähetys työ yhdisti näitä eri kirkkokuntia tässä kokouksessa. Kumminkin pidettiin pyhänä kunkin uskonnonollinen wakaumus ja kunkin kirkkokunnan tunnus. Tosin lausuttiin toivomuksia, että ewankelinen kristikunta lähemmin julaiji yhteen. Mutta toijelta puolen huomautettiin (Sir Andrew Frajer), ettei tämän konferenssin tehtäwiin kuulu kirkollisten kysymysten pohtiminen eikä kirkollisiin auktoriteettiwirkoihin ryhtyminen. Wirallisesti jellittikin kokous kantansa seuraawasti: „Me tunnustamme rohkeasti, että me olemme eri kirkkokuntain uskollisia jäseniä, ja pidämme yhdessä kokousta höllentämättä sitä wastuunalaijuutta, mikä kullekin omassa kirkkokunnassaan kuuluu. — — Me tulijimme enemmän kristillisen yhteyden henkeä wahingoittamaan, kuin hyödyttämään, jos me niitä jiteitä, jotka meidät eri kirkkokuntiin yhdistävät, rupeajimme heikontamaan. Me toiwomme siis, ettei mitään meidän kertomujistamme ja päätösjistämme niin ymmärrettäiji, että se herättäiji epäilystä, jotta me olisimme halwekjuneet tahi unohtaneet ne periaatteet ja näköfannat, mitkä meille kirkkokunnissamme, joita me edustamme, owat kalliit. . . Me emme saa niitä aarteita, joi-



Sefo maailman lähetyskonferenssi Edinburgissa w. 1910.

den hoitajiksi me olemme tulleet, millään tavalla tuh-
lata”

Rejäkun 21 p:nä tehty, kokouksen yksimielinen päätös, joka koski yhteistoimintaa lähetys-
a la l l a, jistäkin myöskin oikeat rajoitukset. Silloin
ajettiin 35-henkinen komitea, jonka tehtäväksi jäi mo-
nenlaiset käytännölliset toimenpiteet lähetysten hyväksi.
Kriittisellä painolla esitettiin komiteaa muistamaan,
ettei sillä ole mitään tekemistä kirkollisten allianssijaat-
teen kanssa. Sen tulee tutkia erilaisia olojuhteita lähe-
tysaloilla, pitää silmällä niitä seutuja, joissa ei vielä
ole Kristuksen ewankeliumi, tarkastaa lähetysten ja hal-
litusten juhteita, ja jowittaa niitä jopujointiin lähetys-
ten menestykseksi sekä hankkia luotettavia lähetystilas-
toja, j. n. e. Tämä maailman lähetyskomitea voi yksi-
tyksille lähetysseuroille juuria palveluksia tehdä ja ajan
pitkään jaattaa sen toiminta maailmassa olla mitä
wälttämättömin. Kun kejäkun 21 p. iltapäivällä tämä
päätös oli yksimielisesti tehty, kaikui kaikkien sydämesjä:
„Praise God, from whom all blessings flow“.

Näiden yleiskatseusten jälkeen seuraamme nyt ly-
hyesti kokouksen kulkua päivä päivästä.

Rejäkun 14 p.

tapatuivat warjinaiset kokouksen awajaiset.
Ensiksi oli juhllinen jumalanpalvelus vanhassa St
Giles-kirkossa, jossa John Knox oli aikanaan woimal-
lisia jaarnojaan pitänyt. Täällä kuultiin skotlantilai-
sen jaarnaajan jattuwa selitys janoista, „pelto on maail-
ma“, jowitettuna nykyaikaan. Iltapäivällä oli istunto,
jossa tyjärjestys laadittiin. Iltajilla oli warjinainen

awajaiskokous, jossa esimiehenä toimi Lord Balfour,
joka olikin kokouksen preidentti. Hän ja Canterbury'n
arkkipiispa pitivät puheita. Lord Balfour lausui muun
muassa, että lähetyswäen, huolimatta eri kansallisuus-
jista ja kirkkokunnista, tulee olla yksimieliset
kuuliaisuudessa ja Ruinkaanja komentojanoille:
„Menkää kaikkiin maailmaan;“ mutta enemmän yh-
teyttä ja yhteistoimintaa tarvitaan lähetysalalla. Ei-
wät owet koskaan ole olleet niin auki, kuin nyt. Tilai-
juutta tulee käyttää hyväkseen. Kristuksen sotilaiden
tulee ewankeliumin janalla ja ristin lipun johdolla
mennä kaikkiin maailmaan. Canterbury'n arkkipiispa
lausui puheessaan sen nöyrän tunnustuksen, että hä-
nen työnsä on hywin wähäpätöistä sen uhrantuwaisuus-
den rinnalla, mitä yhdellä lähetysjaarnaajalla on työs-
jään pakanamailla. Hän janoi usein ruikoilleensa Juma-
laa, että Herrä näyttäisi hänelle keinot, miten hän wi-
rasaan woiji paremmin lähetystä palwella. Sitte
esitti hän sen juuren tehtävän, mikä nykyisellä kristi-
kunnalla ewankeliumin lewittämisessä on, ja wiittasi
Herran lupaukseen: „Te puetaan woimalla korkeu-
desta.“ Samalla hän huomautti, ettei meidän pidä wai-
waa eikä taistelua kammoa, eikä rohkeutta kadottaa
wastustajaksiaan. — Tällainen ääni oli jo hywänä edel-
lytyksenä kokouksen menoon.

Nyt seurajivat warjinaiset työpäivät. Kahdeksan
toimikuntaa olivat enemmän kuin 1½ vuotta tätä war-
ten toimineet. Nyt toivat he työnsä tulokset kahdeksassa
kertomuksessa esille. Lyhin näistä jissiksi 51 ja piisin
160 juurta painettua palstaa. Yksi mietintö otettiin
kunakin päivänä käsiteltäväksi.

Kesäkuun 15 p:nä

otettiin lähetysala ja työ siellä käsiteltäväksi. Minoastaan pienempi osa niistä, jotka olivat puhewuoroja pyytäneet, jättivät tilaisuuden ajatuksensa esittämättä. Japanilainen pastori Jugero Chiba kertoi, että 52 miljoonan Japanilaisen keskuudessa on vasta 80,000 ewankelista kristittyä. Korealainen Cheng saattoi ilmoittaa, että 25 vuotta takaperin ei Koreassa ollut yhtään kristittyä, mutta nykyään on siellä 200,000 ewankelista Koreaista. Indialainen pastori Mariah wälitti, että Indiaa täytyy nimittää „laiminlyödyksi mantereeksi“, sillä sen pohjoisessa on piirikuntia, joissa on 3 tai 4 miljoonaa ihmistä ilman ewankeliumia. Gräs indialainen lähetysjaarnaaja lausui, että Indiaan tarwittaisiin nykyään vähintään 9000 ewankeliumin julistajaa. Wuuan kiinalainen oppinut Tong Tsin-en toivoi enemmän lähetysjaarnaajia maahansa, sillä nyt siellä on vastaanottamaisuutta. Kolmen vuoden perästä jaattawat olot Kiinassa muuttua, ettei enää olekaan niin hyvää tilaisuutta. Saman tapaisia toivomuksia lausuttiin kaikilta lähetysaloilta. „Eloa on paljon, mutta työwäkeä on vähän.“ Se jana tuli monin kerroin todistetuksi.

Kesäkuun 16 p:nä

käsiteltiin kanjan kirkkojen perustamista lähetysaloilla. Nuorten pakanakristillisten seurakuntain edustajat puhuivat riippumattomien kanjan kirkkojen puolesta. Kolme lausuttiin myöskin ne juuret waikaudet, mitkä kohtaawat näiden uusien kirkkokun-

tien syntymistä. On jaatama ylhäältä wiisautta, että voidaan oikea tie löytää, ettei noiden nuorten kristittyjen toivomuksia loukattaisi, mutta toiselta puolen pidettiin erittäin tärkeänä, ettei pakanuus, joka on niin lähellä lähetysseurakuntia, pääsisi eleytymään näihin uusiin kirkkokuntiin.

Kesäkuun 17 p:nä

tulivat lähetysalojen koulu- ja kaswatuustoimet pohdinnan alaisiksi. Nehen omat tärkeimpiä tehtäviä lähetysaloilla. Tänä päivänä esintyi „Amerikan juurin puhuja“ entinen preidentin ehdokas Bryan. Hänkin joi puhua 7 minuuttia. Puheenja lopussa hän lausui: „Sen kautta, että lähetys tuo wieraille kansoille siwistykseen, on todistettu, ettei kristillisyyden tiedon woimaa pelkää. Monet kyllä kysywät: miten meidän kansja käy, jos kiinalaiset siwistyvät ja alkawat meidän kansja kilpailla? He puhuwat „keltaijesta waarasta“. Mutta minä tunnen wain yhden „keltaijen waaran“, ja se on kullanhimo“.

Kesäkuun 18 p:nä

keskusteltiin pakanakansojen ja yleensä kristittömien kansojen uskonnosta. Lähetysjaarnaajan tulee tuntea sen kanjan uskonto, minkä keskuudessa hän toimii, että hän woiji toiminnassaan löytää liitekohdan, pakanan omasja tunnosja, mihin pelastusjanansa woit tarrtua, ja että hän woit käyttää niitä Jumalan sanan ajeita, millä parhaiden pakanuus woitetaan. Gräs lähetysjaarnaaja Kiinasta wa-

litti, että se on vaikea tehtävä, osoittaa kiinalaiselle, että hän on syntinen. Kääntynyt Hindulainen, kunnioitettavan näköinen walfoparta mies kertoi, että lunastus-oppi oli hänelle ajat loukkauksena, ja walitti, että lähetyssaarnaaja Indiassa tuottaa työnsä paljon wahinkoa, ellei hän woi lunastuksen jywällistä merkitystä kansalle selwäksi tehdä. Eräs lähetyssaarnaaja wakuutti, että Afrikkalaisen kääntymiseen on paras keino saarnata ristiinnaulittu ja ylösnousnut Kristus elämäksi, toinen puhuja janoi, ettei kiinalainenkaan mitään sen wälttämättömämmin tarvitse kuin w a n h a a ewankeliumia wanhasta Raamatusta wanhalla tawalla saarnattuna. — Tätä hän oli enjimmäinen työwiikko päättynyt.

Maanantaina kesäkuun 20 p:nä

työjärjestyksen mukaisesti otettiin lähetysten ja hallitusten väliset yhteydet keskusteltavaksi. Ensiksi ilmituottiin nuo tawalliset periaatteet, että lähetyssaarnaajan tulee pyhä kaupana poliitikasta, että hänen tulee olla riippumaton maan hallituksesta ja että hänen tulee wihollismielistä hallitusta kohtaan osoittaa wiihainta ja kärjywällisyyttä, ja erimielisyyden wallitesja waroa julkista melua, waan sensijaan etsiä ymmärtämystä ja jowintoa j. n. e. Sen jälkeen keskusteltiin seuraawista päwänpolttawista kysymyksistä: Belgialaisten hirmuwallasta Kongowaltiossa, misjä he jumalattomalla raakaudella maan asukkaista pakoittawat heille kumia kookoamaan; brittiläisestä opiumin tuonnista Kiinaan, jota kaupaa vastaan Kiinan hallitus turhaan

taistelee; Sakjalaisten palowina-kaupasta; Ranskalais-ten wiranomaisten wihollisuudesta ewankelista lähetystä kohtaan Madagaskarilla; uusista olojuhteista Turkin maalla, josta keskusteltaessa yhdyttiin yhteiseen esirukoukseen tämän maan uuden alkaneen herätyksen puolesta.

Wuoden pisin päiwä, kesäkuun 21 p. käytettiin neuvotteluun yhteydestä ja yhteistoiminnasta lähetyksaloilla, josta jo edellä olemme kertoneet.

Kesäkuun 22 p:nä

puhuttiin lähetyssaarnaajan valmistuksesta. Miwan oikein janoi eräs Amerikalainen: Kirkon tulee parhaat miehenjä lähettää lähetyksaloille; toinen Amerikalainen waati läheysaarnaajille parhainta valmistusta. Täydennykselijä edellisiin oikeutettuihin vaatimuksiin lisäsi eräs piispa Indiasta, että ennen kaikkea lähetyssaarnaajan tulee tuntea Wapahatansa, ja omistaa Kristuksen rakkaus sydämeenjä, se on enemmän, kuin kaikki muut valmistukset yhteenjä. Piispa Ridley, joka ennen on ollut Kanadassa, huomautti, että lähetyssaarnaajan ominaisuuksiin täytyy kuulua nöyryyden. Jos häntä itseään olisi parhaiden miesten mitalla mitattu, ei hän milloinkaan olisi woinut lähetyssaarnaaja olla. Pienenä tuntemattomana David'ina on hän pakanuuden Goliath'ia vastaan lähetetty. — Tänä päiwänä jaapui Kiinasta lähetyssaarnaajilta sähkösanoma, jossa he, sikäläisten lewottomuuksien pakoittamina, pyyhjivät konferenssin esirukousta. Seti päätettiin wirallinen asiain käjittely, ja esirukoukset Kiinan kristittyjen puolesta nousivat Jumalan waltaisuimen luokse.

Kesäkuun 23 p:vä

oli viimeinen kokouspäivä. Silloin keskusteltiin tuosta tärkeästä aineesta: Mitä pitäisi tapahtua, että kotimaisissa kirkkoissa lähetysmielisyys ja harrastus lähetystyöhön kasvaisi. Noin 300 lähetysseuralta oli saapunut kertomuksia tästä asiasta, joista kävi selville, ettei missään lähetystyö vielä ole riittävää kannatusta saanut. Nyt painostettiin erityisesti, että lähetystietoa on lewitettävä. Nuorijolle on tämä kallis asia tehtävä tunnettua. Eräs sanoi: „Lutherus ja Wesley ovat ajataneet lapjen keskelle muita. Mikään juurempi liike ihmiselämässä ei ole pysyvää, ellei se ole tullut nuorijon omaksi.“ Koulumies, tohtori Donaldson Cambridgestä liijäsi, että ennen kaikkea nuorijon opettajat ovat jaatavat mukaan lähetystyöhön, jotte he voivat kasvattaa nuorijossa rakkautta lähetystyöön, ja silloin kasvaa kouluisiamme lähetysjaarnaajia.

Saman päivän iltana oli juuri päättäjaisjuhla, jossa Sir Andrew Fraser, joka oli 37 vuotta ollut valtion palveluksessa Indiasa ja viimeksi Bengaalien kuvernöörinä, piti erittäin voimallisen puheen.

Englannin kuningas oli myös lähettänyt konferenssille onnentoivotuksensa, jossa hän ilmaisi toivonsa, että konferenssin toimet juunautuisivat kansainvälisen ystävyhden vahvistukseksi ja ihmiskunnan hyvinvoinnin menestykseksi. Tuntuwan vaikutuksen tähänkin tarkoitukseen on kokouksen toiminta kyllä tehnyt. Päätarkeisuus ilmaistiin niissä kehoituksissa, mitkä kaikille ewangelistia uskoa tunnustaville kirkkokunnille lähetettiin.

Niissä laskettiin kaikkien kristittyjen sydämille lähetysten kallis asia.

Lopuksi tahdomme laskea kolme tärkeää johtopäätöstä tästä merkillisestä kokouksesta sydämillemme:

1) Nykyinen aika, jossa me elämme, on painava ratkaijun aika. Suuret kansakunnat valvoutuvat. Käännekohta ihmiskunnan historiaassa on käjillä. Kristillinen kirkko tulee paljon kadottamaan, ellei se tehtäväänsä muista.

2) Kristikunnan täytyy Jumalan edessä juuren vastuunalaisuutensa paremmin tuntea, jillä jille on juuret lahjat uskottu ja ihana tehtävä annettu wiedä ewangeliunia kaikkeen maailmaan. Ei ainoastaan kirkolla kokonaisuudessaan ole tämä vastuunalaisuus kannettavana, vaan jokaisella yksittäisellä kristityllä ja jokaisella seurakunnalla on ojanja tästä vastuunalaisuudesta, jonka jokaisen tulee muistaa.

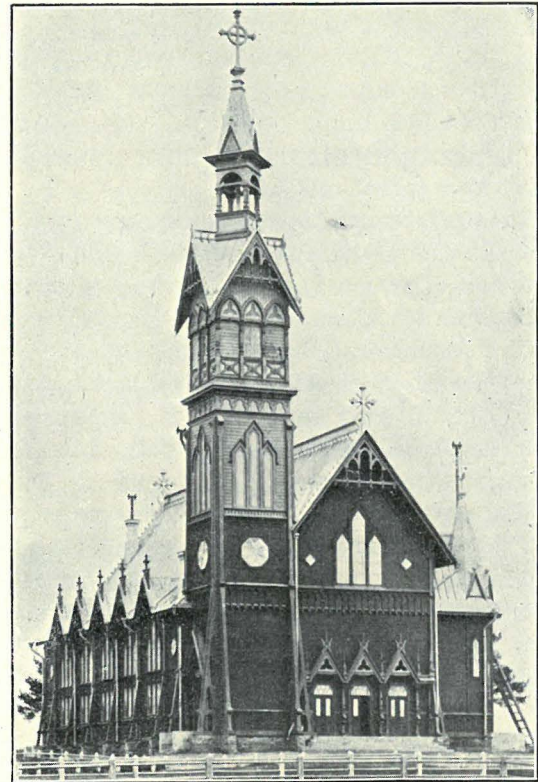
3) Tämän tehtävän suorittamiseen nähden, mikä meidän aikamme meille ajettaa, täytyy meidän ojoittaa jyvempää elämän toimitointaa, juurempaa vaatimusta itseemme nähden, ja enemmän uhrautuwaaisuutta Jumalan waltakunnalle; Jumala on se, joka meitä tämän tehtävän suorituksessa wawhistaa, wawwasja ja rohkeassa luottamuksessa Häneen, woiimme me uutta aikaa kohti käyda ja sen työn, mikä Hän meiltä waatii, Hänen awullaan suorittaa.

Olkon vielä lopuksi mainittu, että Suomen Lähetysseura oli myöskin edustettuna tässä Edinburgh'in lähetyskonferenssissä, ja että lähetysjohtaja Soos. Mustakallio kuuluu jäsenenä siihen koko maailmaa käjittävään lähetyskomiteaan, johon kuuluu

10 jäsentä Amerikasta, 10 Englannista, 10 muista Euroopan ewankelijista maista ja 5 Aasiasta, Afrikasta ja Austraaliasta.

Lähetystyö, joka on monelle aivan unohdettu asia, on astunut näyttämölle, ja se vaatii kuninkaat, valtiomiehet, koulumiehet, papit, seurakuntalaiset, ja koko kristikunnan näyttämään tahtovatko he olla mukana sen kuninkaan työssä, joka on lausunut kaikkivaltiaan komen-tojanansa: „Minulle on annettu kaikki voima taivaassa ja maan päällä. Menfäätkä kaikkiin maailmaan ja jaarnatkaat ewankeliumia!“

M. B. Sawola.



Rajaanin kirkko Suomeksa.

Onko yhdentekevää mitä uskot?

Tänä aikana on ihmisten mielet enemmän jännityksessä kuin pitkään aikaan ovat olleet. Yhteiskunnallisia asioita pohditaan juurella kiireellä. Pienestä pojasta harmaapää ukkoon asti myllyretään tuossa maailman juuresja koneesja, kaikilla täytyy olla siinä tehtävänjä. Keinoja ei myöskään walita kun tahdotaan toteuttaa itsekun omia mielipiteitään. Kristinusko on ujeista heistä saanut juuria wihollisia. Tämä johtuu siitä, että kristinusko tuomitsee heidän wääriä keinojan ja yhteiskunta työssä. Shmetellä täytyy niiden henkilöitten hoipertelewaisuutta jotka sanowat kuuluwansa sosialidemokratiaan. Se seuraawat oppi-isänsä Marx'in ohjelmaa. Kun hän oppilailleen teroittaa materialismia, „että ihmisen henkilensin elämän kehitys olii waan jonkinlaista taloudellisen ja yhteiskuntaelämän parantamista, joten tästä yhteiskunnasta jaataisiin paratiiji“ y. m. „Usko Jumalaan ja Zeesufseen Kristusseen on muka wanhaa lorua ja juuri häpeä aikamme jiwistyneille. Wieläpä se on juurekji haitakji yhteiskunnan kehitykselle“ y. m. j. he sanowat. Kristinusko firkoineen pappeineen täytyy häwittää maan päältä.“ Yllämainitusja wakaumusjesjaan he kuitenkin hoipertelewat, niin-

kuin edellä sanoin. Kun uskonnosta tulee puhe, niin he useinkin waan nuodon wuofji pufewat itsensä wapauden werhoon ja huudahtawat: „Uskonto on yksityhisasia, kufin saa uskoa mitä haluaa.“ Olkoonpa nyt waikka niinkin, että olijwat ekyneet aatteestaan niinkauwas, että antaijwat itsekunfin uskoa mitä tahtoo, joka heihin nähden ei kuitenkaan ole totta, niin sittenkin täytyy panna wastalause. Ei ole saman tekewää mitä uskotaan, waikkapa nyt ei puhuttaijakaan kuoleman ja haudan takaijista asioista, waan heidän tawallaan aineellisesta maailmasta ja hywin järjestetystä yhteiskunnasta, niin sittenkään ei tuo huudahdus pidä paikkaansa „kufin saa uskoa mitä tahtoo.“ Jos kerran tahdot mallikelpoista yhteiskuntaa, niin ei ole saman tekewää mitä uskot, uskonto täytyy walita sellainen, joka antaa siweellistä woi-
maa ja kärjiwällisyhyttä kaikisja yhteiskuntaa ja sen jäseniä kohtaawisja waikeisja elämän kohtaloisja, ja se on Zeesus Kristus, jota kristinusko tarjoaa jokaiselle yhteiskunnan jäsenelle. Kaikilla kanjoilla, mistä historia tietää edes jotakin kertoa, on ollut oma uskontonsa. Mutta minkä werran kussakin uskonnosja on ollut siweellistä woi-
maa yhteiskunnan ylläpitämiyekji, sitä kannattaiji nykysien yhteiskunnan parantajainkin tutkia. Siellä misjä on päästy tietoijuuteen yhdestä Jumalasta ja misjä Zeesus on tullut yhdämmen tawarakji, siellä ihmiset owat saaneet siweellistä woi-
maa ja tulleet kesiwisijsi yhteiskunta työssä. Ei tarwitse laajastikaan tutkia historiaa ja niitä monen monia uskontoja joita siellä tapaa, ennenkun huomaa mikä uskonto on antanut enin woi-
maa yhteiskunnan järjestämiseen ja ylläpitoon. Kreikkalaisen jumalaistaruston edistäjät Pindaros, Sokrates, Pla-

to y. m. ovat paljon tosin kejjineet hyviä ajatuksia Zumalasta ja jama wiijaus esiintyy Someron kirjoituksissa. Mutta emme kreikkalaisia kuitenkaan tapaa lapjellista uskoa yhteen ainoaan Zumalaan, josta woiji syntyä rafkautta ja jota ennen kaiffia kaiffina aikoina tarwitaan yhteiskunta työssä. Sempätähden heidän yhteiskuntansa ei saa erityistä merkitystä.

Suogaamme filmäys vielä Muhammediläisyyhteen. „Allah on juuri, hän on yksi ainoa Zumala.“ Mutta kuinka wähän siweellisyhttä tämän uskonnon ytimenä on. Ei siinä ole kysymystä synnistä ja rauhasta omassa-tunnossa, vaan itjewaltiaan „Allahin“ käsktiin noudattaminen. Seillä on monenlaisia jääntöjä, niinkuin ympärileikkaus, kaswojen kääntäminen Mekkaan päin rukoillessa, koranin lauseilla, pyhillä kasweilla y. m. Sannalla sanoen, papit harjoittawat julkista noituutta. heillä ei ole mitään käjitystä puhtaasta sydäimestä, eikä siweellijestä mielestä, vaan he odottawat tulewassa elämässä tämän aistillijen elämän ja nautintojen jatkumista. „Hurškaat saawat paratiijissa juoda wiiniä, josta ei seuraa päänkkipua, eikä se tyljistyä ajatuksia.“ He saawat seurustella neitojen kanssa, pukeutua silkkiin ja kultaan“. Muhammedilaisen uskonto on aistillisten nautintojen uskonto, ja sempätähden sillä ei ole woimakasta, siweellistä henkeä. Se on kiihduuttanut kukoistawia maita ja saattanut raunioiksi mahtawia kaupunkeita, joten historia onkin jo siitä lausunut tuomionsa.

Mitä jitten olisi sanomista Buddalajuudesta? Eikä tämäkin uskonto ole siweellistä henkeä mailla? Buddan uskonto perustuu olemattomuuteen. Kaikki todellinen elämä ei ole elämisen arwoista, sen tulee palata

takaisin alkuperäänsä. Ihminen, taiwas, maa ja eläminen niissä on turhuutta. Samalla kun heille on kaikki turhuutta, niin elämä on kärsimistä, kuolema on kärsimistä ja yleensä kaikki, mitä maailmassa kunfin ihmisen welwollisuuksiin kuuluu, se on kärsimistä. Tuskillinen ja synkkä elämä on buddalajen suurin wiijaus. Ytimeltään on buddalajisuus epätoiwon uskonto. Kaiken elämän tarkoituksena on jirtyminen olemattomuuteen „Nirwanaan.“

Mikä räikeä vastakohta onkaan edellä mainituilla kristin uskon kanssa, sillä kristinusko on elämän uskonto, joka korottaa ja pyhittää, kufistaa synnit ja pahheet, johtaa elämän yhä juurempaan täydellisyhtteen. Buddalajisuus jaarnaa pakoa maailmasta, kristinusko maailman woittamista ja se on siweellistä. Onko jitten jaman tekewää mitä uskot? Ei mikään muu uskonto woi antaa yhteiskunnan jäsenille siweellistä woimaa ja weljellistä tasa-arwoisuuden tunnetta kuin kristinusko. Siellä missä hyljätään kristinusko jellä myöskin siweellisyhtys katoaa. Nautintoihin waiwuneet roomalaiset paukuttiwat käjiään amfiteatterissa kun näyttelijä huudahti: „kuoleman jälkeen ei mitään! Kuolema itse ei mitään!“ Mutta tämän huodon mukana oli niukasti siweellistä woimaa. Tuo mahtawa waltakunta jortui barbarien iskusta.

Kokonaan toista puhuu kristinuskoa tunnustawain fanjojen historia. He ovat saaneet waelttaa tullisten wainojen läpi, mutta jittenki usko Jeesuksen kannatti heitä, että he kowisjatin taisteluisia woittiwat. Weljellinen rakkkaus ja tasa-arwoisuus on myöskin kristinuskossa pääsyt kaikkein korkeimmalle kuin missään muusja us-

fonnosja. Suokaamme waan filmäns yhteen ainoaan kristinuskon edustajaan Raawaliin, ja kuulla mitä hän janoo: „Ei ole tässä juutalainen eli kreikkalainen, ei orja, eli vapaa, ei mies eli waimo; sillä te olette kaikki yksi Jeesuksessa Kristusessa.“ Gal. 3: 28. Kristin usko on sulattanut tuhansien vuosien kaswattaman jään pakanainkin sydäimestä. Orjuus on siellä poistunut, naisenkin asema parantunut ja yleensä yhteiskunta saanut oikean järjestyksen. Ei myöskään woida kieltää, ettei kristin uskoa tunnustawain seassa löytyisi wirheitä ja paljo itsekkäisyyttä, mutta myöntää täytyy että kristinuskon pohjalle perustettu yhteiskunta on silttenkin woimakkain. Suurta on sentähden kuulua sellaisen waltakunnan jäsen luetteloon jossa on kuninkaana Jeesus Kristus. Kun Aleksander Suuri, Caesar, Kaarle Suuri, Napoleon owat perustaneet juuria waltakuntia, niin ne owat sortuneet heidän kuollessaan, mutta Kristuksen waltakunta kuninkaan kuollessa saa wasta oikeen waltawan woiman. Kristinuskoa vastaan on aina häwitysaseita terotettu, mutta turhaan. Rahdeksannentoista wuosisadan lopulla kuuluisa Sumalan pilkkaaja Voltaire nousi raamattua vastaan. „Sadan wuoden kuluttua ei löydy raamattua muualta kuin muinaismuisto kokoelmasta,“ janoo hän. Mutta miten käwi? Suoneessa, jossa Voltaire noin juuria janoja lausui, myydään wuojittain noin 150,000 raamattua. Pahain henkien ahdistamana on Voltaire aifoja sitte kuollut, mutta raamattu, tuo siunattu kirja, ja sen pohjalla yhteiskunta elää. Raamattua kumotakseen yrittää Säckelikin jeltellä maailman kehittyneen kaajupallosta ja ihmisen koirasta ja apinasta, mutta yhtä huonolla menestyksellä kuin edellimentin.

Lieteen ja kristinuskon walosja hän jo tunnetaan tyhjään kewiämmäksi. Raikista heidänlaisistaan woi hywällä syhllä janoa, että heistä on waan jäänyt iwalliset muistot jälkimaailmalle. Mutta tuo heidän halweksimansa kristinusto yhä watu tunkee läpi kansanferroffien, tuoden rauhaa rauhattomille ja siweellistä woimaa yhteiskunnan ylläpitämiseksi. Uffin Jeesus Kristus, tuo ainoa omaintuntoin rauhoittaja, on myöskin ainoa oikea yhteiskunnan siweellisen woiman antaja, sekä tuki ja turwa. Näin ollen ei ole jaman tekewää mitä uskot.

M. P e j o n e n.

Negauneen suom. ev. luterilaisen seurakunnan vaiheista.

Noin puolen tunnin rautatiematkan päässä Superior-järven rannalla olevasta Marquette kaupungista sijaitsee Negauneen kaupunki Marquette-kauntisissa Michiganin valtiossa. Parhaana tulolähteenä Negauneen kaupungille ovat rautakäivannot. Kun ensimmäiset Suomalaiset asettuivat Negauneeseen, oli täällä ainoastaan kolme käivantoa, yksi vanhempi ja kaksi alkavaa käivantoa, ajufasluku oli noin pari kolme tuhatta henkeä. Tätä nykyä on Negauneessa 11 käivantoa, ja noin lähes 10 tuhatta ajufasta, joista noin 2000 suomalaista.

Ensimmäinen suomalainen, joka asettui Negauneeseen ajumaan oli Abram Boulson (Määttä) Siikajoelta. Hän tuli Ameriikkaan w. 1873, ensin Hancock'iin, sieltä w. 1878 Negauneeseen. W. 1879 asettui Negauneeseen John Mitchell (Anttihilli) Simangolta. Pian näiden jälkeen asettui Negauneeseen useita muita suomalaisia, kuten Oskar Field (Miwainio) Tornion jokilaaksoista Ruotjin puolelta, Johan Mattson (Lampuot) Perhosta, Jacob Strömmer Ruotjin puolelta, Heikki Tamajärvi Pudasjärveltä, Johan Smedman Njosta Ryröstä, Mat-

ti Suhtala Siemistä, Kaarle Metjapelto Waajasta, Saakko Ollila Lappajärveltä, weljekiet Frans ja John Lehtonen Siikajista, jotka kaikki 1880-luvulla ovat olleet Negauneessa ja kuuluen vieläkin Negauneen suom. ev. luterilaiseen seurakuntaan, ovat seurakunnan vanhinta kantaväkeä.

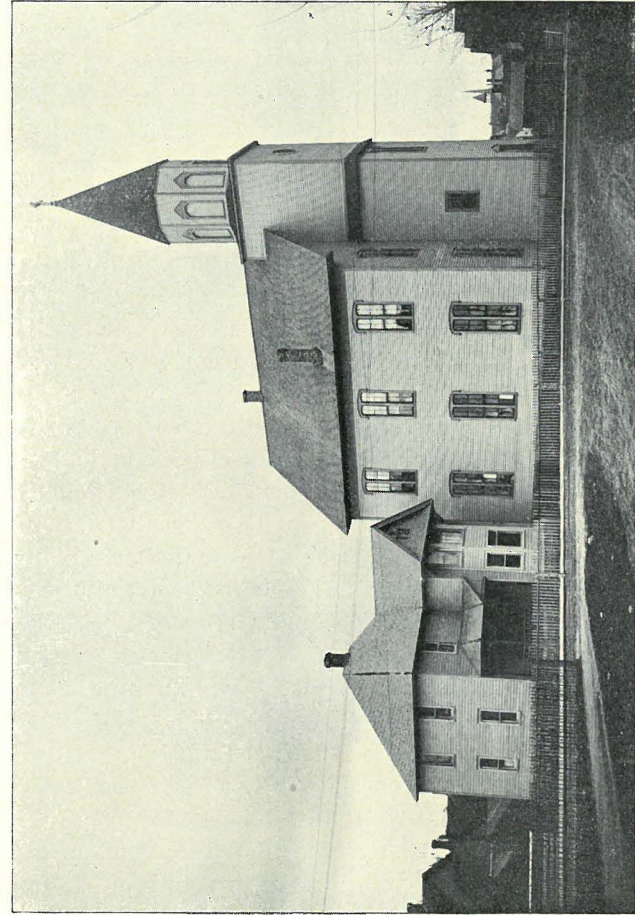
Pastori Elieser Backman Suomesta, juomalaijen kirkollisen työn esiraiwaaja Amerikassa, tultuaan Calumet'iin syhyllä w. 1876 ja toimien Amerikassa 3 p:ään elok. 1883 ulotutti matkanja joskus myöskin Negauneeseen. Samoin hänen seuraajansa pastori J. R. Nikander, joka alussa w. 1885 tuli Amerikkaan, käypi aika ajoin Negauneesjakin kristillistä mieltä ja seurakunnallista harrastusta herättämässä. Niinikään pastori J. J. Soikka w. 1885 loppupuolelta lukien ollessaan Republic'in ruotjalaisen seurakunnan pastorina käväijee tuon tuostakin Negauneessa.

Maaperää seurakuntaelämälle oli täten muokattu, hyvää siementä kylwetty. Seurakunta-oras alkaa Negauneessa nousta. Nuwetaan ajattelemaan omaa kirkkoa. Sopiva tilaisuus kirkon hankkimiseen jattuikin. W. 1887 kewäällä oli näet Negauneen kaupungin waltuusto kuuluuttanut huutokaupalla myytäväksi puujen kaksiferroffijien korkeakoulurakennuksen päättäen rakentaa kivestä uuden. Huutokauppatilaisuudessa ostivat tuon rakennuksen Abram Boulson ja John Mitchell aikomuksella luowuttaa se Negauneen suomalaisille kirkoksi. Heidän kehoituksestaan kokoontui suomalaisia kokoukseeneräänä junnuntaina kewätkejällä w. 1887 kirkoksi ostetussa rakennuksessa tarkastamaan rakennuksen sopiwaisuutta aijottuun tarkoitukseen. Tässä kokouksesja päätettiin lu-

nastaa rakennus seurakunnan omaisuudeksi, läsnäolevat lupajivat rahalahjoja. Ryhdyttiin näin yleiseen avustuksen keräykseen. Rakennus siirrettiin heinäkuussa N. Boulson'in ja John Mitchell'in toimesta seurakunnalle 27 p. keijäk. 1887, Cleveland Cliff-rautatietiehtiöltä \$200.00 hinnasta ostetulle tontille, jän nykyiselle paikalle. Kiinnelirjan tälle tontille on Cleveland Cliff-rautatietiehtiö antanut 15 p. helmik. 1890, joka kiinnelirja on valtion rekisteriin merkitty 20 p. maalisk. 1907. Itse rakennus paikoilleen siirrettynä, perustuksilleen lasketuna tuli maksamaan noin \$900.00.

Mukki piti seurakunta kokouksiaan rakennuksen toisessa kerroksessa olevassa tilawassa haalisja. Rakennuksen alakerta oli nimittäin jaettu kahteen huoneeseen väliseinien kautta, jotka väliseinät muodostivat käytävän alakerran läpi. Regauneen „Mamuruško“ raittiussseura perustettiin 17 p. maalisk. 1888 kirkkorakennuksen yläkerrassa olevassa haalisja. Saman vuoden loppupuolella täläläinen raittiussseura pidettyään ensin kokouksiaan toisessa kirkkorakennuksen alakerrassa olevassa huoneessa.

Syhyllä w. 1888 jaapui pastori R. L. Tolonen Sijpemingin seurakunnan pastoriksi tullen samalla hoitamaan myös Regauneen seurakuntaa. Järjestämistä kaipaji Regauneen seurakunta. Kokouksia oli pidetty, pöytäkirjaa ei pidetty, warkailijoina toimi kuka milloinkin. Pastori Tolonen järjestää seurakunnan. Nyt aletaan walita warkailjoita, pitää pöytäkirjaa. Ensimmäinen seurakunnan pöytäkirjaan merkitty rahastonhoitaja oli John Mliwainio, joka seurakunnan kokouksessa 16 p. keijäk. 1889 walitulle uudelle rahastonhoitajalle E. Hög-



Regauneen seurakunnan kirkko ja pappila.

bergille luovuttaa seurakunnan kassan \$42.41. Tässä kokouksessa valittiin seurakunnan puheenjohtajaksi M. Görtz, kirjuriiksi Kalle Angle, waltuusmiehiksi M. Boulson, John Mitchell, Z. Kääntä, Z. Niwainio, Z. Bajala, M. Görtz, E. Högberg, S. Heinonen ja Kalle Metjälpe. Samassa kokouksessa päätettiin ottaa kirkonkirja pastorilta. Täten onkin pastori Tolonen 11 p. heinäk. 1889 merkinnyt ensimmäiset seurakunnan jäsenet kirkonkirjoihin. Samana vuotena 8 p. joulukuuta pitää seurakunta kokouksen, jossa puheenjohtajaksi walitaan S. Heinonen, kirjuriiksi Kalle Angle, rahastonhoitajaksi M. Boulson, waltuusmiehiksi M. Boulson, Z. Mitchell, E. Rahkola, John Smedman, E. Högberg, Seikki Tawajärwi ja Matti Huhtala.

W. 1890 maalisk. 16 p. pitämässä kokouksessa päätti Regauneen seurakunta yhtyä Suomi-Synoodiin ja walitti edustajikseen Suomi-Synoodin perustamaan kokoukseen, jota pidettiin Calumet'issa 25 p. maalisk. 1890, S. Heinojen ja W. E. Sewon'in. Kokouksessaan 14 p. jynsk. samana vuonna pastori Tolosen ehdotuksesta seurakunta päätti perustaa pyhäkoulun ja walitti pyhäkoulun opettajiksi Elias Ritasen, Seikki Heinojen, Petter Laamajen, John Sawolan, mrs Metjälpellon ja mrs. Elfrandt'in.

Kewäällä w. 1891 ryhdytään kirkkorakennuksen korjauksiin. Rakennuksen alakerrasta otetaan wäliseinät pois, laitetaan kuusi wälikatkoa kannattawia pylwäitä, penkit, jaarnatuoli, paperoidaan alakerran seinät y. m. korjauksia tehdään, jotka korjaukset tulivat maksamaan noin \$800.00. Rakennus wihitään kirkoksi samana

wuotena 21 p. heinäkuuta. Wihkimien toimittivat pastorit A. L. Tolonen, Z. K. Rifander ja Z. S. Hoikka.

Kirkon korjauksien päätyttyä tääläinen raittiusseura saa wuokraa vastaan, juuruudeltaan \$6.00 kuukaudelta, kirkon yläkerrassa olewan haalin käytettäväkseen. Tämän lisäksi seurakunnan kokouksessa 1 p. marrask. 1891 pannaan se ehto raittiusseuralle, ettei se ilman seurakunnan lupaa saa kirkon haalia wuokrata muille kuin kansallisseuralle. Tässä kokouksessa myöskin walittiin komitea, johon tulivat jäseninä kuulumaan John Mitchell, Abram Boulson, John Smedman, Matti Huhtala ja John Honkala, tekemään wuokrasopimusta raittiusseuran kanssa, jota warten raittiusseura myöskin puolestaan walitti komitean. Nämä komiteat kokoontuivat yhteiseen kokoukseen 15 p. marrask. 1891 John Mitchell'in asunnolla. Tässä kokouksessa päätettiin yksimielisesti, että raittiusseura saa ilman wuokraa käyttää kirkon „haalia“ ehdolla, että se yhdesä seurakunnan kanssa ottaa osaa kaikkiin tarpeellisiin korjauksiin kirkkorakennuksessa ja että, jos joku muu yhdistys tahtoo ruweta pitämään kokouksia kirkon haalisissa, on lupa siihen kysyttävä seurakunnalta. Samassa kokouksessa päätettiin muodostaa yhteinen kassa pienempien menojen, kuten walon ja lämmön, suorituskeksi, johon kassaan kaikki mahdollisesti tulewat wuokrarahat kirkkorakennuksesta tulivat lankeamaan. Tähän yhteiseen kassaan päätettiin kansallisseuralta waatia \$4.00 wuokraa kuukaudessa kirkon haalista.

W. 1894 jouluk. 30 p. pitämässään kokouksessa tekee seurakunta sen päätöksen, että jokaisen äänivaltaisen jäsenen on maksettawa \$3.00 wuodessa seurakunnan kas-



Regauneen seurakunnan wanhinta kantavätkä. Kuvattu 4. 9. 1910.

jaan ja ostava merkittynä kirkonkirjoihin sillä huomautuksella, ettei tämä päätös julje ketään yhteisestä seurakunnasta.

W. 1895 jysk. 29 p. pidetyssä seurakunnan kokouksessa valitaan uusien urkujen hankkimista varten komitea, johon tulivat kuulumaan Heikki Tawajärvi, John Smedman, J. J. Wilson ja Heikki Heikkilä. Näistä komitean tilaamista uruista on 3 p. maalisk. 1896 maksettu \$90.00. Regauneen kaupungin kouluneuvoston anomuksesta seurakunnan valtuusmiesten ehdotuksesta päätti seurakunta kokouksessaan 4 p. lokak. 1896 suostua kirkon \$10.00 kuukautista vuokraa vastaan englanninkielisen koulun käytettäväksi, johon tarkoitukseen jätettiin seurakunnan kirkkoa kolme lukuvuotta käytettiin.

W. 1897 tammik. 10 p. pitämässään vuosikokouksessa päättää seurakunta jäädäkseen seurakuntamaksujen kantomiesten „suurta ja melkein turhanpäiväistä waiwaa“, ettei tästä edes kanneta seurakuntamaksua, 25¢ kuukaudelta, muilta kuin ainoastaan seurakunnan jäseniltä. Tässä kokouksessa tehtiin myös raittiusseuran puolelta kysymys seurakunnalle, josko kirkon haalin pu-

Wierieissä kuvasa olevien henkilöiden nimet ovat:

Yläriivi: J. Lehtonen, J. Lehtonen, H. Tawajärvi, J. Strömmer, J. Mitchell, A. Boulson, O. Field, J. Smedman, J. Mattson, J. Oksila.

Toinen riivi: Mrs. J. Lehtonen, Mrs. J. Lehtonen, Mrs. H. Tawajärvi, Mrs. J. Strömmer, Mrs. J. Mitchell, Mrs. A. Boulson, Mrs. K. Metsäpelto, Mrs. J. Smedman, Mrs. J. Mattson, Mrs. J. Oksila.

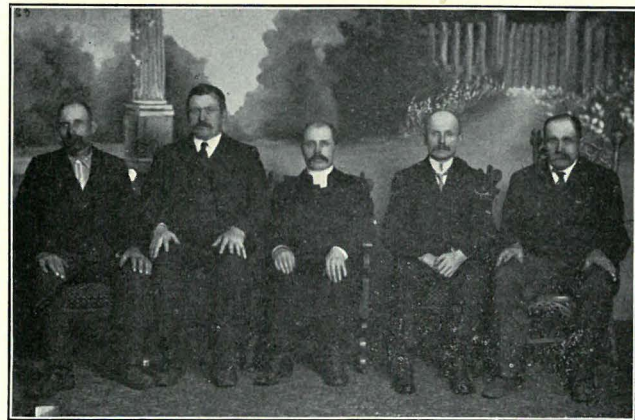
Alariivi: Mrs. Liisa Metsäpelto, Mrs. O. Field, Mrs. J. Perälä.

humalawaa saataisiin isontaa niin, että siinä voisi näyttää jonkunlaisia siiveellisiä „seuranäytelmiä“. Kysymys katsottiin kuitenkin liian vähän tunnetuksi, joten ei mitään päätöstä kysymyksen johdosta tehty, vaan asia jätettiin valtuusmiesten haltuun. Kokouksessaan 21 p. maalisk. 1897 uudistaa seurakunta lupauksensa raittiusseuralle, että se saa pitää kokouksiaan kirkon haalissa, kuten ennenkin, mutta kieltää näytelmien esittämisen ja tanssin. Samana päivänä tekee tšekäläinen raittiusseura päätöksen oman talon rakennuspuuhiin ryhtymiseksi, joka rakennus valmistuikin seuraavana kesänä ja tunnetaan Regauneesja nimellä „Kansan-Koti“. Kokouksessaan 2 p. toukok. 1897 päätti seurakunta perustaa pyhäkoulun Quinperälle ja valitsi sinne pyhäkouluopettajiksi Nels Niskasen, Antti Perälän ja Antti Keinäsen.

Seurakunnan vuosikokouksessa 9 p. tammik. 1898 johti ensi kerran puhetta pastori Tolonen. Uudessa seurakunnan kokouksissa tänä ja seuraavana vuotena hän nimikään johtaa puhetta. Pastori Tolonen vuosikokouksessa 4 p. heinäk. 1900 valitaan seurakunnan esimiehenä. Tämän jälkeen onkin Regauneeen seurakunnassa seurakunnan pastori toiminut myöskin seurakunnan esimiehenä. Kokouksessaan 24 p. huhtik. 1898 lupasi seurakunta uudelle raittiusseuralle kirkonhaalin kokoushuoneeksi ehdolla, etteivät pidä kokouksiaan jumalanpalveluksen aikana. Matavampimieliset raittiusmiehet olivat näet ajatelleet uuden raittiusseuran perustamista, mutta asia kuitenkin raukesi, kun ei kahta Weljeykseuraan kuuluvaa raittiusseuraa voitu paikkakunnalle perustaa, ja kun „Kansan-Kodilla“ vähitellen pääsi matavampi henki voitolle, niinkin matava, että tahdottiin

estää nurkkajarnaajien pitämästä seurojaan „Kansan-Kodilla“ tuolla omituisella määrävitsellä, ettei siellä saa jumalanpalveluksia pitää. Tämän jälkeen ovat seurakunta ja raittiusseura ilman mitään ristiriitaa työskennelleet omalla luwallaan omalla tavallaan.

Syhyllä w. 1899 rakennetaan kirkontorni, kirkon sijäseinät vuokrataan peltilevyillä, jotka rakennustyöt tulivat maksamaan noin \$600.00.



Regauneeen seurakunnan kirkonnuosto w. 1910.

J. Lehtonen. S. Tawajärvi. E. W. Saarainen. J. Smedman. J. Lehtonen.

W. 1901 toukok. 5 p. pidetyssä seurakunnan kokouksessa päätettiin panna toimeen kesäkoulu, jota jo kolmena edelliselläkin kesänä yhitysten seurakuntalaisten harrastuksesta olivat pitäneet ensiksi neiti Olga Znto (nyk. mrs. Solmlund) ja neiti Maria Mitchell (nyk. mrs. Allen). Kesällä w. 1901 tulee Suomi-Opiiston jiloinen oppi-

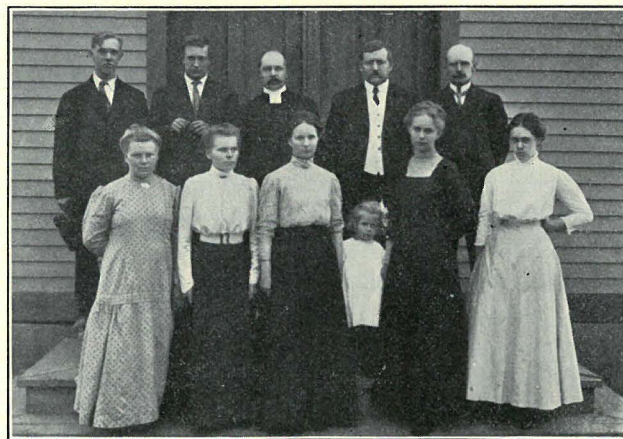
Ias Matti Ruttinen keijäkoulun-opettajaksi Regauneeseen ja pitää jitten neljänä kejänä peräkkään keijäkoulua Regauneesissa. Tämän jälkeen on Regauneesissa keijäkoulua pidetty, viimeisinä vuosina kuitenkin ainoastaan kuukauden ajan.

Oman papin hankkiminen Regauneeseen on pastori Tolosen esityksestä ollut useat kerrat kysymyksen alaisena. Jo w. 1893 valitsi seurakunta toimikunnankin tätä tarkoitusta varten, mutta toimeen ei asiasta päästy ennen w. 1901, jolloin elokuussa pastori Otto Stadius tulee Regauneen seurakunnan pastoriksi. Näihin aikoihin korjataan kirkon katto ja kirkko maalataan.

W. 1902 tammik. 5 p. pidetyssä kokouksessa päätettiin tilata alttaritaulu kirkkoon. Tämä alttaritaulu, joka kuvaa Wapahtajan taivaaseen astumista, tilattiin Milwaukeeesta, maksoi \$180.00, saapui Regauneeseen huhtikuun alussa ja vihittiin tarkoitukseensa illalla 6 p. huhtik. 1902. Vihkimisen toimitti pastori Otto Stadius. Tämän alttaritaulun vihkiäisiin oli pastori Tolonen Siphemingistä aikonut tulla, mutta saman päivän iltana klo 6 ummisti hän jilmänjä kuoleman uneen. Tänä vuonna hankittiin myös seurakunnalle ehtoollis-astiat. Pappilan rakentamista varten walittiin rakennustoimikunta seurakunnan kokouksessa 8 p. keijäk. 1902. Tähän toimikuntaan jäseninä tulivat kuulumaan John Mattson, Matti Annelin, Frans Lehtonen, jotka olivat seurakunnan valtuusmiehiä ja lisäksi Heikki Lawajärvi, John Lehtonen ja John Smedman. Pappila, joka rakennettiin kirkon wiereen seurakunnan tontille, valmistui alussa w. 1903 ja tuli se maksamaan noin \$2000.00.

Seurakunnan pastorin toimesta ilmoitti pastori

Otto Stadius haluawansa luopua seurakunnan kokouksessa 21 p. keijäk. 1903. Seurakunta tällöin pyyhki häntä edelleinkin olemaan seurakunnan opettajana, mutta hän lupasi ainoastaan väliaikaisesti olla jikji, kunnes jaadaan warma tieto uudesta papista. Seurakunta päätti tällöin kutsua papikseen Harborin seurakunnan jilloisen pastori J. Kallen'in, jos Regauneen yhteydessä olemat



Regaunee seurakunnan pyhäkoulunopettajia w. 1910.

seurakunnat siihen suostuivat. Tässä kokouksessa walittiin toimikunta jäentöjen laatimista varten seurakunnalle. Tähän toimikuntaan jäseninä tulivat kuulumaan pastori Otto Stadius, Kalle Lehtonen, John Smedman, Wiktor Manko ja Matti Luotola. Seurakunnan kokouksessa 12 p. heinäk. 1903 luettiin ja hyväksyttiin toimikunnan laatimat seurakunta säännöt,

joihin sääntöihin 26 p. heinäk. pidetyssä seurakunnan kokouksessa päätettiin lisätä määräys, että seurakuntaan kuulumattoman tulee kaudesta pastorin antamista todistuksista, paitti vihkittodistusta, maksaa \$3.00 maksu seurakunnalle.

Kun pastori J. Kallen'ia ei saatu tulemaan Regauneeen papiksi, päätti seurakunta kokouksessaan 11 p. jyyšk. 1904 pastori D. Stadiuksen kautta kutsua pastori Adolf Riipan, Waulegan'ista, papikseen, mutta seurakunnan kokoukselle, joka pidettiin 18 p. jyyšk. 1904, ilmoitti pastori Riippa jähköjanomalla, ettei hän ole tilaisuudessa tulemaan. Tähän seurakunnan kokoukseen lähetti tämän kirjoittaja myöskin jähköjanoman, joka siijälji hakemukseni Regauneeen seurakunnan opettajaksi. Saatuani pastori Stadiuksen kautta Regauneeen seurakunnan kutsun, saavuini Regauneeen puolivälissä marrask. 1904 West Duluth'ista, Minn., jonne olin Suomesta tullut Kanjan-Opioston johtajaksi joulukuussa 1903.

W. 1905 jouluk. 31 p. piti seurakunta vuosikokouksensa. Antamani tilastollisen ilmoituksen mukaan oli silloin seurakunnan kirkonkirjoihin merkitty väkiluku 515 henkeä, joista 149 mp. 141 wp. 123 pfaa ja 132 tr. Rippivieraita oli ollut vuoden kulussa 87 henkeä, joista 16 rippilasta. Tuloja oli seurakunnan rahastonhoitajan Seikki Lavajärwen ilmoituksen mukaan ollut \$1,071.03, menoja \$1,025.22, seurakunnan velkaa oli maksettu \$218.00, rahaa oli kassassa \$45.81, velkaa seurakunnalla jälellä \$250.00. Seurakunta-maksumiin nähden tehtiin tässä kokouksessa seuraava päätös: „Seurakunnan heinäk. 26 p. 1903 pitämässä kokouksessa tehty

päätös, että seurakuntaan kuulumattomien tulee muista, paitti vihkittodistuksista, suorittaa seurakunnalle \$3.00, päätettiin jäilyttää seuraavilla liijäykillä: 1) seurakuntaan kuulumaton, joka ei ole kolmea kuukautta enemmän paikkakunnalla ollut, ei tarvitse suorittaa yllä mainittua maksua seurakunnalle, 2) jos seurakuntaan kuulumaton suorittaaesjaan seurakunnan määräämää maksua todistuksista vapaachtoisesti ilmoittaa olevansa halukas yhtymään seurakuntaan, niin katjotaan tuo maksu todistuksesta vuoden jäsenmaksuksi, 3) jen, joka on vähemmän aikaa ollut seurakunnan jäsenenä, tulee tarvitessaan todistusta seurakunnan pastorilta suorittaa jäsenwuotensa loppuun, jos heti tahtoo todistuksen; jos seurakuntalainen on vuoden ollut seurakunnan jäsenenä, jaadaan todistukset seurakunnan pastorilta vapaasti ilman maksua, 4) seurakuntaan kuulumaton rikas tai köyhä, joka haluaa ruumiin kirkosta haudatuksi, tulee suorittaa seurakunnan kassaan \$3.00, josta seurakunta maksaa kirkonwartijalle \$1.00, urkurille 50¢ ja \$1.50 menee seurakunnan kassaan. Kuolintodistus jaadaan tällöin ilman eri maksua seurakunnalle. Tässä vuosikokouksessa pyysi Viktor Manko oikeutta jaada kerätä varoja kirkonkellon hankkimiseksi, johon seurakunta mielellä suostui.

Kirkonkellon hankkimiseksi Viktor Manko sitten keräsiikin varoja, joten hän saattoi seurakunnan kokouksessa 1 p. huhtik. 1906 ilmoittaa saaneensa tähän tarkoitukseen \$100.00 ja lupauksia \$21.00. Kirkonkellon substanceen tässä kokouksessa seurakunta lausui toivomuksenaan, ettei pientä kelloa hankittaisi ja valitsi toimikunnan kirkonkellon hankkimiseksi. Tähän toimikuntaan jäseniksi

walittiin tämän kirjoittaja, Abram Baulsom, S. Tawajärvi, Viktor Manfo ja Matti Vuotola. Kokouksessaan 24 p. huhtik. 1906 tämä toimikunta päättää tilata Montgomery Ward & Co Chicagosta \$168.75 maksavan, 54 tuumaa juusta laajan, 2060 paunaa painavan, jalustoineen 3,150 paunaa painavan kirkonkellon, johon päätettiin panna seuraava päällekirjoitus:

Reg. Suom. Ev. Lut. seurakunta.

Kirjko w. 1887. Kello w. 1906.

Tämän kirjoittaja vihi kirkonkellon tarkoitukseensa hessuntaina w. 1906. Kaikki kustannukset tästä kirkonkellosta rahdin, tapulin noston ja tapulin korjaustöiden kassia tekivät yhteenjä \$272.55.

W. 1907 tammik. 1 p. pidettiin seurakunnan vuosikokous. Antamani tilastollisen ilmoituksen mukaan oli seurakunnan väkiluku kirkonkirjojen mukaan 608 henkeä, joista 153 mp. 148 wp. 154 pfaa ja 153 tr. Rippivieraita oli ollut 80 henkeä, joista 25 rippilasta. Rahastonhoitajan Heikki Tawajärven antaman tilityksen mukaan oli tuloja ollut seurakunnalla \$1433.90, menoja \$1385.74, rahaa kassassa \$47.16.

Seurakunnan kokouksessa 24 p. maalisk. 1907 päätettiin maalauttaa kirkon lattia, korjata ja maalauttaa tammenväriseksi kirkon owet, pylwäät, penkit ja saarnastuoli. Tätä warten walittiin toimikunta, johon tulivat kuulumaan tämän kirjoittaja, Abram Baulsom, John Gutander, Frans Lehtonen ja Heikki Tawajärvi. Nämä maalaustyöt pantiin toimeen kewäällä ennen Suomi-Synodin kirkolliskokousta kewäällä, joka kokous tänä vuonna pidettiin Regaunessa, jossa kerran ennenkin Suomi-Synoodin perustamisten alkuvuosina on kir-

kolliskokous ollut. Nämä maalaustyöt tulivat maksamaan lähemmä \$100.00.

W. 1908 tammik. 1 p. pidettiin seurakunnan vuosikokous. Antamani ilmoituksen mukaan oli silloin seurakunnan väkiluku 620 henkeä, joista 170 mp. 150 wp. 148 pfaa ja 152 tr. Rippivieraiden luku oli ollut 130 henkeä, joista 27 rippilasta ja 9 henkeä kirkolliskokous



Regauneeen seurakunnan ompeluseuran jäsenet w. 1907.

wieraita. Rahastonkirjuri John Smedman luki kokouksessa vuositilit. Tuloja oli ollut \$1226.16, menoja \$1220.46, rahaa kassassa \$5.52, welfaa ei seurakunnalla mainitsen arwosta ollut. Täsja vuosikokouksessa seurakunta walitji Suomi-Opiisto-ajiaa paikkakunnalla wireillä pitämään toimikunnan, johon tulivat kuulumaan

tämän kirjoittaja, M. Boulson, Geikki Lavajärvi ja Viktor Manko.

W. 1909 tammif. 1 p. pidetyssä seurakunnan vuosikokouksessa antamani ilmoituksen mukaan oli seurakunnan väkiluku 633 henkeä, joista 152 mp. 145 wp. 171 pkaa ja 165 tr. Rippivieraita vuoden kuluessa oli ollut 81 henkeä, joista 27 rippilasta. Rahastonkirjuri John Smedman luki muojitilit. Tuloja oli ollut \$899.56, menoja \$739.52, kassassa oli rahaa \$160.04, velkaa ei ollut. Kokouksessa päätettiin entistä enemmän ruveta työskentelemään Suomi-Opiston hyväksi ja valittiin Suomi-Opiston toimikuntaan tämän kirjoittaja, Abram Vaulson, Geikki Lavajärvi ja Viktor Manko. Seurakunnan valtuusmiesten huoleksi jätettiin kirkon maalaustaminen ulkoa. Tämä myöskin seuraavan kesän aikana toimeenpantiin ja tuli se pienten korjaustöiden kanssa maksamaan \$173.30.

Kokouksessaan 5 p. jouluf. 1909 käsittelee seurakunta Suomi-Synoodin konjistorin asettaman komitean laatiman seurakunta-jääntöehdotuksen hyväksymistä seurakunnan säännöiksi. Tässä kokouksessa seurakunta teki seuraavan päätöksen: „Suomi-Synoodin konjistorin asettaman komitean laatima Perus- ja Siivujääntö-ehdotus seurakunnalle käytiin läpi luku luvulta ja pykälä pykälältä sekä sinänsä yksimielisesti hyväksyttiin. Samalla päätettiin perusjääntöihin liittää näin kuuluva pykälä omistusoikeudesta: § 6 Omistusoikeudesta. Tämän seurakunnan kiinteä ja irtain omaisuus on kuuluva aina Meganeen Suom. ev lut. seurakunnalle niin kauvan kuin siihen kuuluu 5 äänivaltaista maksavaa jäsentä, mutta jos seurakunta lakkaa olemasta, lankeaa seura-

kunnan kiinteä ja irtain omaisuus Suomi-Synoodin konjistorin hoidettavaksi jiksi, kunnes seurakunta voi uudelleen muodostua toimintaansa Suomi-Synoodin yhteydessä.

Samalla myös päätettiin seurakunnan vakinaiseksi vuosikokouspäiväksi määrätä tammikuun ensimmäinen päivä.“

W. 1910 tammif. 1 p. pidetyssä seurakunnan vuosikokouksessa antamani ilmoituksen mukaan oli seurakunnan väkiluku 661 henkeä, joista 165 mp. 154 wp. 169 pkaa ja 173 tr. Rippivieraita oli ollut 121 henkeä, joista 36 oli rippilasta. Seurakunnan muojitilit ajoittivat tuloja \$1080.37, menoja \$958.49, rahaa kassassa \$121.88. Tässä vuosikokouksessa tehtiin seuraava päätös seurakuntamaksuihin nähden: „Seurakuntamaksut ja maksut papillisista toimista seurakuntalaisilta päätettiin muutoin pitää samana, paitsi, että ne seurakuntalaiset, jotka vuoden ovat kuuluneet seurakuntaan ja maksaneet \$6.00 jäsenmaksuna seurakunnan kassaan, ovat vapaat erityisistä maksuista papillisista toimista seurakunnan pastorille. Seurakuntaan kuulumattomien maksu papillisista toimista päätettiin muuttaa siten, että kaikki muut papilliset toimet seurakuntaan kuulumattomille toimitetaan niinkuin seurakuntalaisille ilman erityistä lisämaksua, paitsi kasteesta on 1.00 dollarin lisämaksu, joka menee seurakunnan kassaan, joka summa luetaan jäsenmaksun lyhennykseksi, jos seurakuntaan kuulumaton haluaa yhtyä seurakuntaan, ja kirkkohautauksesta on \$3.00 lisämaksu, josta \$1.50 menee seurakunnan kassaan, \$1.00 kirkon palvelijalle ja 50¢ urkurille.

Raikki pastoriin antamat todistukset annetaan seurakuntaan kuulumatonta ilman lisämaksua."

Suomi-Opiiston wellkaosien maksamien juhteen teh-tiin tässä wuotikokouksessa se päätös, että seurakunta pitää huolen siitä, että sen osalle tullut Suomi-Opiiston wellkaosien määrä tulee määröpäiwänä maksetuksi. Tämä summa on lähes \$700.00, mutta kun seurakunta on welaton, ja kun tuo summa kaitissa tapauksissa tulee ennen pitkään Suomi-Opiistoa harrastawien seurakuntalaisten toimenpiteiden kautta hankituksi, niin ei ole mitään syytä epäillä, ettei Regauneen seurakunta woi tuota summaa edeswastuulleen ottaa ja lupastaan täyttää. Ueat wuodet on paikkakunnalla työskennellyt Suomi-Opiiston ompeluseura kokoontuen säännöllisesti Herran kuusia. Tämän kanssa yhdessä työskentelee seurakunnan walitjema Suomi-Opiiston toimikunta. Suomi-Opiisto welattomaksi ja welattomana pysyttämisen olkoon lähin jilmämääränne wapaachtoisien, säännöllisen ja paikkakunnallisen awustuksen kautta.

On täällä Regauneessa jonkun Herran seurakuntatyössä toimivaa wäkeä. Abram Boulson, John Mitchell, Heikki Tawajärwi, John Smedman y. m., jotka jo kolmattakymmentä wuotta owat seurakuntaan kuuluneet ja wieläkin kuuluwat, owat tämän ajan kulussa olleet monasti mitä eri luonteisimmissa seurakunnan toimisissa. Heikki Tawajärwi on esim. seurakunnan rahastonhoitajana ollut 16 wuotta, monet wuodet ollut seurakunnan esimiehenä, warajimiehenä, kirkkoneuwostonjäsenenä, pyhäkouluolettajana, edustajana Suomi-Synoodin kirkolliskokouksissa y. m. toimisissa. Paljon tekewät työtä seurakunnassa olewat naiset. Heidän työnsä merkitsee

paljon kirkon ja pappilan rakentamisessa y. m. aineellisuutta watiwissa seurakuntaharrastuksissa.

Älkäämme wäyhykö Herran työssä. Työ ei ole turhaa työtä. Seurakuntatyö on arwoikkainta maailmassa, kun sitä oikealla mielellä ja oikealla tawalla teemme, ei omalla woimalla, ei ihmismieltä noudattaen, waan Herran woimalla ja Hänen tahtoansa noudattaen.

Regauneen Suom. ew. lut. seurakunta on tyennyt woittamaan lahko- ja willihenget. Laestadiolaisuus ei ole pääsnyt seurakunnan työtä häiritsemään, kansalliskirkkoisten puuhailut pastori Tolosen aikana Regauneessa eiwät onnistuneet eiwätkä ne ole myöhempinäkin aikoina onnistuneet, metodistein metodit eiwät ole täällä tepjineet, waikka juurella puuhalla pastori Stadiuksen aikana yritettiin metodistiseurakuntaa tänne perustaa, wapaakirkolliset ja jekakirkolliset yrityksen jekaseuraisuuden lewittämiseksi owat niin ikään turhaan rauwenneet. Totuus ja rakkaus on woimaa. Pyhytkäämme totuudessa, kaswakaamme rakkaudessa. Silloin on Jumala puolellamme. Herran woimalla me kaitfi woitamme.

„Turha on oma woimamme, Ei woi se meitä auttaa, Mut' pimeyden wallat me woitamme Herran kautta; Sotija Herraton Jts' Jeejus Kristus on, Hän, Herrasebaot, Helwetin joukkiot Työ maahan, woiton saattaa.

Regaunee, Mich. 5 p. jynsk. 1910.

E. B. Saaranen.

Herran tiet ovat ihmeelliset.

Monta vuotta sitten tuli maan muori mies, jonka nimen me toistajeksi merkitsimme J., erääseen College'en Jdän waltiossa. Hänellä oli selvä hymärrys, lahjakas luonne, tawaton ahkeruus ja tarmo. Eipä ollutkaan ihme, kun hän mainituksa oppilaitoksessa pääsi aiwan enjimmajeksi oppilaaksi. Hänen nuoren elämänsä woi- mana oli eläwä kristillisyyys. Hänen lähimmän ystä- wänsä me merkitsimme hänen nimensä alkufirjaimella E. . . . Tämä wiime mainittu oli arwoffaasta kodista hieno maailman mies ja sijäksi hywin lahjakas ja erino- maisen witsikäs. Hän osasi siis huwittaa ystä- wäänjä. Mutta, walitettawasti, hän oli jumalankiel- täjä, jopa suoranaisten pilkkaajakin. Ei kauwan wiip- nytään, kun J. joutui kerrassaan E. . . .n wakitukujen waltaan, ja aina siihen määrään asti, että hän ensin kylmeni kristillisyydelle ja wihdoin hänestäkin „seura teki kaltajensa“. Pian rupeji J. tekemään pilkkaa Ra- amatusta ja witsikkäästi nimitti uskowaisia „hourupätki hulluiksi“, joilta puuttuu „terwe järki“.

Kauwan aikaa oli J. epätietoinen siitä, minkä elä- män kutsumuksen hän itjellensä walitsee. Loistawan tu-

lewaijuuden hän tahtoi itjelleen ja siihen hänellä oli kyllä ruumiillisia kykyjä ja henkisiä lahjoja. Ensin hän tutki lakitiedettä, joka häntä erityisesti miellytti ja lu- paji loistawan tulewaijuuden asianajajana ja mahdolti- jesti waltion wirtamiehenä. Mutta jitemmin hän ajat- teli, että näyttelylawaalla, kulisien edesiä ja takana hän witsikkäällä ominaisuudellaan tulee herättämään enim- män huomiota ja näyttämään suurimman kunnian. Niimpä hän antautuikin näyttelijä-seuraan.

Eräänä iltana matkoillaan hän saapuu maalla ole- waan wierasmajaan ja pyhtää saada yösiijaa. Majata- lon ijäntä pyhtelee anteekki, ettei hänellä tällä kertaa ole rauhallista huonetta wieraalle. Yksityinen huone kyllä on, waan sen ohuen lautaseinän takana makaa jairas toisesja huoneesja. Hän on suuresja tuskasja ja walit- taa tawattomasti. Luultawasti tämä on hänen wiimei- nen yönjä. Herrä J. nauroi ijännän anteekki pyhynnölle, ja janoi: „Mitä kuolema on? Se on luonnon rautainen laki, jota kaikkien täytyy seurata, joka päiväinen tawal- linen ilmiö, jota ei enempää tarvitje kenenkään aja- tella“.

Mutta kun hän lewolle laskeutui, oli wain ohut seinä hänen ja kuolewan välillä, ja hänen tähty i pa- kostakin kuulla kuolewan walitukset ja epätoiwoijet ja- datukset ja kiroukset. Wäkijinkin tunkeutui J:n mieleen entiset lapjuuden ajatukset, mitkä hänellä oli asuesjaan ijänjä luona Bostonin esikaupungin Malden'in pappi- lasja. Tuohan on epäilyksen ja epätoiwon taistelua, tuolla seinän takana! Niin, kuolewan kiroukset, hätä- huuto ja epätoiwoijet jadatukset paniwat J:n wapije- maan ja hän koetti heittäntyä wuoteelle, painaa päänjä

tyhyn alle ja tuffia formilla korwansa, ettei tuo kamala walitus saisi häntä häiritä. Mutta turhaan! Läpätun-
kewana se tunkee hänen omaantuontonsa. Hän pelkää.
Hän on lewoton. Kuinkahan nyt ystävänä E...n
häntä pilkkaiji ja hänellä nauraiji, jos waan tietäiji, että
hän on näin heikko, pelkää kuolemaa ja ajattelee haudan-
takaista elämään. Tämä ajatus lisäji S:lle waiwaa.
Hän rohkaiji itseään: „Ei, ethän saa niin lapsellinen
ja poikamainen olla, että turhia ajattelet ja tyhjää pel-
kät“. Näin hän ajatteli.

Wihdoinkin S. waiwui lewottomaan uneen. Sei-
nän takana oli hiljaisuus. Namulla paistoi aurinko kirk-
kaana S:n makuuhuoneeseen, kun majatalon isäntä tulee
wierasta tervehtämään. Wälinpitämättömällä kylmyy-
dellä tekee hän kumminkin kohteliaisuudesta kysymyksen:
„Mitenkä sairastunut nyt woi? Hänellä tuntuu olewan kova
tauti“. — „Kuollut“, kuulwi lyhyt vastaus.

— „Tiedättekö, kuka hän oli“, kysyi S.

— „Kyllä, hän oli Princetonin College'sta äsket-
tän läpikässyt wirtamies, kerrassaan kuuluija mies.
Hänen nimensä oli E... — Wähinko, että hän niin
aikaiheen kuoli; sillä hänestä toivottiin paljon“, näin
selitteli majatalon isäntä.

Sirmuista! S. oli juuri yöllä ajatellut ystäväänsä
E...tä, ja pelännyt hänen nauruaan. Nyt hänen täytyi
tietää, että se oli itse E... , joka hänen wapisemaan ja
pelkäämään jaattoi. Ja nyt hänen täytyi pysähtyä ja
kysyä: „Tuollainenko on jumalankielkäjän usko ja hä-
nen kuolemansa?“

Siinä makuuhuoneessaan notkisti S. polwensa sen
Serran eteen, jota hän oli pilkannut, ja antautui See-

jukselle kokonaan, kokonaan Hänelle elämään. Lähties-
jään majatalosta oli hän aiwan uusi mies siihen nähden,
millainen hän vielä edellisenä iltana oli.

Kuka jitte oli tämä S.? Judson, tunnettu jälkeen-
päin lähetysthistoriasa nimellä jumaluusopin tohtori
Adorinam Judson, yksi niistä neljästä ensimmäisestä lä-
hetysjaarnaajasta, jotka „Amerikan Board“ lähetti Bur-
maan Indiasa. Siellä teki Judson alustawaa lähetys-
työtä, jaaden kokea wastusta ja wainoakin, ollen muun
muasja yhden vuoden ja yhdeksän kuukautta wankeu-
desjakin. Helmikuussa w. 1812 lähetti tämä „uusi
maailma“ Amerikka ensimmäijet neljä lähetysjaarna-
jaansa pakanamaihin. Heidän joukossaan oli Judson.
Päitji suullista sanan julistusta jätti hän jälkeensä Bur-
man kielelle käännetyn Uuden Testamentin, Psalmtarin,
Sanakirjan ja Kielioopin, lukuunottamattakaan monia
muuta hänen kirjallisia töitään. Hän toivoi aina, että
hän saisi elämänsä illalla nähdä edes 100-henkisen kris-
tillisen seurakunnan, mutta Jumalan siunaus oli suu-
rempi. Tämä Amerikan ensimmäinen lähetysjaarnaaja sai
ilokseen nähdä monta uutta työntekijää jaapuneen työhön,
63 seurakuntaa oli perustettu ja näisiä oli jo kristityitä
yli 7,000 henkeä. Tuhannet ja tuhannet siunaawat toh-
tori M. Judson'in muistoa.

Kolmekymmentä kahdeksän vuotta oli hän siunaus-
rikasta työtä tehnyt, kun terweyden murruttua oli pa-
koitettu lähtemään terweysmatkalle. Hän jätti jäähy-
wäiset puolijolleen ja lapselleen ja lähti matkalle. Mutta
huhtikuun 17 p. 1850 kutsui Herrä palvelijansa kotiin.
Samana päivänä ilman erityisiä hautajaismenoja las-
kettiin hänen ruumiinsa laivan kannelta mereen, siihen

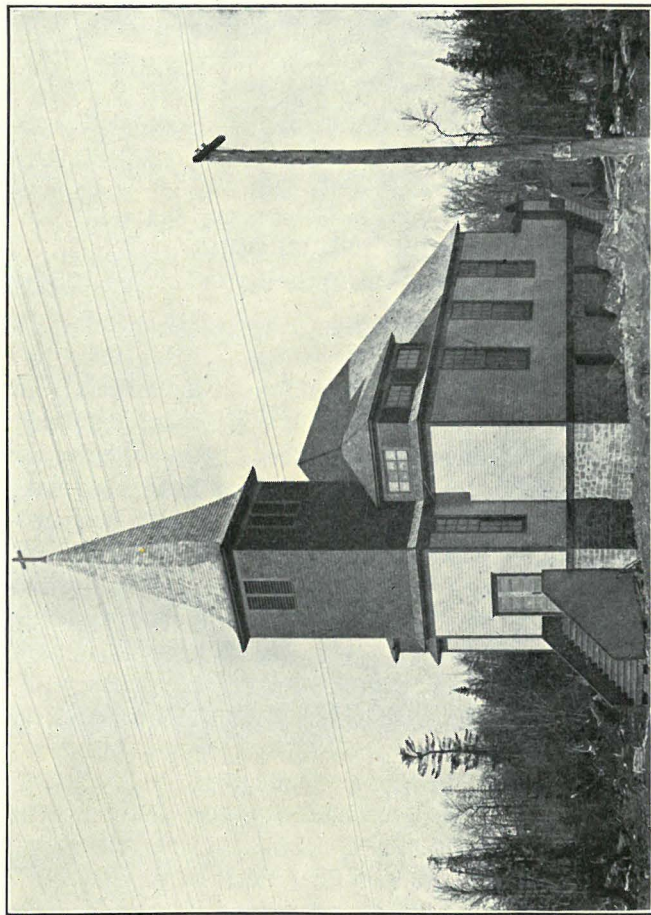
hautaan, josta sanotaan: „Meri on antawa ne kuolleet, jotka jinä owat“.

Sauluksesta tuli Paawali. Amerika oli alottanut lähetystyön ja juurivallaksi on Amerikan lähetystoimi muodostunut. Sen owat tunnustaneet kaikki, Yhdysvaltain presidentistä alkaen köyhään leskiwaimoon asti, joka wiidellä sentillä lähetystyötä kannattaa. Siunausta on lähetystyö tuonut Amerikalaijille ja siunausta pakananjoille. Päättämme tämän muistelman Saara Hall'in sanoilla, mitkä owat sepitetyt erään kuumeeseen kuolleen lähetyssaarnaajan Judson'in työtöwerin muistoksi:

„Ja Zeesuksen rakkaus syttymään
jaa sydämet uskowien,
ja he huutawat: sinne me riennetään,
maalle weljemme kaatunehen,
sinne työhön ja kuolemaan!“

Koskahan Amerikan suomalaisten keskuudesta lähtee ensimmäinen lähetyssaarnaaja pakanamaille? Koskahan Herran työ jaa lämmittää sydämet tositoimeen? Ihmeelliset owat Herran työt, sinäpin siemenestä kaswaa puu, pienenkin alun Herran siunaa. Siunatkoon Hän meidänkin lähetysharrastuksemme.

M I b. S a w o l a.



Baltic-South-Ranger Church, Mich.

Minkä hengen omia?

„Ette tiedä, minkälataisen hengen te olette“ (Luf. 9: 55).

Zeesus on matkalla Zerufalemiin kuollakseen jillä ihmisten syntien jowitukseksi. Hän lähettää edellään menemään muutamia feuralaijiaan, joitten piti hanffia Hänelle yöijä eräässä samarialaijesja kylässä. Talon-omistajat, joista yöijää pyhdeettiin Zeesukselle ja Hänen feuralaijilleen, eivät jitä anna. Se ovat samarialaijia, nim. nämät kylän ajukkaat, he ovat wihamielisesiä juhteeseja juutalaiten kansja ja erityisesti vielä sanotaan jyn olleen jiihen, ettei yömajaa annettu, jiinä, että Zeesuksen seurue oli matkalla Zerufalemiin. Samarialaiten ei annettu osaa ottaa Zerufalemin temppelesiä wietettäwiin jumalanpalveluksiin. Se jiiis kateudesta ja kostomielestä wihaawat juutalaijia.

Meillä on tässä nähtävänä waroittawa esimerkki, mitä juuria onnettomuuksja tuottaa kade- ja kostomieli. Samarialaijille tarjoutuu tässä kaikfi se jinnaus, mikä on Zeesuksen feurasja olostä. Kuka tietää, mitä kaikkea hengellistä ja ajallista hywää olisi tämän kylän jai-

raat, köyhät ja muut onnettomat woineet saada, jos Zeesuksen olisi jallittu majailta tässä kylässä. — Mitähän kaikkea onnettomuutta ja kärsimyksiä mefin kufin hanffimme itsellemme kantaesjamme wihamieltä toisille ihmisiille. Mikä suuri määrä pahaa wältettäwiinjään, jos wihamielinen juhde toisiin ihmisiin ei kärhoittaiji wieläkin Zeesusta pois meidän luona majaa pitämästä.

Tästä onnettomasta juuttumuksen tilasta eivät ole aina wapaita nekään, jotka todella tahtowat Zeesusta seurata. Eiwät kostomielestä olleet wapaita Zeesuksen opetuslapjetkaan. Sohannes ja Jakob — opetuslapjista ensimmäisiä — kiiruhtiwat Zeesukselle esittäämään, eikö tuli taimaasta ole oittis lähetettävä tämän kylän ajukkaat häwittämään, surmaamaan nuo paatuneet, jotka Zeesuksen kylästään kärhoittawat. — Kostoa, pahalla pahan maksamista waatii juuttunut ihmismieli. Se opetuslapjet tietäwät, että Zeesuksella on woima tuhota koko tämä wihamielinen kylä. Opetuslapjet owat itsekin jaaneet Zeesukselta woiman parantaa jairaita, kärhoittaa riettaita henkiä ja tehdä ihmeitä. Nyt he tahtowat tämän Zeesukselta jaadun woiman käyttää kostotarkoitukseen, käyttää pahaa waikuttamaan, waikka je on annettu hyvän telemiseen.

Ruhdellen heitä kieltää Zeesus tällaisen kosto-esityksen. Hän sanoo: „Ette tiedä, minkälataisen hengen te olette.“ Te olette sen hengen koululaijia, joitten on käsketty rakastaa wihamiehiä eikä kostaa niille.

Erihyisesti ne henfilöt, jotka owat tilaijuudesja waikuttaa yleisjään julkisen sanan kautta, kirjoittajina tai puhujina, owat herkkiä lankeamaan tällaiseen mie-

Ileen, joka tahtoi tullen taivaasta syöksyvän alas ja surmaavan ne, joihin ollaan juuttuneena. Mutta sitä warten, että wahingoittaisimme toijiamme, sitä warten ei meille ole annettu puhujan tai kirjoittajan tehtäviä ja lahjoja. — Ja mikä seuraus tällaisesta kostomielestä? Seurauksena on syyttävä omatunto, rauhaton mieli ja ne hiljaisuuden siunaukselliset hetket, jotka woiimme ja jotka niin kipeästi tarwitijimme käyttää rukoukseen ja Jeesuksen seurassa wietämiseen, kuluwat kostomielisten ajatusten hautomijessa. Jos tahtoi illan hiljaisuudessa lopetetun päivätyön perästä kutsua Jeesuksen ottamaan yösjän sydämen majassa, niin ajatus waltautuu waan wihamiehille annettuihin ja muka wialä annettawijki tarpeellisiin iskuihin. Rukous keskeytyy, häiriytyy ja jää ja yön ajan kieriwät wihamieliset ajatukset kostohankkeissa, niin että yölläkin herätessä on ensimmäijenä mielessä sama kurja wiha.

Ette tiedä, minkä hengen omia te olette — nämät sanat owat sangen merkillijet. Kristitty, joka tahtoi olla katkeamattomassa hengennyhteydessä Wapahhtajan kanssa, unhoittaa usein, minkä hengen oma hänen pitäijki olla. Unhoittiwat jen tässä kerrotusja tapauksessa Jeesuksen opetuslapsetkin. Se on jurullista. Mutta yhä jurullisempaa on kokonaan elää wääräsja uskosja siitä, minkä hengen oma on. — Lewoton ja rauhaton on julkisyhtijyydessä elämän ihmisen olo. Hän tietää, että hän ei ole kulkemassa elämäntiellä. Mutta hän itseään pettäen koettaa lohduttautua sillä, että hän kääntyy pahalta tieltään autuudentielle joskus myöhemmin, ehkä tuossa wähän ennen kuolemaa, ikäänkuin kääntyminen olisi helpoin tehtävä milloin hywänjä. —

Urwoton ja rauhaton on jenkin ihmijen tila, joka koettaa samalla kerralla kulleka sekä laweaa että kaitaa tietä, palwella samalla sydämellä Jeesusta ja pimeyden rutiinasta, joka itjesään on wahdotonta, waikkei sellajella kaffinaijuudella kokeilijoita puutu kristittyjenkään joukosta. — Ensimmäijet kristityt Rooman waltakunnassa olisijwat usein pelastaneet henkenjä ja jäästyneet kama-loista kidutuksista, jos olisijwat pienemmälläkään tavalla taipuneet uhraamaan epäjumalille, waikkapa waan muutamalla sanalla suostuneet kieltämään Kristuksen. Meidän ajallamme on kristittyjä, jotka läpi pitkän elin-aikansa monella tavalla kantawat uhria maailmalle ja sen päämiehelle ja luulottelewat sittenkin autuuden periwänjä!

Mikä surkea pettymys siis sille, joka kerskaa olevansa Sumalan lapsi, autuuden perijä, ja kuoleman jälkeijenä tuomiopäiwänä kuitenkin saa kuulla Jeesuksen sanat: „En tunne minä teitä, menkää pois minun tyköäni!“ (Matt. 7: 23). — Eikä siis todella ole syytä itsekunfin tulla selwille, minkä hengen omia ollaan.

Raikkien ihmisten täytyy olla joko hywän tai pahan hengen omia. Kolmatta ototilaa ei löydy. — Wu tunnetaan hedelmistään ja se, minkä hengen omia me kufin olemme, ilmenee meidän teoistamme.

Sihmijellä ei ole mitään omaa, kaikki on lainatawaraa ja kerran wialä tilittettävä. Raikki lahjat, kywyt ja womat owat annetut waan lainana käytettäväksemme. Ja niiden käyttäminen ratkaijee meidän osamme tuomion hetkellä. — Niitä lahjoja on m. m. koko elämämme, jota syystä sanotaan armon-ajaksi. Ja se on kultaa kallimpaa tämä armon-aika. Sen jatkumi-

jeffi on tarjottu kultia ja kuningastruunuja, mutta niillä ei sitä ole saatu lisättyä. Englannin tarmokkaan naiskuningaan Elizabethin sanotaan kuolinhetkellä tarjonneen puolen laajaa valtakuntaansa muutamista minuuteista jatkettua elämää, mutta ei saanut.

Ihminen oppii useinkin oikein arvostelemaan saatuja lahjojaan sitten vasta, kun on ne menettänyt tai on menettämässä. Niin kävi tämän kuningattarenkin. Niin on käynyt monen muun. Terveyden suurin lahjan käsittää se, joka sen on menettänyt. Nuoruuden kalliin arvon laskee korkeaksi se, joka sen hukkaan kulutettuaan turhaan enään sitä itselleen ikävöi.

Meillä Amerikan suomalaisilla on Jumalan armosta kalleimpana lahjana se, että me saamme täällä wieraalla maalla äidinkiellällä kuulla Jumalan sanaa saarnattavan puhtaana ja wäärentämättömänä. Myhäkö siirtokansjamme sille antaa täyden arvon, ennenkuin me joudumme waaraan, että menetämme sen kalliin lahjan. Näyttää siltä, että sen armolahjan pitää liian wähiisenä juurin oja Amerikan suomalaisista.

Kerrotaan, että Sionwihan aikana Suomesja, kun wihollinen poltti kokonaiset kylät, tappoi tai wei wanfeuteen kaikki kylän asukkaat, joku wanhus kuolemaan itseään valmistellen tahtoi viime töikseen tässä elämässä piirtää kotipihan koiwuun „Siä meidän“ rukouksen. Tämä aapiskirjan enji luku on kuin siemen kristinopin kylwössä. Wanhus näki kirkot poltettawan, papit surmattawan. Ajatteli, että kun hän puukollaan piirtää puunkylkeen Jumalan sanan alkeet, siitä ne nousewa polwi oppia saa. Siinä ne jäilhwät wihollisen häwiöltä.

Kalliita olivat wanhujelle Jumalan sanan ja Kristuksen opetuksen enji alkeet. Ne olivat kalliit, kun ne olivat waarassa joutua kokonaan hukkaan. Täytyykö Jumalan Amerikan suomalaisille opettaa ewankeliuminsa kalleus ja arwo siten, että se joutuu meiltäkin häwiön waaraan? — Siltä näyttää.

Waikka meillä ei olekaan samanlaisia ihmetöitä tekeviä lahjoja, jollaiset Jeesus oli antanut opetuslapsilleen, on meillä monenlaisia muita lahjoja ja kykyjä. Niitten käyttämisestä selwiytyy, minkä hengen omia me olemme. Niiden wäärin käyttäminen tuo paljon onnettomuutta jo tässä elämässä. Samarialaisten kostomieli ajoi Jeesuksen pois heidän kylästä. Opetuslapsetkin olivat waarassa langeta koston jyntiin tahtoen wäärin käyttää heille annettuja lahjoja. — Langenneet he oljiwatkkin, ellei Jeesus rientänyt heitä waroitamaan muistuttaen, minkä hengen omiksi he olivat kaswamassa.

Lankeemukkien waarassa on alituijesti jokainen Jeesuksen seuraaja. Ainoa pelastawa woima niistä warjelemaan on Jeesus itse, kun katkeamaton uskon- ja rukouksen jide yhdistää ihmisen Jeesukseen. Sänessä joka hetkiestä kiinni pyhyttelemällä valmistuu ihminen Pyhän Hengen omana ijankaikkien elämän perilliseksi.

Ja waikka tapahtuukin erehdyksiä, lankeemuksia ja pettymyksiä, pelastus sittenkin on yksi ja sama — Jeesus Kristus. Sakjalainen jumaluusoppinut J. L. Beck janoo, että waikka ihminen oliji helwettiin asti wajoamassa, Jumala ei jätä ihmistä, ellei ihminen riistähenny irti Jumalasta. Ohteys Jumalan ja ihmisen välillä

katkeaa jiten, että ihminen hylkää Sumalan ja ryöstäytyy omin voimin omia teitään kulkemaan.

Sumala yksin voi meidät kasvattaa Sumalan Hengen omiksi. Sitä pyytäkäämme, siihen pyrkikäämme hyläten kaikki muut pyyteet ja pyrkimykset. Ehdoton antautuminen Sumalalle on välttämätöntä.

E. Merikari.

Piirteitä Mohawkin seurakunnan historiasta.

Ihminen syntyy, kehittyy ja kasvaa. Niin nähdään kaikilla aloilla kehitystä. Tämän Mohawkin paikalle muutti jo w. 1893 vähäinen joukko suomalaisia metsjän hakkuu töihin ja rakentivat perheilleen suojaksi hirjämppiiä, joista osa on vielä alkuperäisessä mallisjaan, mutta toiset ovat korjatut kelpo kuntoon nykyajan vaatimusten mukaan. Se kylä tunnetaan nimellä Sulton. Senkinen elämäkään ei ollut wallan nufufisja Calumetista käwi silloinen pappi Synninen ja past. J. K. Rifander jonkun ferran hartausseuroja pitämäsja ja papillisia toimia tekemäsja. Keräysten kautta suoritettiin pappien kuytikustannukset. Järjestettyä seurakuntaa ei ollut. Wuonna 1895 yhdyttiin Alouezin seurakuntaan pastori Kampin keloituksesta. Siitä lähtien on ollut seurakunta elämä wireillä. W. 1897 alettiin Mohawkin kirkkoja awata ja kansaa eneni paikkakunnalle. Pahuuskin lisääntyi sitä mukaa. Silloin heräsi nuorijossa ajatus miten voitaisiin juoppouspahetta poistaa ja perustettiin raittiusseura, joka yhdistettiin Wel-

jeysseuraan „Otawa“ nimijenä. Tämä seura laittoi ensimmäisen kokoushuoneen, joka on ollut vapaasti meillä seurakuntalaisilla käytettävänä hartausseuroissa ja kouluhuoneena. Siihen aikaan alettiin täällä pyhäkoulua hommata, jossa toimivat opettajina Matti Koivu, Jaf Heikkinen, Saakko Eko ja Otto Lupio, y. m. Nämä toimivat vuoron mukaan, mutta vanhempain lewäperäisyyden takia kun ei saatu kokouksia aikaan pysähtyi pyhäkoulutyö 3 vuodeksi. Silläkin aikaa yrittivät apostoliset lutherilaiset koulua 2 vuonna, mutta yhtä huonolla menestyksellä. Mutta sitten tuli w. 1904 muutos kun W:m Jutilan kehoituksesta perustettiin omintakeinen seurakunta ja laitettiin paperit, jotka teki kirkkunnan esimies J. K. Mikander. Mutta kielen taitamattomuuden takia ei saatu seurakuntaa registreeratuksi ja yritys raukefi siihen. Senjiaan yhdyttiin Calumetin Betlehemin seurakuntaan. Oma seurakunta järjestettiin ja koulut, pyhä- ja keuhkoulut, jotka olivat yleisellä koko kunnan nimellä. Keuhkoulun opettajana oli w. 1905 Olga Mäkinen, S.-Opiston oppilas, oppilaita oli 60. W. 1906 oli opettajana Mia Rosenlöf, oppilaita 100, w. 1907 opistolainen Emil Steinback ja ja avustajana neiti Gulda Djennus, oppilaita 160, w. 1908 Elwira Laakso opistolta, oppilaita 80 ja w. 1909 opettajana neiti Maria Linden opistolta, oppilaita 80.

Pyhäkoulun herättäjänä oli jamaan aikaan John Sahto, oppilaita jotenkin jama määrä kuin keuhkoulusja. Opettajina ovat olleet John Sahto, John Karhu, Fred ja John Karlsjon, Heikki Suttu, Aug. Matela, Mik. Jinnilä, Kalle Mäkelä, John Juntunen, S. Forström ja allemerkinnyt. Nais opettajina ovat olleet Liisa Lampi,



McGawlin seurakunnan kirkko, Mich.

Anna Siomaa, Hulda Djennus, Saimi Lampi, Hanna Siukku, Pauliina Löfback ja Mina Heikkinen. Koulujen kustannukset ovat jaadut keräysten kautta yleisöltä. W. 1907 oli edistysvuosi. Silloin tuli ensi kerran kysymys seurakunnalle huoneen rakentamisesta, kun Otawa-seuran talo oli liian pieni. Kuulutettiin kokous ja muutamien paikkakunnalla asuvien kansallisseurakuntalaisten kanssa aijottiin ostaa norjalaisilta heidän kirkonja, joka oli myytävänä. Yritys raukesi, kansallisseurakunta oli kowin heikosti edustettu ja yhteisöstöistä ei voitu mitään päättää. Otettiin jilloin kysymys ostawatko synoodilaiset sen yksin, mutta se ei saanut tarpeeksi kannatusta ja niin jäi koko yritys. Emännät eivät tähän tyytyneet, waan rupejivat hommaamaan ja perustivat ompeluseuran seurakunnalle ja lupajivat laittaa kivijalan kirkolle, jonka ovat tehneetkin. W. 1907 oli merkkivuosi. Koululasten luku oli jilloin korkea; seurakunnan paperit jilloin uusittiin, seurakunta laillis-tettiin ja yhdistettiin S.-Synoodiin. Maksamia jäseniä oli jilloin 40 waiheilla. Seurakunta nimitettiin „Betania“ seurakunnaksi; siihen yhti myös Gayn surwimoseudun suomalaiset haaraosastona. Nykyään on maksamia jäseniä n. 80, yleinen wäkiluku yli 300. Wuosikokouksessa w. 1910 otettiin kysymys kirkon rakentamisesta; se päätettiin rakentaa ja walittiin 12 miehen toimikunta, jotta ovat lisänneet lufua 18. Kivijalan muuraus ja puutyön teko annettiin urakoitsijalle Otto Heinojelle & C:lle 3300 doll. sopimuksesta. Seurakuntalaiset ovat laittaneet kivet, hiekan ja kaimaneet kirkon sijaan. Maa saatiin lahjaksi kaimantoyhtiöltä. Seurakunta hankki penkit, tuolit, walaistukset y. m.

Raikkien näiden yhteinen arwo on yli 4000 doll. Kirkko walmistui jhysskuun ajalla. — Pappaina owat toimineet Betlehemin seurakunnan papit Calumetista nim. A. W. Sederström, P. Mirakkinen, E. W. Siikonen ja B. Rautanen.

Sjak Djennus.

Uskonto ja tietopuolinen siivistys.

Uskonpuhdistus ei ole vaikuttanut juuria muutoksia vain uskonnon alalla. Kaikille elämän aloille ulottui sen vaikutus. Se herätti vapauden aatteen, vapauden vääryyden ja sarron alta. Se toi oikeuden ja jumalallisen totuuden ilmi paavien mahtijanain ja kirkolliskokousten päätöksen alta. Se korotti omantunnon vapautta, antoi järjen nousta oikeuksiinsa ja asetti Jumalan sanan korkeimmaksi normiksi uskolle ja elämälle.

Toimintaa ja elämää heräsi sen kautta. Tiede pääsi vapaaksi orjuudestaan. Dogmit olivat kahlehtineet tieteelliset harrastukset. Tieteen ja taiteen tehtävä oli palvella kirkonoppia ja puolustaa sen opinkappaleita. Kun tiedemiehet alkoivat epäillä esim. Ptolemaion systeemiä tähtitieteessä, tuomitsi katoollilainen kirkko heidän väitöksiensä väärinä. Näin oli tiede kahleisissa. Mutta uskonto itse kärkeä siitä äärettömän paljon. Syökökset väärinä olettamuksia vastaan kohdistuivat samalla uskontoon, koska se oli sitonut itsensä niihin. Waaralista on kristinopin sitoa itseensä tieteeseen, sillä tiede aina muuttuu ja edistyy, mutta se totuus, joka on uskonnon pohjalla on iankaikkinen, muuttumaton totuus.

Tieteen päästyä vapaaksi on se edistynyt sängen juureksi ja tämä edistyminen on tehnyt sitä joskus ylpeäksi ja liian rohkeaksi. Yhdeksännentoista vuosikaudan loppupuolella oli monella tiedemiehellä se warma luulo, että tiede kykenee selittämään kaikki salaisuudet, vieläpä uskonnonkin alalla. Tieteen kehittyessä luultiin sen hävittävän uskonnon. Mutta kun innoistus on taasen lauhunut niin nähdään että tieteellä on vielä tekemistä aisti-maailman ilmiöiden kanssa. Uskonnon ja tieteen rajat ovat vain tämän kautta selwinneet. Kummallakin on totuuksia, joista toinen ei tiedä mitään, eli joiden kanssa toisella ei ole mitään tekemistä. Nämä rajat ovat saattawat selville ja pidettävät erillään. Monet etewät tiedemiehet ovat nähneet luonnontieteiden ja uskonnon erilaiset alat ja että ne ovat rauhassa keskenään. Se ovat woineet olla kristityitä sydämestään.

On tojia ollut tiedemiehiä, jotka ovat vastustaneet kristinopin totuuksia. Wihamielisinä ovat he hyökänneet sitä vastaan. Se tahtowat kostaa kirkolle sen vääryyden, jota tiede sai ennen kärjää. Ranskan encyclopedistit ja myöhempi materialistinen juunta ovat ylläpitäneet tätä hyökkäystä. Heidän tutkimuksissaan on kuitenkin esiintynyt tuo tarkoitus määrääjänä, joten heidän tutkimuksensa tulokset ovat olleet puolueellisia. Näitä tiedemiehiä pitävät aikamme uskonnonpilkkajat autoriteettinaan. Karl Mary, edustaen Hegelin seuraajain wäsentä siipeä, oli tällainen tiedemies. Suuri wika monella tieteenharrastajalla aikamamme on pintapuolinen asiain tutkiminen. Saalitaan helpinhintaista kirjallisuutta ja omistetaan kaikki väitökset tieteen tuloksina, eikä niitä sen enempiä tutkita. Englantilainen

rumoilija M. Pope lausuu: „Wähä oppi on maarallista, Zuo jywälti, tahi älä maista Pierian lähteestä.“ Ja Baco sanoo filofofiaſta, „että ſe, jos jitä wain wähä näykitään, johtaa pois Zumalaſta, waan jywemmälti käſitettynä johtaa Zumalan tykö.“

Filofofia ja tie de tunnustawat nykhyään että uſkonolla on oma erikoinen alanja, joka ei ole riſtiriidasja niiden kansja.

Uſkonnon tulee myös ajettua oikeaan juhteeseen tie teeſeen ja ediſtykſeen nähden. Sen tulee antaa jiwistyſelle oikea arwonja. Yhji uſkonpuhdiſtukſen hedelmä oli että kanjan jiwistyſteſtä alettiin pitää huolta lufutaidon opettamiſen, firjojen lewittämiſen ja kouluſen peruſtamiſen kautta. Sama tehtävä on meillä ewan gelis-luteerilaiſen firkon jäſeniellä täällä Amerikassa. Sitä warten on Suomi-Opisto peruſtettu keſkuuteemme. Sitä tulee meidän auttaa ja huolehtia, että ſe woipi tehdä tuota tärkeätä työtä keſkuudeſſamme. Mutta meidän juomalaiſten keſken on paljon nurjaa katſantofantaa tietopuoliſta kehityſtä kohtaan. „Kouluſja opetetaan niitä maailman wiſjaita“, kuulemme ſanottawan. Peljätään että tieto on Zumalan janaa waſtaan. Zärki jottii Zumalaa waſtaan ja ſen kehittäminen on niin muodoin jynnillistä. „Zärki pitää ottaa wangiffi ja kuolettaa“, ſanotaan. Tämä yhjipuoliſuus menee niin pitkälle että katſotaan ylön kaikki koulujiwistyſ ja tietopuolinen kehitys. Zumalan janan opettajalle on ſe muka perin ſopimatonta että hän tahtoo walmiſtaintua tuohon tärkeään ja waiketaan wirkaan peruſteelliſen kouluſaſwatukſen avulla.

Tällainen ahdaſmielinen, nurja katſantofanta muuſtuttaa paljon keſkijajan eraſkoelämää. Se johtui jittä, että liha on jyntinen. Liha täytyy ottaa wangiffi, jiltä täytyy kieltää kaikki nautinnot. Sen kiduttamiſta alettiin pitää jangen pyhänä ja hauſkana tefona. Wetäydyttiin elämäſtä jyrjään ja elettiin yhjinaijhydesjä kiduttaen ruumiſta. Mikä erehdys että welwollijuuſkien täyttäminen hyljättiin ja töillä meinattiin anjaita wanhuſkaus!

Samallaiſta jairaloiſta ajatusta ilmenee aikamme kouluja ja jiwistyſtä ylönkatſojien uſkowiſten mieliſjä. „Pitää wieroä elämän mukawuuſjia ja maailmalliſta wiſjautta.“ — Mikſikähän Luojanume on meille järjen antanut, ellemmme jaa jitä käyttää? Onkohan ſe wain pantu jydämenemme koettelijakſi, jota waſtaan meidän tulee aina taistella? Jos niin oliji, niin jilloin oliji parempi että olijimme jyntyneet järjettöminä, tai että ſen menettäijimme. Mutta nyt jokainen pidämme, että suurin onnettomuus, mikä ihmijelle moi täſjä elämäſjä tapahtua, on järjen walon pimeneminen. Waikka järkemme onkin heikko, on ſe kuitenkin juuri Zumalan lahja ja on käytettävä elämämmen jinnauſſekſi.

Täällä Amerikassa jaa wat juomalaiſetkin lapjet koulujiwistyſtä waikkapa wanhempanja ei wät jitä tahtojijakaan antaa heille. Sillä meillä on yleinen koulu pakko. Mutta ajatella, laſten wanhemmat, (joſpa tämän lufiji jangen moni, laſten wanhempi) kun te ette tee mitään laſtenne juomalaiſjuuden eteen. Minkälaiſia miehiä ja naiſia heiſtä kaſwaa? Te olette itſe ylönkatſoneet kanjalliſet pyrintönne ja laitoſjet. Lapſenne ei niistä tiedä mitään, ne amerikalaiſtuwat, jotta häpeä-

wät sellaista oppimatonta, yffinfertaista ja jiwistymätöntä kansaa. — Jos meillä olisi oikea käjitys kouluj-iwistyksestä, niin ainoa oppilaitoksemme olisi jo aikoja jitten ollut liian pieni.

Uskonnon wastustajat ojaawat käyttää näitä yffiuoluksia, joita ilmenee uskoa-tunnuksien elämässä. Ei se ole aivan aiheeton syhtös, kuin saamme toijinaan kuulla, että kirffo on tietoa vastaan. Mutta ei se ole kirffo, joka sitä wastustaa, waan ihmisten tietämättömyys. Sa tietämättömyyttä on kansassamme paljon. Monet wanhemmista siirtolaisista owat jääneet kokonaan osattomiksi kouluj-iwistyksestä. Ei ole siis ihme, jos täällä wieraan kansan keskellä, erotettuna aikamme jiwistyksestä waikutuksesta kielen taitamattomuuden tähden, tapaamme vielä hywin alkuperäisellä kannalla olewia ihmisiä. Njioita tuntewa arwostelija kyllä huomaa pian misjä määrin kirffo on syypää kansan tietämättömyyteen. Luteerilainen kirkkomme täällä on perustanut oppilaitoksen kansan kaswattamista ja seurakuntain opettajien valmistamista warten.

Mutta misjä seisoo se osa suomalaista luteerilaista kansaa, joka on wälinpitämätön opettajiensa jiwistyksestä ja lastenja kaswattamisesta, sillä waikka kotiopetusta annetaankin, niin ei koti woi yksin sitä tehdä, waan tarvitsee koulujen awustusta. Että koti-opetus woipi olla mallikelpoista, edellytetään, että wanhemmilla itjellään on perusteellista tietoa kaswatuksesta. — Kehittämättömillä seurakuntain opettajilla woi olla menestystä wain niin kauan kun kansa on itse kehittämätöntä. Joka tapauksessa on se juuri heikkous että tietämättömyys korotetaan johtamaan asemaan, oli se alalla millä tahansa,

mutta warsinkin uskonnon piirisjä, aikana, jolloin usko ja uskottomuus käywät ankaraa taistelua.

Toijellakin tavalla ilmenee wälinpitämättömyys kansamme keskuudessa tietopuolista jiwistyksestä kohtaan. Siirtolaiswirastot antawat sen tunnuksien nykyään juomalaisista että ne ojaawat kaikin lukea. Mutta kun wertaa kirjallisuuden lewenemistä kansamme lukemäärään nähden, niin tulee kyhneeksi: mitähän tuo lukutaitoinen kansa lukutaidollaan tekee? Jos misjään, niin Amerikassa työkansallakin on aikaa lufemiseen, jos se wain sitä harrastaa. Sywää kirjallisuutta täällä ostetaan ja käytetään kowin wähän. Alkuperäisten teosten kustantaminen ei näin ollen kannata, josta on seurauksena se, että yritteliäisyys kirjallisuuden alalla kuoletaan. Kunkin ajan kirjallisuus on kuwastus sen ajan elämästä, ja kun meiltä vielä puuttuu omintakeista kirjallisuutta, täytyneekö meidän tehdä se johtopäätös että me nukumme vielä henkisesti. Wönnämme kyllä että nykyaika on köyhä kirjallisuuden kehittymiselle muidenkin kansain kesken, mutta jittenkin on wäitöksemme totta siirtolais-kansamme nähden yleensä. Sywin harwat kynewät käyttämään Englanninkielistä kirjallisuutta hywäkseen. Salwalla, ala-arwoisella kirjallisuudella on täällä jonkun werran menekkää. Siitä ammenetaan itjeensä walheellista henkeä ja wihaa kaikkea jaloa ja pyhää kohtaan. Pintapuolinen jiwistus on kowin selwästi huomattawissa aikamme nuorisossa. Tietämättömyys ja jiwistyksestä puute juomalaisista kehittää uskonnon pilkkaajia Amerikassa. Enempi waloa, sywällisempää jiwistyksestä ja tietoa me kaipaamme!

Tieto ja taito ovat tarpeellisia ihmiselämäsiä. Voidakseen hyödyllisesti toimittaa tehtävänsä jollain alalla tarvitsee ihminen siihen kehitystä. Toiminta tulee joten monipuolisemmaksi ja tuottaa parempia tuloksia. Siten opimme elämään täydellisemmin missä hyvänsä asemassa olemme. Eikä meidän tarvitse luulla että se on ihmeellistä jos itseämme pyydämme nöyrynä kehittää, kun emme vaan Jumalan sanaa ylöskatso. Tiedolla on tosin se ominaisuus että se tahtoo paisuttaa jos se yksin wallitsee elämässä. Sydämen ja tunnon äänelle tulee aina antaa tärkeä arvonja. Ihä jielun woimaa ei saa kehittää toisten kustannuksella. Ihmisen tulee olla tietävä, tahtowa ja tuntewa olento. Kun tiedolla on oma tehtävänsä ei se sydämen uskoa syrjäytä. Monet etewät kirkko-ijät, Luteerus ja etewät tiedemiehet ovat tästä todistuksena. Tähtientutkija Kepler kirjoittaa: „Minä kiitän sinua, minun Luojani ja Herrani, että olet lahjoittanut minulle tämän ilon luomakunnastaji, tämän ihastuksen käsiesi töistä. Minä olen ilmoittanut ihmisille tekojesi ihanuutta, mikäli minun ääreellinen henkeni osasi käsittää sinun äärettömyyttäsi. Milloin olen jotakin janonut, joka ei ollenkaan sowi sinun arwollesi, taikka etsinyt omaa kunniatani, se anna minulle armosta anteeksi“.

Tieto woipi selittää meille luonnollisuuksia ja ihmisiä, ja ajallisia kysymyksiä, mutta se ei woi selittää hengen maailmaa ja kaiken olewaisuuden perustusta. „Uskon kautta me ymmärrämme, että maailma on Jumalan sanalla valmistettu, ja että kaikki, kuin me näemme, ne ovat tyhjistä tehdyt“. Luonto on juuri kirja edessämme, mutta se on monelle suljettu. Ilman tutki-

mista, sywentymistä luontoon pysyy tuo kirja suljettuna. Siinä näemme Jumalan woiman, mutta se ei noin wain ilman mitään ilmoita sitä meille. Löytääkseen Jumalan tulee häntä etsiä. „Taiwaat ilmoittawat Jumalan kunnian, ja wahwuus julistaa hänen kätensä teot. Päiwä janoo päiwälle, ja yö ilmoittaa yölle tiedon. Ei ole fieltä eikä puhetta, kusja ei heidän äänenjä kuulu“ (Wj. 19: 2—4).

Olkoon nämät muutamät sanat lausutut tästä tärkeästä kysymyksestä kaikessa yksinkertaisuudessaan jina toiwossa, että ne jollekaan olisimat apuna tämän kysymyksen oikeaan ymmärtämiseen. Jos ajatukset tuntuwat jyrkiltä owat ne tuotu ilmi wain koristelemattomasja muodosja ilman mitään wihaa tai kiwautta ketäkään kohtaan. Wakauksemme on, että missä epäkohtia ilmenee tulee niihin käydä käsiksi rohkeasti ilman teeskentelyä tai kaksimielisyyttä.

Kaswafoon tiedon ja wallistuksen jano armaan jirtofanjamme keskuudessa. Saakoon Herra waiikuttaa nöyryyttä sydämissämme Hänen tuntemisensa kautta, ettei tieto meitä paisuttaisi, waan että me itse kufin käyttäisimme leiwiskämme uskollisesti ja toimellisesti lähimmäisemme palwelemiseksi ja Herran nimen kunniaksi.

S. W a r g e l i n.

Henseälle kristikunnalle.

(Slm. I. 3: 14—22, Laodizean seurakunnan enkelille kirjoita:)

Woidaan laulaa nuotilla: Wf. n:o 372.

Kuuletto, sielu, sun Herraji ääntä,
 Muistatko wakaita neuwojanja?
 Muistatko öillä ja päiwillä häntä,
 Seuraatko pyhiä polkujanja
 Hänpä on kaiken alku ja luoja,
 Hän se on maailmaan totuuden tuoja.

Tarckaawin katsein hän lausui sulle:
 Tarkoin mä tunnen sun aattees ja työs.
 Mattees ja työsi ne ei kelpaa mulle;
 Et ole kylmä, et palawa myös.
 Di jospa kylmä tai palawa oisit,
 Paremmiin kelwata minulle woisit!

Benjeä onpi sun yhdämmes, mieles,
 Rahtaanne horjuwa katsees ja ties;
 Uskoa lausuu kyll' juusi ja kieles,

Sydän waan sull' on kuin sammutwa lies.
 Tahdotko, sielu, jä tarkoin nyt tietää?
 Sellaista sydänt' en moi minä tietää!

Kerškuen kehut jä: olen jo rikas!
 Mitäkään kaipaa mä en tofi, en!
 Waiwainen, kurja, kas tässä on wifas,
 Maston, jofea, raadollinen!
 Neuwoni annan nyt, sielu, sun kuulla:
 Riennä jo raukka, jä tahdotko tulla?

Taistele taistelus kunnolla; taiwaan
 Woittaja warmaan saa palkinnokseen;
 Kunnian istuimell' istua aiwan
 Annan mä hänenkin perinnökseen.
 Niinkuin nun Sjäni mullekin antoi,
 Woiton kun saawutin, rinnalteen kantoi.

Neuwoni sanoja, kuule nyt aina,
 Korwat kun Suojaji kuullakses joi!
 Senkeni nuhtehet mieleesi paina,
 Sinut ne oikeaan ohjata woi!
 Sinuhun totuuden tunnon ne tuomat,
 Wapahan mielen ja kunnan ne luomat.

S. R. N.

Miksi Suomi-Opistoa muutamat vastustavat.

Merkillinen tojiasia on että Amerikan juomalais-
ten keskuudessa on ihmisiä, jotka eivät S.-Opistoon näh-
den ainoastaan ole vastustawalla taiffa wälinpitämät-
tömällä kannalla, waan suorastaan tekewät työtä wa-
hingoittaakseen sitä. Tuskin on toista kansaa jonka
keskuudessa omat kansalaiset tekijiwät työtä toistensa
pyrkimyksiä vastaan tiedon ja koulufaswatuksen alalla.
Kas tässä muutamia tällaisia näkökohtia, joilla opis-
toamme vastustetaan.

„Tietämättömyys on pahe“ — janoi muuan wan-
hanajan ajattelija. Ja tällainen pahe raskaasti painos-
taa opistomme edistystä. Opiston ystävä tuskin us-
koo, että kaikki juomalaiset eivät vielä edes tiedä
mikä S.-Opisto on. Woidaanko odottaa myötätuntoi-
suutta ja rakkautta sellaista kohtaan, jota ei edes tun-
neta. Kun muunakin opiston asiamies kulki itse kupari-
jaarella keräten waroja opiston juokjewien menojen
peittämiseksi, kysyi muuan waimo ystävällisesti ja
osanotolla: „Onko se Opisto taasen loukannut itseään
kun taasen kerätään?“ Hän oli elänyt siinä tiedossa,
että Opisto on ihminen, joka työpäikällään oli loukkaan-
nut ja nyt oli awun tarpeessa.



Singstonin seurakunnan kirkonväki, (kuva otettu n. 1910.)

Ajiamiestemme oliji käytävä joka nurkkafunnalafin, tämä esim. oli wallan syrjäinen paikka, jaattamassa tietoisuutta kaikkialle. Sanomalehtien, lentolehtisten y. m. oliji tunteuduttawa laajemminalki kuin tähän jaaffa.

Arw. lukija! Sinä tiedät mikä Opisto on, mutta oletko luettuna niiden joukkoon, jotka tietävät wain jotaakin S.=Opistosta. Sellaiset kansalaiset ovat huonoja kannattajia wälinpitämättömyyden woofji. Näiden joukossa ovat ne, jotka sanovat: „onhan täällä Amerikassa waltion koulut, käykööt niissä!“ Saamme heille wain lyhyesti tässä wiitata paitji sitä, että muillafin siwistyskansoilla täällä on omat koulunsa, jen, että sillä kansalla on suurempi kunnia ja menestys joka Amerikalaisen siwistykfen rinnalla jälllyttää oman kansallisen kaswatuksensa ja kansalliset ominaisuutensa sekä omituisuutensa. Amerikalaisessa koulussa suomalainen lapsi ei tietysti jaa oppia uskontoa, suomen kieltä, suomen historiaa, suomen maantietoa, suomalaisia kansanlauluja, y. m. Jos he edelleen sanovat: Mitä hyötyä noista aineista fitten on?“ emme siihen enää mitään wastaa, sillä se kysymys on kansallisen itsemurhan merkki. Joka wieraassa näkee kaikki parempaa kuin omassaan hän itse ajassa on kuollut kansalleen ja lapsensa myöskin. Sikkipä useat ainoastaan Amerikalaisissa kouluissa käyneet suomalaiset lapset häpeävät että ovat — suomalaisia. Riittolisuuden sijasta saawat heidän wanhempansa kuulla tyntymättömyyttä siitä että kuuluwat siwistymättömään, Mongolilaiseen raakalaiskansaan, joka tänne Amerikkaan on tullut jostain Europan Lapista fusien, karhujen ja pettuleiwän maasta.

Tämä ei ole pahasti liioiteltua, sillä se opetus minkä warjinkin pikkukoulujen 18—20 wuotiaat opettajattarentawat Suomesta on tämän tapaista syystä, että he tietämättömyydessään itjekin niin uskowat. Mitä hyötyä on kansallisuudellemme suomalaisten lapsista, jotka korkeamman ja alemman siwistykjensä owat jaa-neet amerikalaisissa kouluissa. Mitättömän wähän! Ne hajaantuwat ympäri Amerikan julkisen elämän toimialoille. Suomen kieltä eiwät he puhu ja jos jiksi ojaifiwat, wälttävät tarkoin, etteiwät sitä puhumalla ojoittaiji alkuperäänjä. Misjä taas Suomen kielestä on heille käytännöllistä hyötyä esim. suuremmilla suomalaisen pesäpaikoilla, jillä woiwat sitä suoja, mutta „bujinejs“ kannalta. Kansallisiin harrastuksiin nähden owat he kuolleet, wieläpä esimerkiksi tekwät toimotoman ja kylmentämän waiikutuksen todellisiin suomalaismielisiin kansalaisiin. S.=Opistoa he eiwät kannata wälinpitämättömyydestä.

Wälinpitämätön warattomampi kansalainen jalaa mielialansa selittäen etteiwät warat riitä esim. lapsen kouluttamijeen S.=Opistolla. Joskus on jinä perää, waikka suomalainen wäestö Amerikassa katsoen jen elämän tapoihin, asuntoihin, y. m. ei juiukaan ojoita muuta kuin että se raskasta työtä tekwän kansan keskuudessa on parhaiten woipia ainakin toiskielisten lausuntojen mukaan. Poikkeuksia tietysti on. Mutta kun usein näin sanowalla kuitenkin on waroja kaswattaa lapsensa high school'eissa, on hän itse ajassa halwekjen syrjäytännyt Suomi-Opiston amerikalaisen koulujen rinnalla, waikkakin molempien opetuskurssi on jamanarwoinen. Kun wertaillette wuotuisia menoja opistolla ja ameri-

kalaisissa korkeakouluissa huomaatte, ettei eroitus ole janottava. Hancockissa lienee päinvastoin ja kuitenkin moni itäläisten suomalaisten lapsista siellä mieluummin käydetään amerikalaisissa kouluissa. Ompa jellaijain, jotka 2 lukukautisen kauppakoulu-kursjinkin mieluummin ottavat muualla kuin Opiston kauppasastolla, vaikka täällä kursji on ihan sama vieläpä englanninkielinenkin!

Puhuesjamme Opiston vastustamisesta, emme vielä ole ojuoneet oikeaan. Välinpitämättömät näet eivät vastusta, vaan useampi päästäkseen heille, epämieluisista opisto ajamielisiä ostavat vapauden 10 jentistä ylöspäin 50 jenttiin tavallisesti tilapäisesti kannattamalla sitä. Warkinaista vastustusta tapaamme epäkirjollisissa ja kirjollisissakin piireissä. Sälkimäijistä tapaamme niitä kansalliskirkkokunnan, laestadiolaisien ja muitten ei lutherilaisiin uskonto kuntiin kuuluvien puolelta. Kun uskonnon opetus Opistolla tapahtuu ewankelis-lutherilaisen tunnustuksen mukaisesti on itsestään selvä, että tästä syystä joku baptisti, methodisti, wapaakirkollinen ja laestadiolainenkin kääntää jelfkänjä Opistolle. Tätä asiaa ei kuitenkaan käy auttaminen. Jos uskonnon opetus olisi muussa muodossa kuin ewankelis-lutherilainen menettäisi opisto melkein kaiken kannatuksensa. Sen sijaan vastustus n. k. kansalliskirkkokunnan puolelta johtuu muista syistä. Noin 10 vuotta sitten annettiin sen johtavien henkilöiden puolelta kirjelmä, joka vieläkin on arkistossa tallella, ja siinä luvataan kannatusta S.-Opistolle, jos opisto tehdään koko kansan omistamaksi. Opisto siis pidetään puoluelaitoksena, koska yksi kirkkokunta S.-Synoodi on

ottanut wainakseen huolehtia sen ylläpidosta. Ei ole ihmeteltävä, että aikana, jolloin kaikki tähtyi perustua kokeiluihin kokemuksen puutteessa periaatteessa tällainen kokokansajisuus muutamissa piireissä pidettiin parhaimpana. Nykyään pitäisi tämän kannan jo olla voitettun. Suuri kansalliskirkkokunnan taholla perustettiin Kansan-Opisto niminen laitos lähelle Duluthia jellaijella perustuksella, sillä seurauksella että juuri siitä on tullut se mitä wainuttiin Suomi-Opistosta nim. puoluelaitos janan oikeassa merkityksessä. Koko-kansa oikeastaan m. rkitsee wain enemmistön mielipidettä ja jellaijella pohjalle rakennettu yritys joutuu alituisesti riitakapulaaksi eri juuntien välillä. Niin on täällä jo tarpeeksi riideltä koko-kansajista haaleista, koko-kansan lainakirjastoja yritetään anastaa milloin miltäkin juunnalta, joka kulloinkin julistautuu „koko-kansaksi.“ — S.-Opisto ei ole tällaisella pohjalla, mutta silti se ei ole puoluelaitos. S.-Synoodin kirkkokunta omistaa ja hoitaa sen. Mutta silti on sen ohjelma täysin puolueeton. Siihen kuuluu yleiseen siivistykseen kuuluvat oppiaineet niinkuin jokainen sen ohjelmasta näkee. Tekeillä on parasta aikaa saada opisto intorporoiduksi ja waltion tarkastuksen alaiseksi. Luulijapa silloin toki häwiävän peloitukset „puoluelaitoksista.“ Oppilaitosi otetaan kuka hywänjä puolueihin katsomatta ja opettajalta waaditaan ainoastaan siweellinen käytös ja jellainen tietopuolinen kaswatus, että hän kykenee opettamaan hänelle uskotuja aineita. Sanokoot vastustajat kerrankin missä ilmenee opetuksessa se „synoodilaisuus“ ja „puoluehenki“ jontakaltaista saa kunnlla ja lukea heidän taholtaan. Jokin epäily on terwetullut opistolle omin

silmin näkemään oloja ja omin korwin kuusemaan ope-
tusta.

Täytyyhän jonkun huolehtia Opiston olemasja-
olosta ja saamme olla kiitolliset S.-Synoodin kirko-
kunnalle siitä että se on tuon vaikean tehtävän itjel-
leen ottanut. Tufala on sen johtokunnan asema. Ta-
loudellinen puoli on tietysti raskas puoli asiassa.
Mutta kun kokoukset on alettu rukouksella on jo alussa
saatu luottamusta siihen, että Jumala antaa meille sen
mitä tarvitsemme, eikä sentään tähän saakka olekaan
häpeään jouduttu. Edistystä on ollut jokainen vuosi
niin synkältä kuin asema aina näyttääkin.

Ta sitten vastustus epä-kirkolliselta puolen. Etu-
päässä suomalaiset sosialistilehdet näyttävät yksimieli-
sesti iloitteman jokaisesta vaikeudesta mikä opistoa koh-
taa. Siltä taholta saa Opisto kuulla raakoja nimityk-
siä ja sydämetöntä pilkkaa oppilaisista ja opettajista.
Warjinaiset syhtökset ovat niin tekaistuja ja halpamai-
sia, ettei niitä vakavasti voi kosketella. Mitä ajat-
telee lukija esim. syhtöksestä, että Opisto valmistaa
lafonriffureita! Kun tai jos joku Opiston entinen op-
pilas on josjain ollut lafonriffurina on syh — koulun.
Oliji kait pitänyt laffauttaa pikkukoulu, josjo McKinleyn
murhaaja oli käynyt — wai kuinka! Siwumennen
janoen ei tietääksemme edes kukaan opiston nykyinen tai
entinen oppilas ole ollut misjään lafonriffurina. Täl-
laiset syhtökset todistawat, että Opisto on hyville perus-
tufjille lasettu koska wihamielisimpien wastustajien
paremman puutteessa täytyy turwautua tuollaijiin asei-
siin. Ainoa wastauksen arwoinen waatimus sosialistien

puolelta, se „kenkä, joka lifistää“ siinä, että uskonnon
opetus oliji poistettava ohjelmasta.

Uskonto on wälttämätön sydämen siwistämijelle,
se on tietopuolisen kaswatuksen täydentäjä ja pohja.
Ewanf. lutherilainen tunnustus on suomalaisten kan-
jallishengen woinnatas kulmakivi, uskontoa enme woi
eroittaa kansallisuudestaakaan ilman ettei jälkimäinen
jiitä kärjiji.

Uskonnon sijällyksen tunteminen kuuluu yleiseen
siwistykseen ja jo jiltä kannalta on se juotawa. Uskoa
tojin ei opetufjella anneta, se on Jumalan hengen työtä,
mutta uskonnon historiallisen puolen me woinneme opet-
taa. Uskonto on tässä maassa jallittu ja suojittu, sen
poistaminen koulusta joidenkin p a f o i t u k s e s t a oliji
rifos yleistä uskonnon w a p a u t t a vastaan. Uskonto
S.-Opistolla on wapaaehtoinen aine, jota ei jitä „pel-
kääwän“ edes tarvitse ottaa lukeakseen halutesjaan
jotain erikoisaineita oppia. Uskonto on nykyijelle opis-
ton kannattajakunnalle tärkeä oppiaine, jotenka opisto
menettäiji melkein kaiken aineellisen kannatufjensa, jos
se poistettaijiin puhumattakaan korkeimman juunauk-
jesta sen työlle ja toiminnalle. Waikka waltion kou-
luisja uskonto erityijenä oppiaineena k ä h t ä n n ö l-
l i s t e n waikeufjien wuofji eri kansakuntiin nähden, on
poisja owat senjiiaan oppifirjat erinäisijissä aineisja
kristillisen hengen läpitukenemat.

Epäkirkollisen juunnan wastustus S.-Opistoa
kohtaan perustuu pohjaltaan Kristus-wihaan. Oliji
kuitenkin wäärin janoa, että kaiffi sosialistit olijiwat
Wapahtajanja wastustajia; ei, kristillismielijä sozia-
listeja on muutamia ja niisjä on opistollafin ystäwiä.

Eipä kuitenkaan ole jina kyllä, että mieraat tavalla tai toisella vastustawat Suomi-Opistoa; täytyy lukea vastustajiksi monta nimellistä „opiston ystävääkin“, niitä kun on, jotka löytävät monia vähäpätöisiä tai aiheettomia syitä tätä tärkeätä laitostamme vastaan. Toiset väittävät että opiston taloutta hoidetaan huonosti ja tuhlaavasti. Tähän tarvitsee waan wastata, että kirkkokuntamme walitsemat miehet hoitawat asioita parhaan hymnärryksenä mukaan. Sitä paitji otetaan oikeudetut huomautukset suosiollisesti vastaan. Onhan kuitenkin luonnollista, että ne tehdään ystävällisellä tavalla. Jotkut moittiwat että opettajien palkat owat liian juuria. Suomi-Opistossa ne kuitenkin owat paljon pienemmät kuin vastaawanlaatuisissa muissa kouluissa. Moni kaitwantomies ansaitsee enemmän kuin Suomi-Opiston johtajalle opistomme voi maksaa. Mutta jos opistomme worjikin maksaa kohtuullisen palkan opettajille, niin olisit se suotawa. Opettajiksi kykenewien henkilöiden täytyy paljon kuluttaa koulunkäyntiin. Sitten heidän täytyy alinomaä ostaa uusia kirjoja, woidakseen seurata aikaansa opinalalla. Glantotarpeet owat Hancockissa kallit heille niinkuin muillekin.

Muistakaamme, kansalaiset, opiston päätarvotusta, jita hywää, mitä warten se on olemassa, ja mitä se tekee kansamme parhaaksi. Panakaamme pois pikkumaiset muistutukset ja olkaamme yksimieliset ainoan korkeamman oppilaitoksemme kannattamisessa! Näin se voi iloksemme tuottaa Jumalan avulla ja siunauksella yhä runsaampaa hyötyä siirtokansallemme.

W. R a u t a n e n.

Gardnerin, Mass., Ev. Lut. seurakunnan kesäkoulu.

Ensimmäinen kesäkoulu alkoi toimimaan Gardnerissa w. 1904. Koulu on ollut waiikutuksesjaan järjestään joka wuosi paitji w. 1909, jolloin se oli lakkautuksissa. Tärkeäksi ja tarpeelliseksi on oman kielinen kesäkoulu jota tultu huomaamaan, sillä juuri kesäkoulujen kautta on woitu ja woidaan edeskinpäin opettaa ja jakaa lapsillemme niitä kallia aarteita, jotka Jumala on meille meidän esi-ijiemme kautta antanut.

Eri wuosina on lasten lukumäärä kesäkoulusjamme ollut waihtelewa; toijina wuosina owat wanhemmat enempi antaneet koululle huomiota; toijinaan taas päin wastoinfin. Ehkäpä se on myös riippunut jiidäkin, minkälainen opettaja heidän mielestään on kunakin wuotena ollut.

Mikomukseni oli tehdä lyhykäinen katsaus w. 1910 kesäkouluun, jonka kuntoon saanti oli aluksi pyhäkoulun opettajien toimena, kun pyhäkouluopettajat viime kesänä kokouksesjaan alkoiwat harjitsemaan kesäkoulun saantia, ja kun tultiin kohtaan, jossa oli kysymys aineellisten warojen saannista koululle, teki se opettajat waka-

wifji ja ajattelewifji; mutta kun asia oli rakkaana sydämmillä, ei siitä vähäjkikään hetkefji luowuttu waan Herran apuun luottaen wiettiin sitä eteenpäin. Seurakunnan kokouksesja huhtikuusja esitetiin kesäkoulun opettajafji pyhäkoulun opettajaa Antti Lepistöä. Op. Lepistö ei woinut jinnä kokouksesja wielä täydellisesti



Kesäkoulu Gardnerissa, Mass., w. 1910.

lupautua waan pyhji harkinnan aikaa jauraamaan toukokouluun kokoukseen, jossa hän yfjimielisesti tuli walitufji ja lupautui ottamaan toimen vastaan. Kesäk. 25 p. toimitettiin oppilasten sijäänkirjoitus kirkon alakerassa, ja tilaisuudessa piti terwehdyspuheen kesäkoulun opettaja Antti Lepistö, jossa hän käsitteli kesäkoulu

tointa jefä oppilaiden ja heidän wanhempiensa suhdetta kesäkouluun ynnä oppiaineita ja järjestystä siellä. Wielä puhuiwat jottkut pyhäkoulun opettajat, ja lapset lauloiwat wälitajoilla, joten tilaisuus oli juhlallinen ja wirtistämä. Lappia kirjoittautui wanhempiensa kautta 38. Koulun warfinainen toiminta alkoi kesäk. 27 p. jolloin lapset saapuivat wanhempiensa keralla koulu-paikkaan; uusia oppilaita tuli 27 sijää, joten yhteinen oppilasluku oli 65 lasta, joiden kanssa opettaja iloiljella sydämmellä alkoi kalliin ja tärkeän työnjä. Koulua kesti 7 wifkoa; jokaisena sunnuntaina aamupäiwällä jaiwat lapset kokoontua hartaushetkeen, jossa opettaja puhui heille Wanhan ja Uuden testamentin kertomufjien johdosta waliten aina kauniimpia ja lapsille helpotajuisempia kohtia. Loppu osassa harjoitettiin hengellisiä lauluja. Nämä hetket ne olivat lapsille wirtistämviä, ja nuo laulut ne joiwat raikkaasti iloiljina jäwelinä noista pienistä rinnoista ylös korkeuteen.

Koulun loppu juhlaa wietettiin elok. 13 p. kirkon jalisja fuurilla juhlallisuufjilla. Köynnöfjien ja tukkien tuoksuamassa ilmassa suorittiwat lapset hywin ofanja ohjelmasta, jota oli tullut kuulemaan wanhemmat ja nuoremmat ja nuo raikkaat hengelliset ja puh-taat isänmaalliset laulut elähyttiwät kaikkien rintoja. Lopufji jaettiin todistufket, joita jaiwat 51 oppilasta, eli ne jotka uskollisesti käiwät koulun loppuun saakka.

Walokuwa otettiin koulun tutkinto päiwänä kirkon rappusten edustalla. Kesäkoulun opettajan pyhnnöstä tuli kuwaan myös ofa pyhäkoulun opettajista; kaikilla heillä ei ollut tilaisuutta päästä.

Kesä koulumme onnistui hyvin; lapset olivat ahkeria ja halullisia koulusja käyntiin. Opettaja voitti heidät ihmeellisesti puoleensa. Raikasta tästä kiitos taiwaalliselle Jumallemme joka meitä niin suuresti muisti tämänkin kalliin koulun kautta. Lopuksi piirrän tähän kesäkoulun opettajan Antti Lepistön kirjoittamat rivit jotka hän piirsi koulun päivä kirjaan: Herralle korkeimmalle Jumalalle kiitos ja ylistys että on ollut kanssamme kesäkoulu työssä. Hän on kaikki tehnyt mitä tehty on, ilman häntä on kaikki turhaa.

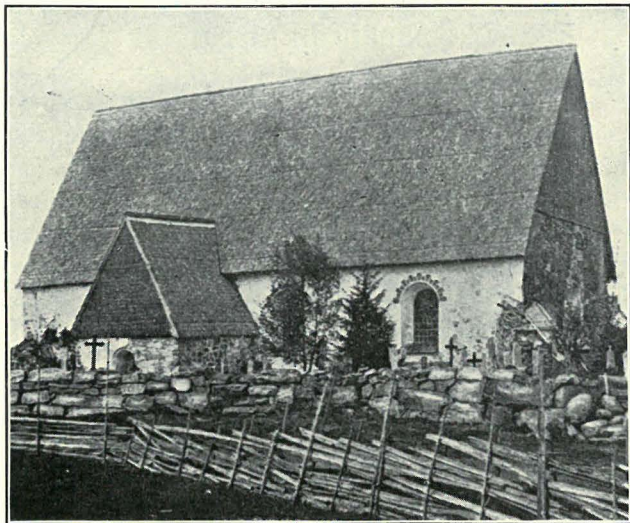
U. M.

Joonkyrön kirkot.

Suomen kansa on ollut kauvan aikaa pakanakansa. Niinpä siis kyröläisten esi-isät ovat olleet pakanoita, kuten muukkin hämäläiset. Jumala kaikkivaltias oli laskenut heidän sydämeen jalaisen tietämisen eli hämärän aavistuksen Jumalan olemisesta. He etsivät Jumalaa näkyväisessä maailmassa, eivätkä tietäneet tietämättömyydessään Jumalan olewan näkymättömän hengen joka kaikkialla läsnäolevana ilmoittaa voimansa luonnossa. He näkivät päänsä päällä sinisen taiwaan, toijinaan pilvet, Herran voimat ja jalamat, tuulet ja tyhnen ympärillään, päivän ja yön, talven ja kesän, elämän ja kuoleman alinomaa keskenään vaihtelevan, jotka eivät lupaa ihmiseltä kyä.

Ihminen tuntee itsensä vähäpätöiseksi ja voimattomaksi luonnon voimain keskellä. Hänen elämänsä lakastuu kuin kukkanen kedolla, ja hän etsii Jumalaa turvantuakseensa johonkuhun ijankaikkiseen, joka ei ole maallisten muutosten alainen. Historiasta näkee että Suomen kansa kaikkina aikoina on miettinyt korkeita ja syvällisiä asioita. Mutta vasta Jumalan oma jana on sille osoittanut oikean tien Jumalan työ, jota se kauvan ja turhaan oli etsinyt.

W. 1157 j. Kr f. tulee kristinusko katoollilajissa muodossa Suomeen. Sitten w. 1249 tehtiin toinen ristiretki Suomeen, jolloin Birger Jaarli jota joukkoon on käynyt Nyrösäkin, valloittamassa Nfontyröläisten pefäpaikan, jättäen samalla matkalla tänne domi-



Nfontyrön vanha kirkko.

nikaani-munkkeja. Nämä munkit waeljivat täällä kylästä kylään, waiwuttamassa kristinuskon lewittämisiksi ja juurruttamiseksi. Ujuntto, Luostarihoispitio, ferotaan heillä olleen Nfontyrön kirkkoherran nykyisen wirtatalon kohdalla. Kirkon he rakenjivät itfelleen tiilistä, jossa rukoilivat jeurakunnan edestä. Tämä munt-

kilaisten tiilikirkko on vielä olemassa Nyrön wanhan kirkon jakaristona. Saumoistakin päättäen on jakaristo wanhempi kuin itse kirkko. Sedelmiä kantoi munkkien työ, monia kymmeniä wuosia ei kulunutkaan, kun jo rakennettiin kansaa warten iso puukirkko munkkien kirkon owiseinän eteen, ja jitemmin wuonna 1304 tämän puukirkon ympärille kiwikirkko, harmaasta kivistä. Tämä Nyrön vanha kirkko seisoo vieläkin kaiiki tietäwänä, mutta mykkänä Nyrön joen rannalla. Tuota jakaristoa ei näy kuwasfamme.

Seinämaalaukset sijällä owat tehdyt w. 1560 päätäten maalausten mukana löytyneestä wuosiluwusta. Kirkon kaiiki seinät owat kokonaan kuwitetut ja käjittäwät noin 110 raamatullista ryhmäkuwaa, alkaen maailman luomisesta kristuksen tuiwaaseen astumiseen ja wuimmeiseen tuomioon jaakka. Kuwaryhmit owat kolmessa riwisjä ympäri kirkon. Olimmäisesjä riwisjä esitetään Wanhan Testamentin tapahtumia, keskimmäisesjä Uuden Testamentin ja alimmaisjesjä riwisjä on kuwia jaarna tekstien mukaan uuden wuoden päivästä kolminaisuuden sunnuntaihin jaakka. Kuwat eiwät ole mitään taideteoksia mutta kesseliäisyhttä ja kykyä on teettäjisjä ja tekijöisjä kyllä ollut, ja nämä kustansi jiloinen Nyrön rowasti Ceet. Noin 100 wuotta katjettiin noita kuwia. Sen jälkeen muuttui yleinen mielihope jyrkäkki oikeauskoijuudekksi. Kaikkialla ja kaikisja ajojisja wihataan maallista turhuutta. Silloin (w. 1666) peitettiin nämä maalaukset ilman sääliä kalkkirappauksella. Oli 200 wuotta oliwat jitten nuo kuwat peitettihinä monen kalkkiferroksen alla, aivan kokonaan unhoitettuina. Kun rappaukset jakariston omenpielestä

riffoontuivat ja putoilivat pois niin hawaittiin harmaiden kivien päältä maalauksia. Tämän hawainnon johdosta kopistettiin kaikki rappaukset alas, ja niin w. 1890 löytyivät rowasti Ceetin kustantamat kuvat, joita ihmiset nykyään ihmetellen katselewat. Monien waiheiden alainen on Pohjan Kyrön kirkko ollut. Monet ja



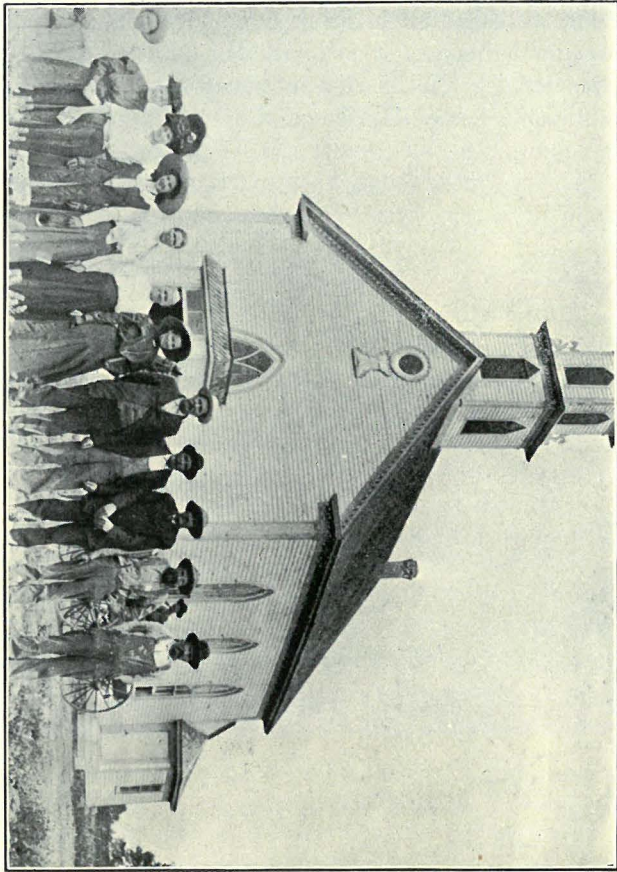
Pohjan Kyrön uusi kirkko Suomesa.

moninaiset tapaukset owat sen seinien siellä tapahtuneet. vuosijatain aikana. Runjas on niiden saarnojen luku, joita siellä lähes 600 vuoden kuluessa on puhuttu. Noin 223 vuotta harjoitettiin siellä katoollilaisista jumalanpalvelusta ja sen jälkeen 350 w. luterilaisista. Vanha kirkko on ollut jo vuosijatoja se äiti, joka on ruokkinut

lapfiaan rintamaidollaan. Kun kato-wuodet painoivat kanjaa. Kun sodissa kaatuivat ijät, pojat ja sulhot, kun miekka jumasi äidit ja sodan tuli poltti talot ja tavarat, niin harmaassa kirkossa kuultiin toivon ja lohdutuksen sanoja. Vielä elää auttava Jumala! Silloin halusi kansa terveellistä sanan riestä kuin äsken syntynyt lapjukainen. Tuhannet ja taas tuhannet owat tässä kirkossa käyneet. Viimeinen wirallinen saarna pidettiin siellä 2:na Adventti sunnuntaina w. 1877, jolloin Pohjan Kyrön uusi, tilawa ja waloisa tiili kirkko valmistui.

Uusi kirkko vihittiin tarkoitukseensa 16 p. kesäkuuta 1878. Se maksoi walmiina 300,000 marffaa. Pap-pien ja kristillismielisten ihmisten harrastuksesta laitettiin kirkkoon hyvät kaminat w. 1901, jonka kautta muuttui kylmä kirkko lämpimäksi ja mieluisaksi kodiksi huraskielisille ihmisille matkalla iäiyyhteen.

Siiji.



Katsaus lähetystyön ja seurakunnan vaiheisiin 1890–1910 San Franciscossa.

Ensimmäiset suomalaiset ovat tulleet San Franciscoon kultakuumeen aikoina 1850 vaiheilla. Vuonna 1848 löysi eräs J. W. Marshall niminen mies kultaa Californiasta. Tieto tästä levisi kulowalkean tavoin maailmaan ja kaikkialta riennettiin Californian lumattuun maahan kultaa „puuveitsellä leikkaamaan“. Joukossa oli myös suomalaisia ja ajettui heistä joku wakituisesti San Franciscoon, mikä tuli koko Californian ja lännen keskuspaikaksi. Silloin oli San Franciscossa noin 500 asukasta, nykyään on kaupungissa yli puolen miljoonan. Kuwa Amerikan nopeasta edistymisestä! Warjainen suomalainen ajutus San Franciscossa alkaa vuoden 1860 paikoilta. San Francisco oli tullut myös meriliikkeen keskuspaikaksi awaran jätämänsä kautta. Merimiehinä ovat useimmat suomalaiset miehet San Franciscoon jaapuneet jatkaen merimieselämää pitäen San Franciscoa keskuspaikkanaan eli ajettuen wakituisesti asumaan maisja. Rakkaus mereen waijuttaa sen, että entinen merimies mielellään ajettuu ajumaan juurempiin kaupunkiin meren rannalla. Kaswanut

on myös suomalaisen väestö San Franciscossa ja San Franciscon lahden toisella puolen olevissa kaupungeissa Oaklandissa, Berkeleyssä ja Alamedassa nousten nykyään 3000 vaiheille. Suuri osa näistä on kokonaan wieraantunut kansallisuudelleen ja wälttää omien kansalaistensa seuraa. Siksi on myös mahdoton janoa tarkalleen kansalaistemme lukumäärää. Mutta miksi he owat wieraantuneet ja miksi suurin osa on pysynyt wieraana seurakunnalle? Yhtenä syytä on ollut San Franciscon synnillinen elämä. Hurja oli elämä kullankaiwajain keskuudessa ja hurja se oli edelleen suomalaisten keskuudessa. Rapakka oli ainoa kokouspaikka. Mutta ei se kuitenkaan kaiffia tyydyttänyt, sillä joukossa oli niitä, jotka etsiwät parempaa. San Franciscoon oli saapunut eräs S. Turunen, jonka ympärille kerääntyi osa niitä, jotka tahtoiwat jotain parempaa saada aikaan. Hän kirjoitti w. 1887 Suomen Merimieslähetykselle Helsingiin kertoen seurakunnastaan ja kansalaistensa oloista sekä pyhittäen kannatusta työlleen. Merimiehen Ystäväsä kirjoitetaan, „että hänen kirjeensä todella osottaa, että sekä opettaja että kuulijat owat suuresti awun ja johdattujen tarpeessa, mutta tuo että yrittäwät perustaa seurakuntaa ja owat hankkineet itselleen lainakirjaston y. m. o.ottaa, että kansalaisemme suuren lännen pääkaupungeissa kuitenkin tahtowat päästä eteenpäin? (Kirkollinen Kalenteri w. 1904.) Samalla lausutaan toiwomus, että pian voitaijiin lähettää heille apua. Myös oliwat lähetyksen omat työmiehet huomauttaneet, kuinka tarpeellista olisi työmiehen lähettäminen San Franciscoon merimiesten tähden. Myöskään ei Turunen heikkomielisyyttä muistuttawien omituisuuksiensa ja laestodiolai-

juuteen taipuwaijuutenja kautta woinut saavuttaa enemistön kannatusta. Se lähettiwät kirjelmän Merimieslähetykselälle pyhynnöllä, että seura lähettäji merimiespapin San Franciscoon luvaten aineellista kannatusta. Tämä pyyntö waiikuti sen että johtokunta otti asian wakawan harkinnan alaijeksi, sekä päätti lähettää pastori, tohtori J. K. Wikanderin tutkimaan olosuhteita San Franciscossa w. 1889. Mattakastaan kirjoittaa tohtori Wikander seuraawaa: „Tutkimusmatkallani kyllä huomasi tulewan merimiespapin waikeudet San Franciscossa, mutta samalla sen tarpeellisuuden oikean seurakunnallisen järjestyksen ja sielunhoidon toimeenpanemiseksi jikäläisten kansalaisten keskuudessa.“ (Kirkollinen Kalenteri w. 1903) Kun Tohtori Wikander piti kokousta, oliwat San Franciscon suomalaiset asiaan hywin innostuneet ja lupasiwat antaa lähetykselle kannatusta \$50.00 kuussa, jos Merimieslähetykseseura lähettäji merimiespapin. Seurauksena oli, että Merimieslähetykseuran johtokunta päätti lähettää merimiespapin San Franciscoon. Pienet oliwat seuran warat, mutta Jumalan apuun luottaen tehtiin päätös, eikä tässä luottamuksesja ole häpiään jouduttu. Jumala on siunannut työtä ja antanut työhön tarwittawat warat.

Enjimmäijeksi merimiespapiksi San Franciscoon kutsuttiin pastori Matti Tarffanen. Hän saapui San Franciscoon toukokuun 31 p:nä 1890. Kutsujien puolesta ottiwan hänet ystäwällisesti vastaan kansalaiset J. J. Widlund ja J. Ahlgren. Enjimmäiset kokoukset pidettiin ruotsalais Ew.-luteerilaisessa kirkossa, mutta pian kuitenkin wuokrattiin kokouksia warten jali talosja n:o 9 Mission st., missä pidettiin jumalanpalvelukset huhti-

kuun alkun 1906. Merimieslähetykselle antamassa kertomuksessa vuodelta 1890—1. 5, 91 mainitsee Pastori Tarffanen: „Ei siis juinkaan ollut liian aikaista sananpalvelijan tänne lähettäminen, erinomattain kun koko täällä rannikolla ei löytnyt yhtään suomalaista Ev. luterilaisista pappia. Astoriassa oli ollut, waan riitaisuukfien tähden poisjirtnyt. Koko kansallisuutemme oli waarassa wajota joko täydelliseen pakamuuteen taht laestadiolaisuuteen“. „Owen on Herrä täälläkin awannut sanallensa.“ Alkuun oli siis päästy ja ensimmäisiä toimia oli pitää yhteinen kokous. Se pidettiin keuhkuun 29 p:nä 1890 ja päätettiin perustaa „San Franciscon Suomalainen Ewankeelis-Luterilainen kirkkokunta.“ Ensimmäijiksi warkailijoiiksi tälle uudelle yhdistykselle walittiin puheenjohtajakiksi: Frank Ahlgren, sihteeriiksi: Pastori Tarffanen, rahastonhoitajakiksi: Chas Ahlgren ja rahastontirjuriksi: Jsaak Pyykkö. Kokouksessa walittiin jäantöjä laatimaan Pastori Tarffanen. Ne walmistuivat seuraawaan kokoukseen, joka pidettiin heinäkuun 13 p:nä. Pyykälä 1 kuuluu: „San Franciscon Suomalaisen Ev. Lut. kirkkokunnan tarkoitukseksi on pitää huolta siitä, että je 600 Dollarin juuruinen wuotuinen apu, joka täällä awu-wain suomalaisten puolelta on luvattu Suomen Merimieslähetyksiseuralle, niinawuwan kuin je täällä pitää Suomesja wirkaan wihittyä Ev. Luterilaisista sananpalvelijaa, tulijii kootuksi ja ajoisja Merimieslähetykselle juoritetuksi.“ Pyykälä 2: „Kirkkokunnan jäseneksi pääsee jokainen jen tarkoitusta harrastawa ripillelaskettu taht 15 wuotta täyttännyt kansalainen, joka kirkkokunnan rahastoon juorittaa sijäänpääsymukseksi miehenpuoli yhden

ja waimonpuoli puolen dollaria, sekä kuukaujittain alfaen sen kuun alusta, jona yhdistykseen otettiin, wapaatehtoiwen jäsenmaksun, joka ei kuitenkaan jaa olla 25¢ pienempi.“ Niinuwodoin ei perustettu warkinaista seurakuntaa, sillä katsottiin je silloisissa sekawisja ja warkaantumattomisja oloisja mahdottomaksi. Kuitenkin kangasti jo jilloin jäännöllisen seurakunnan perustamisen tarwis, sillä pykälä 8 kuuluu: „Jos yhdistykseen rahastoon kooontuu enempi waroja kuin mitä Merimieslähetykselle on luvattu, on niitä säilytettävä jiksi kuin wakinainen Suom. Ev.-Lut. seurakunta San Franciscoon jaadaan, jen kirkkokassan hywäksi käytettäväksi“. Perustus oli täten laskettu lähetyks- ja seurakuntatyölle. Enji wuonna liittyi kirkkojuraan noin jata jäsentä. Pastori Tarffanen kirjoittaa edellämainitusja wuokfiker-tomuksessa: „Sumalanpalveluksiin owat olletikin juomea puhuwat merimiehet lukuisjasti jaapuneet, lukusjalia on ahkerasti käytetty ja monta luottamuksen ja ystäwyyden ojutusta olen itsekini saanut nauttia kansalaisten puolelta. Tietysti paljon ylenkatjetta ja pilkkaa, paljon heidelmätöntä työtä, paljon jalaisja ja juljista wastustus-takin on jo ollut.“ Wuodeksi 1891 walittiin esimieheiksi Henry M. Abrahamson, joka tässä toimesja on ollut koko ajan, lukuumottamatta w. 1894, jolloin esimiehenä oli S. F. Widlund. Paljo on uhrannut työtä ja aikaa seurakunnan moniwuotinen puheenjohtaja seurakunnan hywäksi kuluneina wuojina ansaiten sen kautta seurakunnan pyhywän kiitollisuuden. Paljon on hän myös antanut apua seurakunnan pastoreille heidän työsjaan, jamaoin kuin S. F. Widlund, joka etenkin alkuaikoina on auttanut pastoreita tukkina ameriikkalaisisja wirastoisja. Meri-

miespappien tulee usein ajaa kaikenlaisia asioita oikeut-
tuisia ja virastoisia.

Maaliskuussa 1891 on jo esillä ehdotus oman kir-
kon hankkimiseksi esimiehen aloitteesta, mutta se ei vielä
saavuttanut kannatusta, joten se raukesi, mutta kysymys
sukeusi jälleen esille saman kuun loppupuolella ja nyt
päätettiin ruveta kokoamaan kirkonrakennuskassaa, sekä
asetettiin keräyskomitea, johon valittiin huhtikuussa jä-
seniksi: S. F. Widlund, P. G. Sundberg, S. R. Abra-
hamson ja Fr. Ahlgren. Waroja kerääntyi tänä vuonna
noin 600 dollaria. Alku oli tähänkin saatu, mutta kau-
wan se otti, ennenkuin oma kirko oli rakennuksen alle
joutunut.

Wuonna 1891 laajentui lähetystyö sen kautta, että
perustettiin tammikuussa raittiusseura Suomen seurain
mallien mukaan, johtajana oli pastori Tarffanen. Sen
ensimmäiseksi warapuheenjohtajaksi valittiin Frank Ahl-
gren ja S. F. Widlund. Siihen liittyi samana vuonna
80 jäsentä, joista moni lupauksensa samana vuonna rik-
koi kuten vuosikertomuksessa valitetaan. Tämä oli
edistys siweellisyhden tiellä, mutta toiselta puolen se
saattoi monen kylmenemään seurakunnalle, nimittäin sel-
laiset, jotka eivät raittiutta suvainneet. Jos kohta lu-
kumäärä kirkkoseurakunnassa näin wäheni, niin ei Zuma-
lan waltakunnan asia siitä kärsinyt. Mutta jälkeensä
raittiuseurakin kylmeni seurakunnalle ja lähetystyölle
ja kokoukset muutettiin pois lähetysten huoneustosta.
Joskus on siinä seurassa wallinnut kristinuskolle wieras
henki, mutta nykyään on „Murtajassa“ se on seurain nimi
— toinen henki wallitsemasja ja on seurakunnan juhlia
wietetty sen uudeksa talossja. — Kuitenkin katjottiin tar-

peelliseksi perustaa w. 1903 Pastori M. Kenwallin ai-
kana Merimiesten kristillinen raittiusseura, joka liittyi
haaraosastona Pohjoismaiden Merimieslähetysten Rait-
tiusliittoon. Se on aina toiminut lähellä Merimieslä-
hetystä ja seurakuntaa. — Kuitenkin olisi muistettava,
että seurakunta on meidän kaikkein hengellinen äitimme,
jotta, waikka kuuluisikin muihin seuroihin, silti ei saisi
unohtaa seurakuntaa.

Wähitellen jäi moni sellainen, jolla ei ollut sywem-
pää uskonnollista tarvetta, kannattajien joukosta pois ja
lisäksi waikutti Turusen kiihkomieliyhyys niihin, jotka kal-
listuivat laestadiolaiseen käsitystapaan, että he pyshiwät
wieraina aletulle työlle. Myöhemmin he perustiwat
oman seurakunnan ja rakensiwat oman kirkon Berkeley-
hin. Turunen muutti jonkun ajan kuluttua Fort Brag-
giin Cal., missä hän sittemmin menetti kokonaan järkensä.

Edellä mainitut syht waikuttiwat sen, että kannat-
tajien joukko paljon wäheni ollen w. 1892 lopussa aino-
astaan 53. Tästä seurasi myös, ettei kirkkoseura woinut
maksaa luwattua maksua lähetykselle, waan jäi 100 dol-
laria welkaa. Mutta joskin joukko pieneni, niin sam-
mumattomalla innolla jatkoi pastori Tarffanen työtä
ja Herran siunasi työn wetaen sieluja autuuden omista-
miseen. Hänen työnä oli uutiswitselijän työtä, joka
perkaa peltoa hynkkään korpeen. Kun hän heinäkuussa
1893 lähti takasin Suomeen, oli joku sarja perattuna.
Mutta työ oli saatava alkun myös toisilla paikkakunnil-
la. Mendocino Countysjä oli jo silloin paljon suomalais-
ja, etenkin Fort Braggissa. Sinne tehtiin lähetysmat-
koja, samoin kuin Eurekaan ja ympäristölle Humboldt
Countysjä sekä Rocklin'iin ja San Jose'hen. Myös tän-

tyi tehdä matkoja aina Oregoniin ja Washingtoniin asti. Laaja oli pitäjä, sillä koko Läntessä ei yhteen aikaan ollut muualla pappia kuin San Franciscossa.

Heinäkuussa 1893 saapui työn jatkajaksi pastori Robert Hernberg. Mitä seurakunnan ulkonaiseen kasvamiseen tulee, niin huomaamme, että takatalvi, joka jo oli alkanut, jatkui. Jäsenluku väheni vieläkin pienemmäksi ja kannatus lähetykselle pieneni. Yhteen aikaan oli maksavia jäseniä ainoastaan 43. Mahdoton oli heillä maksaa koko avustusta sekä liijäksi suorittaa vanhoja rästejä, joiden summa w. 1896 oli 414 dollaria. Kokouksessa huhtikuun 11 p:nä oli tämä vakava asia esillä. Silloin huomautettiin kokouksessa, että niistä henkilöistä, jotka kirkkokunnan perustivat, oli jäljellä ainoastaan yksi jäsen, sekä että nyhtijet jäsenet eivät voi katsoa itseänsä sidotuksi lupaukseen, jonka luopuneet ovat tehneet. Oli esillä lähetyksen juostumus siihen, että lähetys juostuu 30 dollarin avustukseen kuussa, mutta waadittiin, että welka on maksettava. Tähän annettiin vastaus seuraavassa kokouksessa ja lausutaan siinä muun muassa: „Ettei kirkkojeura ainakaan lähimmässä tulevaijuudessa katso woivansa maksaa lähetysseuralle sitä rahajummaa \$414.00, johon se aikojen kuluessa on welkaantunut. Ei edes sitä pientä summaakaan \$30.00, joka kuukaudessa menee kirkkokuoneuston hyrryyn ja wahtimestarin palkkaamiseen, katso kirkkojeura woivansa warmuudella foota . . .“ sekä jatketaan jälkeinpäin: „Ei- oittelematta on kuitenkin syhtä janoa, että suomalainen yleijö täällä on yhtä muuttuwainen kuin meren aalto. Tänäpäiwänä se on kanssamme, huomenna se ehkä jo on meitä vastaan. Mutta waikka kaikki näyttää synkältä,

teemme kuitenkin työtä toivosja.“ Mutta toiselta puolen saavutettiin voittojakin. Syyskuussa 1893 voitiin aloittaa pyhäkoulu, misjä oli kaffi osastoa suomalainen ja ruotsalainen, opettajina pastori Hernberg ja hänen rouwansa. Seuraavana jouluna voitiin pitää lasten juhla, misjä lapset esiintywät omalla äidinkielellään. Seuraavana vuonna perustettiin nuorisoseura, mikä oli kaffikielinen ja liittyi siihen ensi vuonna 22 jäsentä kaswaen jäsenluku seuraavana vuonna 50:ksi. Sittenmin kumpikin osasto muodostettiin itsenäiseksi seuraksi, joista suomalainen aina on ollut wilkkaampi.

Myös oli jälleen kyseessä oman kirkon hankinta w. 1896, mutta ei vielääkään siihen uskallettu. Kuitenkin jatkettiin warojen keräämistä, nousten kerätty summa jaman vuoden lopulla \$1083:00.

Edelleen jatkettiin matkoja muihin paikkoihin Californiasja ja järjestettiin säännölliset matkat Mendocino Countyyn ja Rocklin'iin. Myös on huomattawissa lisääntywää kristillistä harrastusta ulkopuolella San Franciscoa.

Elokuun alkupuolella 1897 matkusti Pastori Hernberg Suomeen. Hänen seuraajakseen saapui Pastori M. Renwall. Hänen kanssaan saapui assistentiksi maalari J. S. Heinonen. Jo ennemmin oli huomautettu, miten olisi wälttämätöntä saada enemmän työwoimia, sillä ajan pitkään käwi mahdottomaksi yhdelle miehelle hoitaa lähetyksajamaa, seurakuntaa ja liijäksi tehdä lähetyksmatkoja. Että tästä työwoimien lisääjsestä hyöthyi sekä lähetys, että seurakunta, osottawat työn tulokset. Edellisenä vuonna oli pidetty 243 kokousta noin 5300 kuulijalle, seuraavana vuonna pidettiin 372 kokousta noin

13000 kuulijalle. Ennen oli tähtynyt peruuttaa kokoukset, kun pastori oli matkalla, nyt ei sitä tarwinnut tehdä. Ruotsalaiset kokoukset täytyi vieläkin peruuttaa, jonkun aikaa johti ruotsalaisia kokouksia norjalainen merimies-pastori Lange. Myös on ruotsalaisia kokouksia johtanut harras seurakuntalainen Josef Tegelman. — Uusi wirkeämpi henki puhalsi nyt seurakunnassa ja seurakuntajena oli, että jäsenluku alkaa kohoamaan. Wuojikokouksessa 1898 ilmoitetaan maksawien seurakunnan jäsenien luvun olevan 60, mutta jo seuraavana vuonna ilmoitetaan maksawien jäsenien lukumäärän alentuneen 47:ään. Toiselta puolen oli ahkerasti toimittu, mutta silti ei kuitenkaan pidetty tärkeänä olla wakinajana jäsenenä seurakunnan piirissä. Pyhäkoulu oli jälleen pääsnyt lamaantumaa, sen toiminta alettiin jälleen maaliskuussa 1898 ja johti sitä jonkun aikaa asistentti Heinonen, mutta juurimman osan aikaa johti sitä Pastori Renwall itse. Kun hänellä ei ollut aikaa sunnuntaiin, niin pidettiin koulu lauwantaina. Warjin montaa lasta ei koulussa ollut, sillä useammat katsoivat paremmaksi panna lapsensa toisten kirkkokuntien kouluihin ja siten saattoivat ne wieraantumaa omalle seurakunnalle. Tämä koulu oli yksinomaan suomenkielinen. Muutama kerta yritettiin perustaa ruotsalaisia, mutta ruotsia puhuvat pitivät englanninkielisen parempana ja niin perustaminen aina lyhkääntyi. Koko ajan kun pastori Renwall oli San Franciscossa, oli suomalainen pyhäkoulu waukuttamassa.

Nuorisoseura myös osotti wilkkaampia elonmerkkejä. Matkoja ulkopuolelle San Franciscoa woitiin myös useammin tehdä, jäännöllisesti kerran kuussa Mendocino

Countyyn sekä neljä kertaa Humboldt Countyyn, missä helmikuussa 1889 perustettiin Eurekan seurakunta.

Jälleen oli moniaat ferrat esillä kirkonrakennus ja pohdittiin kysymystä moniaassa kokouksessa, mutta vasta 1899 päästiin niin pitkälle, että ostettiin rakennuslotti kirkkoa ja pappilaa warten Harrison ja Essex katujen kulmasta. Hintaa oli \$3700.00 ja woitiin samana vuonna heti maksaa 2300.00. Vuonna 1902 woitiin wietttää ilojuhlaa siitä, että kokonaan oli saatu lotti maksetuksi. Toinenkin tärkeä asia jaatiin päätöksen 1899 sillä syyskuun 2 p:nä päätettiin muuttaa kirkkoseura wakinajaksi seurakunnaksi, sekä laatia säännöt seurakunnalle. Sääntökomiteaan walittiin: S. Abrahamson, S. Gagan, N. Kangas, J. Johanson, J. S. Heimonen ja pastori Renwall. Nimeksi tuli seurakunnalle: „Enjimmäinen Suomalainen Ew.-Lutherilainen Seurakunta San Franciscossa Cal.“ Waltion kuvernööri wahwisti seurakunnan perustamisanomuksen ja säännöt lokakuun 20 p:nä. Enjimmäijiksi warkailijoiksi seurakunnalle walittiin: S. Abrahamson, J. Tegelman, S. A. Gagan, N. Kangas, J. Johanson, J. S. Heimonen, Aug. Dahlin ja pastori Renwall.

Tärkeä woosi on ollut seurakunnan kehityksessä woosi 1899, ei siis ihme, että jinä vuonna wietettiin juurta ilojuhlaa kiitospäiwänä — viimeisenä torstaina marraskuussa. Samassa kuussa myös päätettiin toimeenpanna laaja keräys kirkonrakennusrahaston hymäksi.

Seuraavana vuonna wietettiin toukokuussa juhlaa sen muistoksi, että silloin oli kulunut 10 wootta merimieslähetysen ja seurakunnan työn alkamisesta. Sublasia oli läsnä merimieslähetysen sihteeri pastori Tark-

fanen. Osottaakseen kiitollisuuttaan lähetystä kohtaan kohotti seurakunta kannatusmaksun lähetykselle 40 dollariin kuussa. Viimeisinä vuosina oli seurakunta maksanut kuussa 30 dollaria. Samalla ilmoitti pastori Tarckanen lähetyksen puolesta, ettei se waadi seurakunnalta sitä rahajummaa, jonka se on jäänyt maksussa jäljelle. Lähetykselle antamassaän vuosikertomuksessa mainitsee pastori Renwall: „Suomenkin Siionia on Herran niin ihmeellisesti hoitanut ja sen hajalla olevat lapset tahtoo hän koota armojipeinää suojiin, siellä parantaakseen murrettu sydämet ja jitoakseen kaikki haawat. Tässä kalliissa työssä on Herran antanut Merimieslähetyksemmekin olla palwelemassa. Täällä San Franciscossa jaimme kuluneena vuonna wiettää 10 wuotista muistojuhlaa lähetyksen toiminnasta paikkakunnalla. Pienet olivat 10 w. jitte lähetyksen warat, uskaliasta oli ruweta työntekoon. Mutta ihmeellisesti on Herran kaikkia puutteista ja waikkeuksista huolimatta jünannut työtämme. Hänelle olkoon jittä ylistys, kiitos ja kunia“.

Herran armoa, apua ja jünauusta jaatiin kokea seuraawina vuosina. Kuten jo on mainittu jaatiin rakennuslotti maksetuksi 1892, samana vuonna alettiin heinäkuussa kirkonrakennuspuuhiin. Walittiin komitea tekemään piirustuksia ja kustannusarwiota. Jäseniksi walittiin: S. Abrahamson, E. Malto, S. Johanson, S. M. Sagan ja Carl Erikson. Seuraawana vuonna walittiin komitea kokoamaan waroja kirkonrakennusta warten. Tähän tärkeään komiteaan walittiin jäseniksi: Karl Nordell, Erik Malto, Frans Wuori, Wiktor Hällfors, S. E. Solmberg, Nils Wicklund, Anna Miettinen, Liisa Ahl-

berg, S. M. Sagan, Maria Williamson ja pastori Renwall. Kuitenkaan ei wieläkään päätetty rakentaa kirkkoa, waan oli sen sijaan kyseessä rakentaa pappila, jonka alakertaan sijoitettaisiin kirkko. Mutta tämä esitys hyljättiin kokouksessa joulukuun 17 p:nä ja päätettiin, että enjin on kirkko rakennettava. Se toivo toteutuihin seuraawana vuonna, sillä ensimmäisenä Adventina 1905 woiitiin laskea juurilla juhlailluukijilla uuden kirkon perustus. Silloin oli läsnä juomalajia enemmän kuin koskaan on missään tilaisuudessa ollut San Franciscossa. Paljon oli saanut seurakunta ponnistaa, ennenkuin niin pitkälle oli päästy. Apuansa warojen keräämisessä olivat antaneet Sijariseurakunta Kointähti, Apuiseurakunta Star of Finland, Raittiusseura Murtaja, molemmat seurakunnan nuorisoseurat sekä merimiehet. Ahkerasti oltiin toimesa, sillä waroja kerääntyi vuosina 1905 ja 1906 noin \$3000.00. ilo ja luottamus käytti seurakuntalaisten mielet.

Toiminnan vuosia owat olleet wuodet 1903, 04 ja 05 ja waloisilla toiveilla alettiin seuraawa wuosi. Luemme pastori Renwallin seurakunnalle antamassa vuosikertomuksessa wuodelta 1905 seuraawasti: „Tähän asti on Herran meitä auttanut hengellisessä ja aineellisessä suhteessa. Hän on antanut meille kalliin ewankeliuminsa ja on sallinut armonsa auringon walaiusta meitä . . . Kehoitakoon meitä myös se, että nyt viimein pitkän odotuksen jälkeen seurakunta on woinut ryhtyä omaa kirkkoa rakentamaan ja että siis ulkonaijet edellytykset seurakunnan kaswamiselle owat paremmat kuin ennen.“

Pian kirkko myöskin kohoutui lasketulle perustukselle ja huhtikuussa 1906 oli aikomus wiettää kirkon wih-

kimysjuhla. Kirkko oliin aiwan valmistumaijillaan, mutta huhtikuun 18 p:nä tapahtui kauhea maanjärjstys, ja sitä seurasi hirveä tulipalo, joka hävitti $\frac{3}{4}$ San Franciscon kaupungista. Enjimäisenä palopäivänä paloi uusi kirkko. Kasas oli tämä päivä seurakunnalle ja sen monivuotiselle pastorille. Maakerta waan oli saatu täyjin walmiiksi ja siellä wietettiin samassa kuussa pääjäißen juuri juhla.

Kirkon piirustukset oli laatinut ja työn walwoi seurakunnan esimies S. Abrahamson siinä aina tarkasti walwoen seurakunnan parasta.

Wiimeijessä kirkonrakennuskomiteassa oliwat jäseninä: S. Abrahamson, John Johanson, S. A. Hagan, Anders Hendrikson, Karl Erikson, Nils Wielund, E. Alto, jonka sijalle hänen joksikin aikaa muutettuaan toiseen paikkakuntaan walittiin J. Seppälä, sekä pastori Kenwall.

Wiimeijessä keräyskomiteassa oliwat jäseninä seuraawat: Alma Sandelius, Anna Koskela, Matilda Purala, Anna Kontala, J. S. Wuori, John Brickman, Mary Williamson, Maria Jaksen, Sofia Kempe, Sanna Heikkinen, A. Brickman sekä pastori Kenwall.

Mitä seurakunnan sijäiseen kehitykseen tulee, niin huomaamme, että hengellinen elämä oli wilkasta, eritän vuonna 1903, jona vuonna moni tuli wedetyksi Jumalan waltakunnan piiriin. Hengellinen elämä sai wilkkautta sen kautta, että jälleen saatiin asjistentiksi lähetyksjaarnaaja Oskar Ruutula. Hän teki innokkaasti työtä. Mutta seuraawana vuonna täytyi seuran kutsua hänet pois, sillä hän joutui wakawiin opillisiin erehdyksiin adventistien kautta. Hänen poismenonsa jälkeen

joutui pastori Kenwall jälleen yksinään tekemään työtä. Wahtimestarin toimet teki seurakuntalainen M. Anderson, kuollut syyskuussa 1907. Maaliskuussa saapui asjistentiksi lähetyksjaarnaaja D. Winkkinen, mutta hän oli ainoastaan lähes kaksi kuukautta jatkaen matkaansa Japaniin. Hänen jälkeeniä tuli apulaiseksi entinen merimies Frans Saarinen, joka utterasti oli työssä toukokuuhun 1908. Sen jälkeen on asjistenttina ollut herra Johan D. Boijer, joka on rakkaudella ja innolla tehnyt tämän työn.

Seurakunta kaswoi myös lukumääränsä nähden, sillä vuonna 1903 oli seurakunnan jäseniä 120, joista maksawia 92. Silloin woi myös seurakunta maksaa melkein kokonaan kannatusmaksunsa lähetykselle. Seuraawina vuosina se jäi wähä enemmän jällelle kannatusmaksun maksamisessa. Siihen warmaan waiwutti se, että seurakunnan täytyi ponnistaa woimansa kirkon rakentamiseen.

Edellä on mainittu, miten wuosi 1906 kääntyi toisenlaisiksi kuin oli odotettu. Wuosikertomuksessa sillä wuodelta luemme: „Kaiikki tunjimme itsemme iloijiksi, kun huhtikuun alussa woimme muuttaa uuteen kirkkoon, jonka alikerta oli walmis. Pääjäißen suuren juhlan jaimme wiettää oman katon alla. Mutta sitte tapahtui kauhea maanjärjstys ja hirveä tulipalo hävitti $\frac{3}{4}$ kaupunkia. Kirkko paloi ja myös merimieslähetyks karsi suuren wahingon. Sen kirjasto, joka oli yli 1000 dollarin arwoinen, paloi. Olimme taasen kodittomia! Ruotsalaisen seurakunnan pastori Dastrandissa hywäntahtoisesti awasi kirkkonsa owet meille. Mutta pitkälti emme ruotsalaisista kirkkoja woineet käyttää. Meidän täytyi saada

uusi koti. Herra on suuri kun hän rankailee! Olemme saaneet kofea sen! Mutta Herra on suuri rakkaudessaan! Hän on antanut meille ainokaisen poikansa ja antanut saarnata ewankeliumia ristiinnaulitusta. Tämä sana ei koskaan huku. Seurakunta on menettänyt maallisen kotinsa, mutta ei Herran sanaa. Se ei ole kadottanut sitä omaisuutta, joka pysyy waikka maa ja taiwas katoa. Kiitetty olkoon siksi Herran nimi. Hän on auttanut myöskin aineellisesti. Onhan meillä yksinkertainen koti ja viihdymme hywin täällä." Toukokuun 27 p:nä voimme wietttää mainitun wäliaikaisen kirkon wihkimysjuhlaa. Jälkeenpäin sitä korjattiin ja maksaa nykyisessä asussaan \$1027.74. Kuitenkin elämme siinä toivosssa, että pian koittaa aika, jolloin saamme uuden wäljemmän kirkon. Rakennuskassaa on hiljalleen kerätty ja vuoden 1909 lopulla on rahastoissa \$2592.46.

Toinen suuri tappio seurakunnalle w. 1906 oli, kun seurakunnan monivuotinen pastori muutti pois Suomeen Merimieslähetysseuran sihteeriksi. Suuri ilo ja wirtistys kaikille oli hänen tarkastusmatkansa San Franciscoon toukokuulla 1909, jolloin kokonainen wiiikko juhittiin Jumalan sanan ääressä.

Työn jatkaminen on ollut allekirjoittaneen hallussa. Muksi on työ aina hankala uudelle työmiehelle uudella työalalla. Mutta nyt maanjäristyksen kautta muuttui kaikki vielä waiksamaksi. Kirjko oli palanut, mutta senjälle saatiin pian, kuten on mainittu, wäliaikainen kirjko. Seurakunnan jäsenet hajaantuivat kuka minnekin, monet matkustivat pois toisiin waltioihin. Wähäinen oli seurakunnan jäsenluku vuosina 1907 ja 08, mutta sittemmin ovat monet entisistä jäsenistä muuttaneet ta-

kaikin ja saatu uusia jäseniä, joten jäsenluku vuoden 1909 lopulla oli 147, joista 98 täysi-ikäistä ja 49 lasta. Matkawia jäseniä oli wähän yli 70. Wähäinen on edelleen jäsenluku. Se osoittaa, että kansamme on wieraantunut uskonnolle. Eräässä wuosikertomuksessa lueimme seuraawat sanat: „Kun ajattelee niitä monia satoja kansalaisia, jotka herran owat olleet ew. luteerilaisen kirkon jäseniä, mutta nyt siitä luopuneet ja hairahuneet joko wälinpitämättömyyteen, turhuuteen tai wäärän opin pauloihin, niin tähtyy huokauksella Jesuksen kansa kysyä: missä ne yhdesän owat? Oi, että Herra saisi aina useamassa ja useamassa rakkautensa woinalla yhtyttää sitä mieltä, että he kristillisestä seurakunnasta ajatteliiwat: jos minä unohdan sinut Jerusalem, niin olkoon minun oikea käteni unohdettu“. Sinä joka luet tätä ja et kuulu seurakuntaan, mieti asiaa ja silloin et woi unohtaa seurakuntaa, sillä se on sinun hengellinen äitiji. Muissa kirkoissa ei sinua kohtaa kotoinen tunne. Omasa ew. luteerilaisessa kirkoissamme on meillä puhdas Jumalan sana, Herran säätämät sakramentit eli kaikki, mitä tarvitsemme autuuttamme warten. Toiseksi ew. luteerilainen kirjko on oman kansamme kirjko ja tahtoo se säilyttää omaa kansallisuuttamme täällä wieraassa maassa.

Useamman herran on seurakuntamme ollut filmätkkuna muilla kirkkokunnilla. Joinakin aikoina owat erimielisyyttä saaneet aikaan laestadiolaiset, toijinaan adventistit, metodistit herran perustiwat seurakunnan, mutta se ei saanut sen suurempaa jalanjijaa, waan lakautettiin toiminta. Ruotjia puhuwien keskuudessa on baptistikirjko wiime aikoina toiminut ja jai kewättälwel-

la 1909 rettelöä aikaan, erosipa kaikki perhettäkän seurakunnastamme. On merkillistä että toiset kirkkokunnat pyrkiwät juuri sinne, missä jo ennen on tehty töitä ja koettawat erottaa seurakunnan pienen joukon lahtia. Selpompaa on saada aikaan erimielisyyttä siellä, missä jo on hengellistä elämää, kuin mennä sinne, missä ei vielä mitään ole toimittu.

Maanjäristyksen ja tulipalon kautta joutuivat kaikki suomalaiset, jotka asuivat alakaupungilla, missä kirkkomme sijaitti, kodittomiksi ja useat muuttivat jiksi kauwaksi kirkosta, ettei voitua aloittaa pyhäkoulun toimintaa kirkossa. Kun olot tulivat enemmän järjestykseen ja suomalaisia perheitä ajettui lähemmäksi, aloitti asistentti J. D. Voijer pyhäkoulun kewäällä 1909. Myöskin kauwempaakin saapui lapsia kouluun. Wiime vuonna oli lapsia yhteenjä 21. Tänä vuonna on koulun johto urkurimme Nettie Johnsonin hoidossa ja opettajina owat lisäksi asistentti J. D. Voijer ja G. Abrahamson.

Myöskin ruotsalaisten keskuudessa saimme toimeen pyhäkoulun alkuvuodesta 1908. Johtajana on koko ajan ollut seurakuntalainen Hanna McKillop ja apuna hänellä Anna Nyman, joka samalla on joittajana ruotsalaisissa jumalanpalveluksissa. Lapsia oli wiime vuonna koulussa 41. Kun kaikki ruotsalaiset perheet asuivat kaudana yläkaupungilla, niin emme saaneet koulua muuten toimeen kuin rakentamalla warta wästen pienen pyhäkoulutalon. Se vihittiin tarkoitukseensa helmikuussa 1908. Siellä myöskin on pidetty ruotsalaiset jumalanpalvelukset. Molemmissa näissä kouluissa on opetus pääasiallisesti tapahtunut Englannin kielellä, mutta tarkoituksena on wähitellen saada opetus toimitetuksi äidin-

kielellä. Sen sijaan on meillä ollut onni saada toisella puolen lahtea Berkeleysä aiwan suomenkielinen pyhäkoulu, jossa lapsia on 32. Johtajana toimii seurakuntalainen Matti Tiura ja hänellä apuna seurakuntalaiset A. Niinimäki ja hänen waimonsa sekä Ida Kaartinen ja Maria Seppinen.

Yhdessä seurakunnan ja lähetysten kanssa owat toimimassa nuorisoseurat. Kuten jo on mainittu perustettiin pastori Hernbergin aikana molemman kielinen nuorisoseura. Jälkeenpäin muodostettiin kumpikin osasto itsenäiseksi seuraksi. Suomalaisen nuorisoseuran puheenjohtajana on seurakuntalainen Matti Seppä ja ruotsalaisen seurakuntalainen Hanna McKillop. Wiime vuonna oli suomalaisessa nuorisoseurassa jäseniä noin 180 ja ruotsalaisessa noin 30. Tänä vuonna on perustettu Berkeleyhin kolmas nuorisoseura, suomalainen ja on sen puheenjohtajana seurakuntalainen Ida Kaartinen. Jäseniä on wuoden ensi puoliskolla tulleet tähän uuteen seuraan 48.

Wielä on mainittawa Merimiesten Raittiusseura, joka perustettiin w. 1903. Sen puheenjohtajana on Asistentti J. D. Voijer, jäsenluku on noin 130.

Seurakunnan hymäkki toimivat wielä suomalainen ja ruotsalainen ompeluseura, johtajana ruotsalaisessa on seurakuntalainen Liisa Danielson ja suomalaisessa allekirjoittaneen waimo.

Seurakunnan waltuuskuntaan kuuluwat: Henry R. Abrahamson, esimies, A. Niinimäki, rahastonhoitaja, Matti Tiura, rahaston sihteeri, G. A. Sagan, Josef Tegelmann, Henry Johnson ja allekirjoittanut, sihteeri.

Diakooneina owat: Matti Seppä, J. Sperring,

Krist. Saarinen, J. S. Wuori, C. Björklund, Johan Salo, J. E. Holmberg, Gust A. Saari, J. Brickman. Diakonisojina ovat: Augusta Malto, Anna Hagan, Elin Ahlman, Matilda Johnson, Loviisa Nyman, Ida Mickelson, Hanna Sperring, Hilda Inberg, Liisa Danielson, Sanna Manko, Sofia Holmberg, Kaisa Tapio, Anna Tegelman, Nettie Johnson, Hulda Mäki, Hilma Abrahamson, Tilda Peltonen.

Siihen komiteaan, joka valittiin valmistamaan seurakunnan 20-vuotiset juhlat, valittiin jäseniksi: Henry R. Abrahamson, Hilma Abrahamson, J. S. Wuori, Matti Tiura, S. A. Hagan, J. E. Holmberg, Augusta Malto, Ida Kimari, Hulda Mäki, Augusta Nurmi, John Sperring ja allekirjoittanut.

Valoijilla toiveilla katsoo seurakunta tulevaisuutta. Jäsenluku on jälleen kasvamassa ja taloudellisesti on seurakunta päässyt jille kannalle, että se on maksanut kannatuksensa merimieslähetykselle. Viime vuonna on se maksanut kuusja \$30.00 ja lisäksi antanut vapaan huoneuston.

Paitii työtä seurakunnassa ja papillijia tehtäviä kansalaisten keskuudessa kuuluu työmiesien tehtäviin merimieslähetyksellä työ merimiesien hyväksi, joka on hyvin monipuolista. On käytävä etsimässä heitä laivoista, kapakoista, boarditaloista ja jairaaloista tarkeituksella jaada hetken keskustella heidän kansiaan ja kutsua lähetykselle. Hyvin moni on seurannut kutsua. Lufusaliimme, joka on auki 12—8 i. p., ovat terwetulleet niin merimiehet kuin maassa työskentelewät. Lufusaliimme saapuu myös useita lehtiä, joita arwoijat toimitukset ovat vapaasti lähettäneet. Seuraawat leh-

det ovat saapuneet aseman perustamisesta asti: Uusi Suometar, Uusi Auru, Rauman Lehti, Raifu, Abo Underrättelser, Suomen Lähetysseurat, Sananjaattaja, Sändebudet ja Paimen-Sanommat (10 vuosikertaa). Lisäksi on saapunut joko kauvemmin tai lyhemmän aikaa: Karjala, Väinö Suomi, Uudenkaupungin Sanomat, Suomalainen Kanja, Waasa, Satakunta, Hämetär, Namulehti, Tähti, Lahti, Herättäjä, Kotimaa, Ewangeliskt Weckblad, Hufwudstadsbladet, Aland, Syd Österbotten, Österbottningen ja Wasa Posten, sekä tästä maasta: Amerikan Suometar, New Yorkin Uutiset, Uttaja, Pohjan Tähti, Päivälehti, Uusi Kotimaa, Rahtiuslehti, Vännen Uutiset, Siirtolainen, Westkusten, Augustana ja Ledigtjernen. Raikille toimituksille on tästä suuresta lahjasta mieluinen welwollisuuteni laujua hartaimmat kiitokset. — Myös on kaikilla tilaisuus käyttää vapaasti kirjoitusaineita sekä kirjastoamme, jossa nyt on lähes 200 nidosta. Sitäpaitsi tahdomme auttaa kaikkia rahojen lähettämisesjä kotia sekä otamme vastaan rahojatalletusta warten. Myös wälitämme kirjeitä kaikille. Paljon työtä tuottaa tiedusteltujen henkilöiden etsiminen ja tässä olemme usein onnistuneet.

Viitan vielä muutamia tilastollijia numeroita työn tulokijista. Työn perustamisesta vuoden 1909 loppuun asti on kaikkiaan pidetty n. 6,281 jumalanpalvelusta ja kokousta yhteenjä noin 201,937 kuulijalle, Herran pyhää Ehtoollista jaettu noin 634 kertaa noin 3,892 osantotajalle, 1,449 kastetta on toimitettu, 138 henkilöä on käynyt rippikoulun ja laskettu Herran p. Ehtoollijelle, 453 paria on wihitty awioliittoon ja 227 kuollutta on jünattu. Sairas-, boardihuone ja laiwakäymmeistä ei ole

tarikka selontekoa, mutta nousee niiden luku melkoiseksi. Ujemalle on saapunut lähetyksen asioissa 9,575 kirjettä ja lähetetty 10,410 kirjettä. Kirjeistä merimiehille ja siirtolaisille on saapunut 45,951, josta summasta ai-noastaan pieni murto-osa on jäänyt jakamatta. Rahaa on lähetetty talaluvuissa \$243,700.00 eli Smk. 1,218,-500.00, josta suurin osa on lähetetty Suomeen ja pieniä summia Venäjälle ja Ruotjiin. Talletettuna on ollut eri vuosina talaluvuissa \$363,900.00, eli Smk. 1,819,-500.00.

Gräässä Merimieslähetykselle antamasjaan vuosifer-tomuksessa kirjoittaa pastori Tarffanen sanat, jotka ovat toteutuneet: „Jumalan jana on tullut saarna-tuksi tuhansille sellaisille, jotka muuten eivät olisi sitä saaneet kuulla, Herran ehtoollista on jaettu isoaville, lapset ovat saaneet kasteen, monet unhotetut kotimaassa ovat saaneet kirjeitä ja rahaa omailjiltaan, täällä har-hailevat ovat saaneet tietoja kotoa, halu järjestyneeseen seurakuntaelämään on alkanut herätä, ja, mikä on par-hainta, jillä missä Kristus tulee saarnatuksi tulee sie-luja johdatetuksi pimeydestä Jumalan ihmeelliseen wa-loon, vapauteen Jeesuksen Kristuksen uskosja. Suomen kansa, jos se on kristitty kansa, ei voi wetähtyä pois tästä työstä“.

Jumala, taivaallinen Jämme, siunaa Sinä Meri-meslähetystä ja seurakuntaa San Franciscojsa!

San Franciscojsa heinäkuulla 1910.

L a u r i R. A h l m a n.

Muutamia piirteitä kirkollisen toimintam-me ensi vuosilta

Michiganin Mäniemen itäkulmalla ja Canadian Copper Cliffissä.

Kirkollinen kalenteri, jota Suomi-Synoodi on nyt jo monena vuonna julkaisjnut, on omiaan kokoilemaan ja säilyttämään vastaisuuden varalta kirkollisen toimintamme alalle kuuluvia tapahtumia niiden käytettäväksi, jotka tulevaisuudessa tulevat kirjoittamaan suomalaisen siirtokansamme seurakunta-elämän historiaa. Tällai-jella tarkoituksella pyyhän nyt tässä esittää muutamia piirteitä kirkollisen toimintamme ensi vuosilta Michiga-nin Mäniemen itäkulmalla ja Canadian Copper Cliffissä.

Jo vuonna 1887 alettiin Newberryssä pitämään suomalaisia jumalanpalveluksia ja tekemään muita kir-kollisia toimia. Seudun pää toimena olivat metsätjöt, joissa oli melkoinen määrä suomalaisia. Näihin aikoi-hin jairastui monta suomalaista ja useita kuolikin kuu-meeseen. Djaltaan lienee tämäkin wailuttanut, että Newberryn suomalaiset alkoivat kaipaamaan oman kie-listä pappia käymään luonaan edes joitakaan kertoja

vuodesja; pitihän saada noiden suomalaisten wainajain haudat Newberryn hautausmaalla juunatuikfi omalla kielellämme ja Suomen kirkon tawalla; lapset oliwat myös kastettawat, ja pyhän Ehtoollisen sakramenttia monet kaipašiwat. Suomalainen pappi saatiin ensiksi Republicista, jossa tämän kirjoittaja silloin oli. Sitte kun pastori R. L. Tolonen oli saapunut Ishpemingiin loppuvuodella 1888, käwi hänkin wuoroin tämän kirjoittajan kansja myös Newberrysjä. Suomalaisia jumalanpalveluksia pidettiin presbyteriläisessä kirkossa. Pian tuli kuitenkin tuumaksi saada suomalaisille oma kirkko Newberryn. Tämä saatiin walmiiksi vuoden lopulla 1889. Loppiaispäivänä w. 1890 wihi tämän kirjoittaja Newberryn suom. kirkon. Sunnuntaina helmik. 23 p. 1890 olin toasen Newberrysjä saarnaamassa ja muita papillisia toimia tekemässä. Seuraavana päivänä (helmik. 24 p.) perustettiin ja laillistettiin Newberryn suom. ew. lut. seurakunta Suomi-Synoodiin kuulwana, joka kirkokunta oli silloin tekeillä; ja olivin Newberryn seurakunta yksi niistä 9 seurakunnasta, jotka muodostuivat Suomi-Synoodiksi Calumetissä maalisk. 25 p. 1890. Mitä muuta kuuluu Newberryn seurakunnan waiheisiin jittemmin, siitä on w. 1908 Kirkollisessa Kalenterissa, johon pastori E. B. Saaranen on saanut kuitenkin sen erehdyttävän tiedonannon, että Newberryn kirkko olisi wihitty wasta helmikuun 24 p. 1890 sen sijaan kuin se todellisuudessa tapahtui jo loppiaispäivänä, tammik. 6 p. 1890. Lisättäköön ainoastaan se mikä pastori Saaraajelta on jäänyt mainitsematta, nimittäin se että Newberryn seurakunta jäi yksinomaan pastori R. L. Tolosen hoitoon vuoden puoliwälistä asti 1890 siihen saakka

että se taas w. 1896 tuli tämän kirjoittajan hoidettawaksi.

Cookfessa, Mich., oliwat ensimmäiset suomalaiset jumalanpalvelukset ja kirkolliset toimet toukok. 5 p. 1896. Silloin luultiin Cooksen tulewan seijowaksi työpaikaksi noin kymmeneksi wuokeksi; ja niin käwinkin. Kun Cooksen „Metjistö“ seurakunta oli ollut waijuttamassa melkein täsmälleen 10 wuotta, lakkasi se olemasta, syystä että suomalainen wäestö siirtyi pois paikkakunnalta. „Metjistö“ seurakunnan waiheista olen kirjoittanut vuoden 1907 Kirkolliseen Kalenteriin seikkaperäisemmän jeloitelun. Samassa kirjassa on myös kirjoitukseni otjaffeella: „Suomalainen hautuunmaa Pohjois-Michiganin halkometjisissä“.

Grand Marais, Mich., on sahapaijka länsi-pohjoiseen Newberrystä Superior järwen rannalla. Grand Maraisissa saarnasin ja toimin juomea ja ruotjia puhuwien kansalajsten keskuudessa enji kerran toukok. 7—8 p. 1896. Täällä oli silloin noin 70 kummankin kielistä kansalajstamme yhtenä. Sittenmin wuosien kulussa perustettiin Suomi-Synoodiin kuuluwa seurakunta, sekä ruotjia puhuwasta wäestöstä Augustana-Synoodiin kuuluwa seurakunta. Kummallakin seurakunnalla on oma kirkkonsa. Grand Maraisin suomalaisen seurakunnan kirkon wihkimisestä on tohtori J. R. Wikanderin kirjoittama kertomus Paimen Sanomisissa N:o 35 w. 1907. Kirkko wihittiin sunnuntaina elok. 25 p. 1907. Wihkimisen toimitti tohtori J. R. Wikander silloisen Grand Maraisin seurakunnan pastorin John Wargelinin awustamana. Suurilukuinen ei ole Grand Maraisin suomalainen wäestö milloinkaan ollut; ei siis ole seurakunta-

kaan juuri. Tilastojen mukaan oli Grand Maraisin suomalaisessa seurakunnassa w. 1908 75 jäsentä ja ruotsalaisessa 63, näihin laskuihin lapsetkin luetuina.

Sault Ste. Maries (Suufanawalla) oli pastori R. L. Tolonen jo ennen w. 1896 käynyt jolloinkin papillisia toimia tekemässä. Muun muassa oli hän täällä hautaan siunannut Hendrickson nimisen suomalaisen. Tämän wainajan leski, kotoisin Söllolasta, meni sittemmin uusiin naimisiin Matti Betmanin kanssa, kotoisin Laukaalta. Wihkimisen toimitti tämän kirjoittaja toukok. 9 p. 1896. Tällöin saarnasin ensi kerran Suufanawalla olewille suomalaisille. Silloin oli suomalaisilla Suufanawan Canadian puolella oma raittiustalo, jossa pidettiin myös jumalanpalveluksia aina milloin pappi saatiin paikallakunnalla käymään; myös Michiganin puolella olewasia „Soosia“ pidettiin joskus suomalaisia jumalanpalveluksia. Suufanawan suomalainen wäestö on ollut enimmäkseen vähälukuinen; ensi kerran siellä ollesjani (1896) arweltiin olewan noin 50 suomalaista. Useita vuosia jatkoin kulkua Suufanawalla; ja aina olin terwetulemaan heidän koteihinsa, ei vähimmän Betmanille ja Zinnilälle y. m. Mrs. Adolfina Betman (ensi awiosja mrs. Hendrickson) on nyttemmin myös kuollut; lapsia ei wainajalta jäänyt kunnastakaan awioliitosta. Wiime vuosikymmenen alussa jaapui Suufanawalle eräs kulkewa saarnaaja ja sai aikaan hajaannuksen kansalaisstemme keskuudessa, niin että syntyi kaksi seurakuntaa. Kesällä w. 1906 saatiin pastori John Wargelin Suufanawalle suomalaisten papiksi; nyt onnistuttiin taas saada kokoon pienet haajantuneet woimat; ja niin saatiin kirkko rakennetuksi

Michiganin puoleiselle Suufanawalle. Sault Ste. Marien suom. ew. lut. Pyhän Johanneksen kirkko wihittiin pyhään tarkoitukseensa heinäk. 5 p. 1908. Wihkimisen toimitti tohtori J. K. Rifander seurakunnan oman pastorin Jakob Mäntän awustamana. Edellisenä päivänä oli tohtori Rifander pastori Mäntän awustamana wihkinnyt Rudyardin suom. ew. lut. Pyhän Jakobin seurakunnan uuden kirkon. Tästä wiimmeksi mainitusta juhlasta sekä Rudyardin suom. seurakunnan waiheista on laajempi kertomus vuoden 1910 Kirkollisessa Kalenterissa sekä Paimen Sanomissa N:o 32 w. 1908; joten ei ole tässä tarwis kosketella Rudyardin tapahtumia kirkollisen toimintamme ensi vuosina Michiganin yläniemen itäkulmalla. Mainittakoon wain että samoina vuosina kuin kulin jo yllä mainitsemisjani paikoissa jäännöllisesti noin joka toijin kuukausin, käwin muutamina vuosina joitakin kertoja saarnaamassa ja muita kirkollisia toimia tekemässä myös Welch (nyt Garnet) nimisessä halon hakkauspaikassa, joka sijaitsee wahan matkan päässä Trout Lake nimiseltä rautatieristeykseltä „Soo“-rautatien warrella Manistique'en ja Cookseen käsin. Welchesjä ei ole enää suomalaisia ollut moneen wuoteen, eikä sinne milloinkaan seurakuntaa perustettu. Samalla kerralla kuin käwin ensi kerran Cooksessa toukokuulla w. 1896, pidin suomalaisen ja ruotsalaisen hartaushetken sekä kastoin muutaman lapsen kansalaisstemme keskuudessa Manistique'ssä; mutta tänne ei ole wuomenkieliset kansalaisemme ottaneet milloinkaan enemälti pysyäkseen; ruotsinkielisillä suomalaisilla sitä wastaan on oma Augustana-Synoodiin kuuluwa pienonen

seurakunta ja kirkko Thomson nimisessä farmikylässä lähellä Manistique'ä Cookseen käihin.

Gladstonesa, Mich. oli tämän kirjoittaja helmik. 10 p. 1898 ensimmäisen kerran saarnaamassa ja muita kirkollisia toimia tekemässä paikkakunnan suomalaisille, joita oli silloin täällä kuusi perhettä. Zuhon Väliahon ja Zuhon Rajamäen pienoset kastettiin. Siitä pitäen on pienonen seurakunta ollut olemassa, jota on hoitanut tämän kirjoittaja noin 10 vuotta ja myöhemmin myös pastori John Wargelin. Enemmän aikaa tällä paikkakunnalla olleita suomalaisia perheitä ovat William Hanson, Kalle Rauhola (Mattson) Tuomas Rästilä, Matti Mattila, Gabriel Kallio, Erikson, Zuhon Seppä, Raimos-oja sekä jo mainittu Rajamäki ja ehkäpä joku muu perhe. Suomalaiset täällä ovat työssä sulimolla, joka sijaitsee siinä osassa Gladstonea, jota nimitetään omalla postitoimistolla Kipling. Työ on kova sulimossa. Suomalaiset eivät ole milloinkaan olleet monilukuiset Gladstonessa.

Canadian Copper Cliff sijaitsee 180 mailia itään Suukanawalta Ontarion maakunnassa. Tämä on kaivantopaikka lähellä Sudburyä, jonka kautta Canadian Pacificin rautatien päärata kulkee länteen aina Tyhnen meren rannalle saakka ja toinen haara Suukanawalle, jatkuaakseen siitä n. k. „Soo Line“-rautatierataa myös lännelle. Copper Cliffissä on ollut suomalaisia jokuunen määrä jo yli 20 vuoden. Kirkollisesta toiminnastamme Copper Cliffissä on pastori Jakob Mänttä vuoden 1910 kirkollisessa kalenterissa tehnyt hieman synkämielisen selostelun. Siis ei ole tarvis tässä Copper Cliffin suomalaisten warjopuoliin mitään lisätä. Mi-

noastaan tapahtumain lisäksi tässä vielä muutamia riivejä. Jo ennen vuotta 1896 oli pastori K. L. Tolonen kerran käynyt Copper Cliffissä, ellen väärin muista hänen maininneen minulle, kun hän syyskuun 10 p. 1896 kehoitti minua käymään Copper Cliffissä, hän kun oli saanut sieltä pyynnön tulla saarnaamaan ja kirkollisia toimia tekemään. Tämän kehoituksen saatua olin ensimmäisen kerran Copper Cliffissä syysk. 2—3 p. 1896. Kansalaisemme olivat hyvin iloisia ja osoittivat suurta kiitollisuutta papin käynnistä, jota he olivat jo kauvan odottaneet. He olivat Suomi-Synoodin ja Suomi-Dpiston ystäviä. Suomi-Dpiston toimi oli juuri näin päivinä alettava; ja kun olin Copper Cliffissä saarnan ja Herran Ehtoollistoimituksen päättänyt, esitti joku heidän joukostaan: „eiköhän nyt juuri olisi mukava tilaisuus kerätä kolehti Suomi-Dpiston hyväksi?“ Niin tehtiinkin. \$4.70 ei ole mikään juuri kolehti, mutta koin juuri ei ollut suomalainen väestökään silloin vielä Copper Cliffissä; sitä paitsi olivat puolet miehistä työssä, joten eivät kaikki voineet olla arkipäivänä pidettävässä jumalanpalveluksessa. Siis Harju toimitti tämän kolehtirahan silloiselle Suomi-Dpiston rahaston hoitajalle Alex Leinoselle.

Syyskuun 12 p. w. 1897 perustettiin Copper Cliffin „Vuoristo“ suom. ew. lut. seurakunta Suomi-Synoodiin kuuluvana. Lopullinen valmistelu laillistussasiassa tehtiin Rynntilän pyhän aikana w. 1898, jolloin tämän kirjoittaja taaskin oli Copper Cliffissä. Njia annettiin lakimiehelle loppuun suoritettavaksi, joka sen tekikin. Seurakunnan jäsenluku oli silloin 50, joista 18 ääni waltaista mieshenkilöä. Waltuuston esimie-

heksi valittiin silloin German Koski, kirjuriksi Zisaffi Sarju, rahaston hoitajaksi Zuhö Lahti sekä vanhimmiksi Zuhö Kustaa Hauta-aho, Elias Kallio, S. P. Mäki ja Tuomas Karppi (Jacobson). Seurakunnalla oli tällöin 51 dollaria jäästösä. S. P. Mäki, joka oli jo Suokanawalla pitänyt lasten pyhäkoulua, oli samalla-ajalla toimesta tällöin Copper Cliffissä. Hänen täysi sukunimensä Suomessa lienee ollut Porrasmäki, koska häntä Suokanawalla ja Copper Cliffissä tavallisesti mainittiin „Porras Zäkki“ nimellä. Tämä ensi vuosien suomalaisen pyhäkoulun pitäjä „Soosä“ ja Copper Cliffissä on jo useita vuosia lewännyt Sudburyn hautausmaassa. Wiimmeksi kun häntä käwin puhuttelemassa, oli hän katolilaisten sairaalassa Sudburyssä; siellä annoin hänelle wiimmeisen kerran Herran Ehtoollista; silloin janoi hän minulle m. m. pian pääsikä haudan lepoon; ja niin hän pääsikin. Monta muuta suomalaista ruumista on lepäämässä Sudburyn hautausmaassa. Jo w. 1898 Tuomas Karppi, joka oli muistissaan pitänyt tämän paikkakunnan suomalaisten hautauksia, janoi olewan noin 50 suomalaista, sekä pieniä että suuria, haudattuina Sudburyn hautausmaassa.

Yksityisheikkoja ja tapahtumia woisin kertoa montaakin kirkollisen toimintamme ensi vuosilta Michiganin yläniemen itäkulmalla ja Canadian Copper Cliffissä; mutta tämä kirjoitukseni on nyt loppuun saatava. Mainitsen wain että aina sain hywää kohtelua osakseni; paras maksusija talossa annettiin aina papille yön lepopaikka, eikä siinä auttanut waiikka pappi itse tekikin huomautuksia, että kyllä hän tulee toimeen yksin maksajana kaitasemmasfakin jängysä; melkein poik-

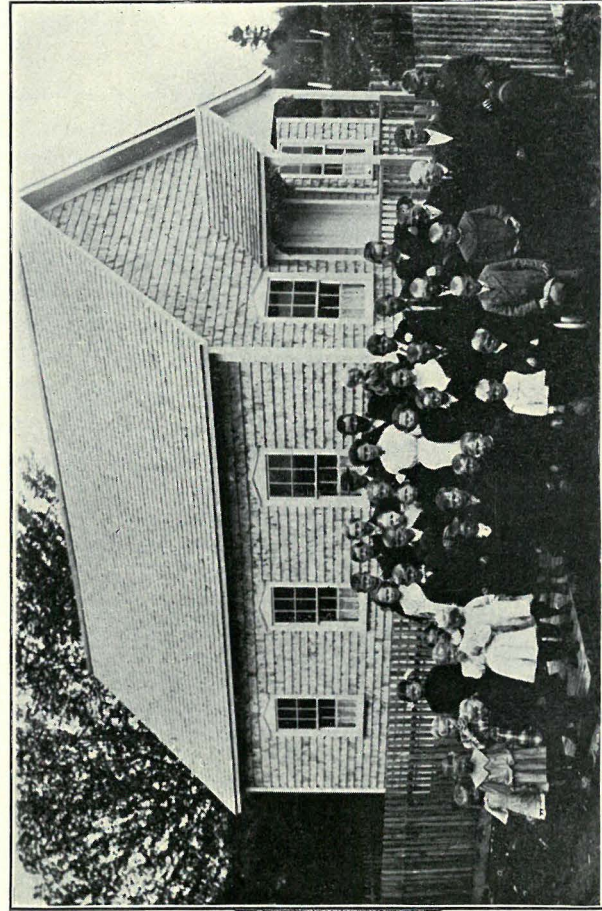
keuksetta oli maksu sija aina tehty puhtaaksi syöpäläisistä ja maksuwaatteet olivat puhtaita pestyt; ruokaa oli aina runsaasti ja erittäin walittua waiikka kaitesti juuri parhaiten valmistettua sillä pöydällä, joka oli pappia warten talossa katettuna hänen olonsa aikana; en koskaan pahoin sairastunut tai joutunut mainittawasti huonoon ruumiini wointiin niinä monina vuosina, joina kulin papillisia tehtäviä juorittamassa rakaitten kansalaisten keskuudessa Michiganin yläniemen itäkulmassa ja Canadian Copper Cliffissä. Kansa näillä paikkakunnilla on enimmäkseen Waasan läänin eri seurakunnista.

Juoppouden pahetta tapasin kaitfiällä, mutta sekin tunnustettiin ei ainoastaan paheksi wain synniksikin, milloin papin kansa siitä ajasta puheltiin, ja raittiusseuran tapain melkein joka paikassa. Werraten hartoin tapasi miehiä juowuksissa niinä päiwinä, olletinkin halkokämpellä, milloin tiedettiin papin saapuvan. Silloin miehet iltasten jälkeen kokoontuivat rauhallina ynnä naisten kansa kuulemaan saarna. Suomajin aina helposti, että Suomen kirkolla on ollut sywään käypä ja terveellinen vaikutus Waasan läänissä olewiin seurakuntalaisiinsa. Tämmöisestä kansasta oliji woinut muodostua hywinkin huomattawa ja vaikutuskykyinen jirtolaiskirkko, kunpa wain olisimme aikanaan oiwaltaneet hartaasti pyhtää Sumalalta ja paraammalla laajanäköisyydellä toimineet siihen suuntaan, että kyllin ajoissa, jo monta vuotta näitä nykyisiä aikoja ennen, oliji saatu riittäwämpi määrä kelwollisia pappeja kaitfiälle jirto kansamme keskuuteen täällä Amerikassa.

S. S. S.

Pequamingin suomalaisten kokoushuone.

Yhteisvoimin pienikin joukko saa suuria aikaan. Sen osoittaa kansalaistemme toiminta Pequamingin kahallakin. Viime vuoteen asti on siellä pidetty jumalanpalveluksia ja pyhäkoulua perheissä, mutta huoneiden pienuuden takia oli aina ahdaista ja epäkäytännöllistä sillä tavoin jatkaminen. Jo kauvemman aikaa oli ajateltu oman kokoushuoneen rakentamista, mutta voimien vähäisyys on sen aina tähän asti estänyt. Viime vuonna kumminkin pieni joukko yhteisvoimin ryhtyi yhteisen kokoushuoneen hommaan. Sahan isännistö antoi melkein ilman laudat ja päreet sekä rakennuspaikan. Työn tekivät kansalajiemme lahatyönä välivuoroilla. Kufuttiin vähemmän ja rakennettiin sillä ajalla yhteistä kokoushuonetta. Niinpä viime vuonna syyskuujällä valmistui 30 jalkaa pitkä ja 18 jalkaa leveä kirkko- ja kouluhuone. Tämä rakennus ei ole minkään erityisen ryhmän oma, vaan se on kaikkein Pequamingin suomalaisten yhteinen kokoushuone. Perusfäännöisissä on määräys, että huonetta jaadaan käyttää jumalanpalveluksiin ja pyhäkoulun pitoon sekä muihin sellaisiin kokouksiin, jotka ovat kristillisyyden kanssa sopu-joinnuksia.



Pequamingin suomalaisten kokoushuone, Mich.

Tässä kirkko- ja koulusalisja on lämmityslaitos, puhelawa pulpetteineen, neljä, wiisi tusinaa uusia tuoleja istuimia. Suone on sisältä paperoitu ja seitsemän ikkunaa tekewät sen hywin waloisaksi.

Bequamingissa on myös pieni ewank. luterilainen, Suomi-Synoodiin kuuluwa seurakunta, jonka tohtori J. K. Mikander on sinne perustanut. Se on laillistettu ja otettu S.-Synoodin yhteyteen w. 1894. Se on koko ajan ollut pieni, eikä siihen nytkään kuulu, kuin 25 henkeä, mutta elinvoimainen pienikin joukko on parempi, kuin suuri wälinpitämätön maailman joukko. Bequamingissa on sellaisia kansalaisia, jotka juosivat seurakuntaa ja antawat sille satunnaisia lahjojakin, waikkeiwät syystä tai toisesta ole seurakuntaan yhtyneet. Joukolla siellä kumminkin jumalanpalveluksiin kokoonnuetaan ja yksisjä woimin pyhäkoulua pidetään.

Jumalanpalveluksia pitämässä ja papillisia toimia tekemässä owat Bequamingissa käyneet aluksi seurakunnan perustaja tohtori J. K. Mikander, jitemmin pastorit R. L. Tolonen, D. Stadius, M. Riippa ja wiime wuosina allekirjoittanut. Käyntejä siellä waikuttaa Bequamingin syrjäinen asema. L'Ansen asemalta on sinne kymmenkunnan mailin hewosmatka, joka voidaan mennä ja tullen tehdä postikyhdillä, ellei asianomaisilla ole erityistä kiirettä.

Siunatkoon Herrä piestä Bequaminginkin seurakuntaa, että se pienuudestaan huolimatta uskollisesti pysyji edelleenkin ewankeelis-luteerilaisen kirkkomme kanta-joukkona tuolla syrjäisellä jahaseudulla!

Mb. Sawola.

Kuolema lähellä

eli

uskowainen waimo — uskon työtoweri.

Maan englantilainen weturinkuljettaja kertoo seuraawan tapauksen: „Se oli junnuntai-ilta, kun minun oli wuoroni mukaisesti mentävä „Wilhelmiin“. Päiwällä, ennen kuin minä kotoani lähdin, janoi waimoni minulle: „Tee nyt minulle mieliksi, ettet juo mitään tänä iltana; sillä sinun tehtäväsi tänään on wastuunalaisempi, kuin tavallista. Sitä paitsi minä näin wiime yönä merkillisen unen. Sinä olit estäwinäsi junien yhteen törmäyksen. Minussa on omituinen tunne, että tänä iltana jotain tapahtunee ja kumminkin sinä pääjet siitä moitteetomasti. Minä walmistan sinulle oikeen hyvää teetä ja odotan sinua kotona. Lupaa nyt ettet ota rhyppyä tänä iltana.“

Setkisen ajateltuani janoin: „Sinä olet oikeassa, minä jätän olutlasin juomatta.“ Minä kunnioitin waimoani; sillä hän oli hurskas ihminen ja lausui totuuden aina ajallaan.

Ennenkuin ehdin lähteä kotoa lankefi hän polwilleen ja rukoili Sumalaa, että hän warjelisi minua, ja sitte hän suuteli minua ja luulin ikäänkuin ainiaaksi olisimme jäähyväiset sanoneet.

Lämmittäjä saapui kyllä aikanaan asemalle ja tiesi kyllä tehtävänsä, mutta ei hän selwä ollut; sillä hän oli ujeamman päivän juopotellut ja nytkin hänellä oli wiinapullo taskussa. Minä warotin ettei hän enää pullostansa maistelisi. „Nyt on sunnuntai-ilta“, wastasi hän, „nyt pitää olla iloinen.“ Hän oli ennen ollut weturin kuljettaja, mutta huonon käytöksensä takia oli hän paikansa menettänyt ja jai kumminkin lämmittäjänä toimia.

Kun me olimme jonkun matkaa kulkeneet, otti hän pullon taskustaan, ja joi siitä pitkän kulauksen. Minä huomasin, ettei nyt toweri ole kunnossa. Hänen kasvoisjaan liikkui kummallisia eleitä ja minä rupejin pelkäämään.

Me olimme jo 100 mailia L:sta tulleet, ja lähenimme pitkää wastamaata, jonka loputtua oli rautateitten haara. Meidän junamme oli tavallinen matkustajajuna, jonka oli määrä seuraavassa rautateitten haarapaikassa mennä siwuraiteille ja laskea perästämme tulewa pikajuna ohitsemme.

Olimme juuri nousemassa wastamaata, kun lämmittäjä äkkiä jai juoppohulluuskohtauksen ja tuli siihen mieleen, että minä olen itse perkele, tahti jokin saman kaltainen olento. Niinkuin raatelewa peto hyökkäsi hän minun kimppuuni ja koetti heittää minut weturista maahan, kului hetkinen ennenkuin minä pääsin tajuntaani ja ymmärsin asemiani. Hän huuji raiwon ilolla, kun hän mi-

nuu kirkusta kouristi, ja filmänsä wälkkyiwät tulen waloissa niin kummallijelta, niin että se pani minut wapijemaan. Hänen katseenja waan julmistui ja näytti hän saawan aivan yliluonnollisen woiman. Seuraavassa tuokiossa minunkin woimani palasivat ja minä ymmärjin että niidän yli 400 hengen elämä, mitkä matkustajina on junassamme, on juoppohullun mieliwallassa. — Minä annoin hänelle wahwan korwapuustin, niin että weri purskahti sieramista; mutta siitä hän tuli enemmän raiwoon. Nyt oli taistelu fatojen ihmisten elämästä ja kuolemasta. Suuri olimme tulleet ohji sen paikan, missä oliji pitänyt antaa signaalipuhallus. Punainen waroitustuli näkyi edessämme, neidän oliji mentävä siwuraiteelle. Mutta juna porhaltaa itsekseen eteenpäin.

„Juna, juna!“ huudahdan minä kuoleman tuskisja. „Jinä perkele, sinä perkele, mene helwettiin takasin“ karjuu minulle juoppohullu lämmittäjä, ja hänen filmänsä pullistuwat, kun hän musertaa minua kuumaa höyrykatilaa vastaan. Minä tuskin woin yhtään liikahtaa ja hän riemuitjee hirweästi karjuen.

Nyt en woinut muuta ajatella, kun fatojen ihmisten kuolemaa ja ijankaikkijuutta. Waimoni rukous kielui korwisjani: „Sumala warjele häntä!“ Samalla ajattelin sitä kauheaa ryhähdystä, kun junat törmääwät yhteen, kuolewat ja haavoitetut huutawat ja omaiset itkewät ja walittawat. Sautaa kohti nyt kuljemme, oi sinä wiina, wiet sadat ihmiset kamalaan kuolemaan.

Muutaman minuutin perästä porhaltaa pikajuna ja murskaa meidät ja itsensä. Sadat jielut menewät silmäntäpähjessä ijankaikkijuuteen.

Nyt sai juoppohullu minut laahatukji lähelle rap-
pusia heittääkseenä ulos, silloin — niin kauheaa, kun
se olisin — minä päätin — tappaa hänet.

Sieluni oli ikäänkuin ulkona ruumiista ja minä
ajattelin noita jatoja wiattomia, jotka eivät voi aavis-
taa käjillä olevaa kuoleman vaaraa. Suurella ponnis-
tuksella sain toisen käteni irti ja sillä sain weitsen tas-
kustani, minä hampaitteni awulla sain auki. Minä pi-
stin häntä kaswoihin ja rintaan. Weri juoksi wirtana hii-
liselle lattialle.

Silloin hän hellitti wähän ja minä sain sen waja-
ran, millä hiiliä säretään ja annoin hänelle tainnuttuman
iskun, joka wei hänet ulos weturista. Hän putosi radalle.

Suuri olimme ajaneet jiwuraitteitten ohji, minne
meidän olisi pitänyt mennä, että pikajuna olisi päässyt
ohitsemme. Minä annoin waroittawat signaalipuhalluk-
set ja wedin hätäjarrut auki. Konduktööri juoksi puoli-
kuolleena tiedustelevaan onnettomuuden syytä. Kolme
minuuttia on aikaa. Kiireellä takaisin. Signaalimies
huutaa: „Mitä te teette? Pikajunan tulet jo näkyvät.
Takaperin, kiiwaasti!“

„Pidättäkää pikajuna!“ huudan minä.

„Siian myöhä! Mahdotonta!“ huutaa hän vastaan.

Pikajunan kuljettaja koettaa voitawansa hiljentäen
junansa wauchtia, ja siinä silmänräpäyksessä mekin täy-
dellä höyryn waimalla jirryimme jiwuraitteille.

Muutama sekunti oli aikaa, mutta se riitti, pikajuna
meni ohitse ja nyt vasta minulle selwisi oikein, mitä olisi
woinut tapahtua, ja mitä oli jo tapahtunut.

„Sumalan olkoon kiitos“ huudahdin lastkiesjani
poswilleni weturin lattialle, „nyt olemme kaikki pelaste-
tut.“ Minä itkin kuin lapsi. Konduktööri waleli minua
kylmällä wedellä, että selwytyisin.

Sunani pääsi aikanaan matkansa päähän. Kukaan
matkustajista ei tiennyt sitä minälaijessa kuoleman waa-
rasa me olimme olleet. Sokaisella asemalla näin minä,
kuinka ystävät tulivat toijiaan vastaan ottamaan, suu-
telivat ja lausuiwat tulijat terwetulleiksi. Minä ajat-
telin, oi kuinka huolettomasti me usein jäähywäijet sa-
nomme.

Minun kaulani oli yhtenä haawana ja minä olin
nyt ympäri weressä, ikäänkuin teuraseläin.

Lämmittäjä löydettiin hengissä radalta, mutta ta-
juihinsa tulematta hän kuoli.

Sun ajattelin sen yön kauheita hetkiä, päätin minä
loppuelämäni elää Sumalalle. Sun minä kotiin tulin,
ferroin minä waimolleni koko tapahtuman, ja me pos-
willemme langeten kiitimme Sumalaa ihmeellisestä pe-
lastuksestamme.

„Katso Wili“, janoi waimoni, „minä tiesin, että
Sumala finua warjelee. Katso nyt, tämä on Sumalan
kutsumus finulle!“

Sän oli oikeassa. Minä olin nyt irti juoppouden
ja muidenkin syntien kahleista.

Sittenmin hlennettiin minut pikajunan kuljetta-
jaksi. Mina tuon merkillisen waihdepaikan ohji kuljiesja,
kiitin minä Sumalaa siitä merkillisestä tapahtumasta,
jolloin hän pelasti minut sekä ajallijesta että ijankaif-
fijesta kuolemasta.

Nyt minä ymmärrän, miten suuri aarre on uskoi-
nen puoliso. Olijinhan minäkin voinut rhyppiskellä, niin
kuin lämmittäjäkin teki, ja mikä olisi ollut minun ja sato-
jen matkustajien kohtalo? Se on edellisestä selvä.
Vaimoni rukoukset olivat välillisesti vaikuttaneet sen,
että me pelasimme. „Sumalalle kiitos!“ huudahti
vanha weturin kuljettaja, lopettaessaan kertomuksensa.

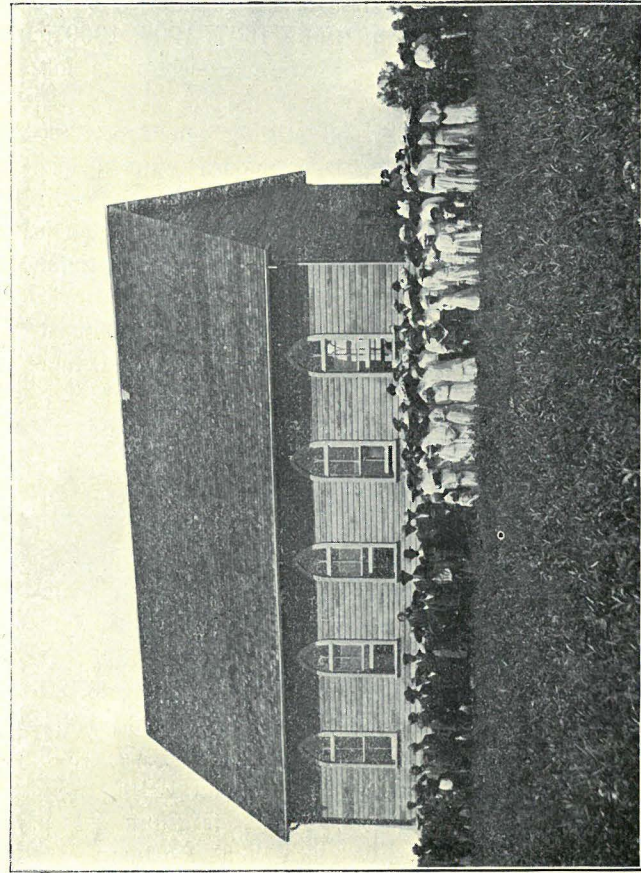
Sakj. juomenji Ab. Sawola.

Muutamia tietoja New Finlandin suomal. ev. lut. seurakunnasta.

New Finland (Uusi Suomi) sijaitsee Saskatchewanin (ent. Usfiniboian) maakunnassa, Whitewoodin ja Moosominin kaunteissa Canadassa. Ensimmäinen suomalaisen Daavid Jeremias Kautonen, Kauhawalta, Suomesta ja kuollut New Finlandissa 14 p. heinäkuuta 1909, jaapui keijällä 1888 tuolle ennestään maanviljelykselle raiwaamattomalle seudulle. Hänen kehoituksestaan ja esimerkkiään seuraten siirtyi sinne pian toijia suomalaisia uutisajukkaita, joiden mukaan seutu on saanut „Uuden Suomen“ nimen. Elinkeinona on ajukkailla karjanhoidon ohella pääajiallisesti wehnänviljelys. New Finlandiin perustettiin seurakunta Suomi-Synoodin yhteyteen 1 p. marraskuuta 1893, jolloin juostuttiin Suomi-Synoodille maksamaan 25¢ kuukaudessa jokaiselta perheeltä sillä ehdolla, että Suomi-Synoodi lähettää papin kerran vuodessa toimittamaan saarnawirkaa. Seurakunta juostui jääntöjen mukaisesti maksamaan papillisista toimituksista, niinkuin lasten kastamisesta, rippikoulun pidosta, parikunnan wikimisestä ja ruumiin hautamisesta. Seurakunnan hoitajiksi walittiin: esimie-

heksi kolmeksi vuodeksi Juho Rustaa Laine, kirjuriiksi kahdeksi vuodeksi Herman Suhtala, kassanhoitajaksi kahdeksi vuodeksi Mikko Myllymäki, waraajimieheksi kolmeksi vuodeksi Daavid Jeremias Rautonen, warakirjuriksi kolmeksi vuodeksi Juho Rustaa Lauttamus, warakassanhoitajaksi kolmeksi vuodeksi Antti Järvisuoma. Seurakuntaan yhtyi perustamassa kokouksessa 19 perhettä. Perustamiskokouksen pöytäkirja vahvistettiin valtion lain mukaan 12 p. tammikuuta 1894. Kolmannen vuosikokouksen aikana joulukuun 27 p. 1896 oli seurakunnan jäsenluku 56 henkilöä. Pastori Kaarlo Suotari oli ensimmäinen suomalainen pappi, joka kansalaisen Mikko Myllymäen kutsuna lähetysmatkallaan kävi paikalliskunnalla kesällä 1893 elokuun alussa. Hän piti myös rippikoulua ja tehoitti seurakuntaa perustamaan.

Seurakunta on vaikeuksista huolimatta hiljalleen varttunut sen mukaan kuin ajutuskin on edistynyt. Viime aikoina on seurakunta itse suorastaan kutsunut ja palkannut pappinsa. Seurakunnan kokouksessa maaliskuun 17 p. 1907 päätettiin kolmella dollarilla lunastaa kansalaisen Juho Rustaa Lauttamuksen maasta kolme eekkeriä kirkkomaaksi, jonka alan hän myöhemmin kostonaisuudessaan on lahjoittanut seurakunnalle. Kirkon maalle on seurakunnalla kiinnike. Seurakunnan kokouksessa maaliskuun 31 p. 1907 päätettiin kirkko rakentaa 28 jalkaa leveäksi, 50 jalkaa pitkäksi ja 14 jalkaa korkeaksi. Kirkon rakennukseen oli ryhdyttävä seuraavana kesänä. Jo seurakunnan kokouksessa tammikuun 7 p. 1906 oli yksimielisesti päätetty ruveta rakentamaan kirkkoa. Ensimmäinen koehti sen hyväksi kannettiin samassa kokouksessa. Kirkko on tähän asti tullut maksa-



New Finlandin seurakunnan kirkko Sandvika.

maan \$2,112.00 (kaksi tuhatta satakaksitoista dollaria), josta on velkaa \$185.00 Kirkosta puuttuu vielä satasti ja kellostapuli. Rakentamistyötä on kansalajien Mikko Luoman johdolla suoritettu keuhällä 1907, 1908, 1909 ja 1910. Rakennuskassaa on koottu vapaaehtoisilla lahjoilla ja iltamilla.

Seurakunnan hyväkijä on erittäin innokkaasti toiminnut helmikuun 2 p. 1909 perustettu ompeluseura. Seuraan yhtymismaksukijä hyväksyttiin 25¢ jäseneltä. Jäseniä vuonna 1909 oli seurassa 60. Lyhyen olemassaolon aikana on se jo lahjoittanut seurakunnalle kirkon vuoraukseen joulukuun 4 p. 1909 kaksi sataa dollaria, kirkon melan maksuun joulukuun 4 p. 1909 viisikymmentä dollaria, Suomi-Opiistolle tammikuun 6 p. 1910 kymmenen dollaria, kirkon sijämaalaukseen huhtikuun 9 p. 1910 satakaksikymmentäviisi dollaria, siis yhteensä seurakunnalle \$388.25.

Sautuumaita omistaa seurakunta kaksi, jotka molemmat ovat käytännössä.

Seuraava luettelo esittää ne kirkkokuntamme ja Suomen Merimieslähetijien papit,, jotka eri aikoina lähetysmatkoillaan ovat seurakuntaa palvelleet: K. Suotari 1893, 1894, 1897, 1903; M. Riippa 1895; S. Bäck 1896, 1899; S. K. Rifander 1898, 1901; P. Rifander 1900, K. Sahlberg 1902; S. S. Rönkä 1904; K. E. Lindström 1905; P. Keränen 1906, 1907, 1908, 1909; M. Saapala 1909 ja R. Hartman 1910.

Suomi-Opiisto, Hancock, Mich., lokakuun 24 p. 1910.
R. Hartman.

Augustana Synodin ja sen Opiiston riemujuhla.

Vuonna 1910 täytti Amerikan ruotsalainen ewangelisluteerilainen kirkko „Augustana Synodi“ viisikymmentä vuotta. Samalla sen korkein oppilaitos „Augustana-Opiisto ja jumaluusopillinen Seminaari“ tuli 50 vuoden ikäiseksi. Molemmat alotettiin näet w. 1860. Olihan siis ruotsalaisilla uskonveljillämme hyvä ihj viettää riemujuhlaa, seisattua hetkeksi katselemaan menneitä vaiheita, ottamaan huomioon, mitä Jumalan armosta oli saatu aikaan ja kiittämään Jumalaa kaikesta hänen hyvydestään. Samalla jopi kehottaa toisiaan jatkamaan uskalluksella työtä, jolla tähän asti oli ollut suuri siunaus.

Kun ruotsalaisten uskonveljeimme työ on historiallisten jiteiden kautta meille suomalaisillekin hywin lifeistä, niin luulen tekewäni lukijoilleni pienen palveluksen esittämällä tässä kalenterissa lyhyen selonteon tämän sijarkirkkomme alkamisesta, edistyksestä ja nykyisestä tilasta. Ehkä sen lisäksi huwittaa jaada jotakin tietoa niistä juhlassiunukijista, joita Augustana Synodi oli pannut toimeen riemuvuotenaan. Mitkään fotoijet siis-

tamme suomalaisten ja ruotsalaisten puolueiden välillä eivät suinkaan saa hämmentää meidän suomalaisten luterilaisten kristittyjen myötätuntoa ruotsalaisten uskokowelijemme kirkollisen ja kristillisen työn menestystä kohtaan. Näisiä kyjymyksiä meidän on aina pysyttävä puoluetistelujen yläpuolella. Niin tekewät ruotsalaiset weljemme meidän pyrintöihimme nähden; samoin me tehkäämme heidän pyrintöihinsä nähden.

I

Wähänen alk. u.

Ruotsalaisten jirtyminen Amerikkaan alkaa w. 1841. Vuoteen 1850 olivat enimmäkseen ruotsalaiset jirtolaiset kuuluvia n. s. „Griif-Sansenilaiseen“ uskonjuuntaan. Mutta w. 1853 alkaa ruotsalainen jirtolaisuus tulla juuremmaksi. Pieniä seurakuntia aletaan perustaa; mutta wieraat uskokunnat tekewät luterilaisille, joilla ei vielä ollut yhtään päätewämmän valmistunutta sielunpaimenta, paljon häiriötä. Senwuoksi oli warjin terwetullut tapahuma se, kun ruukinsaarnaaja L. P. Esbjörn kesällä w. 1849 lähti Amerikkaan, sillä hurkskaalla tarkoitukseksella, että hän woisi olla kansalajilleen jossikin hyödyksi. Hän ajettui Andoveriin, Illinois waltiossa, ja perusteli useampia pieniä seurakuntia. Hänellä oli mukanaan Ruotsista tuotu sidottu kirkonkirjain, mutta nähdesjään, kuinka jirtolaiset, warjinkin lahjojaarnaajain pelottamina, olivat arkoja, ei hän uskaltanut siihen merkitä seurakuntain jäseniä, waan merkiti niitä erityiseen

listaan. Siis samallaista arkuutta kuin meillä suomalaissakin. Kun iä hoiteli pastori Esbjörn hajalla Illinois ja Iowa waltioissa asuwia kansalajiaan, taistellen köyhyyden ja tautien ja monien muiden wastoinfämistien kanssa.

W. 1851 perustivat Amerikalais-luterilaiset Sw. Lut. Pohjois-Illinoisin Synoodin, ja tähän yhtyi heti alussa Esbjörn ynnä hänen ruotsalaiset seurakuntansa; samoin tekivät muutamat norjalaiset pastorit. Pastori Esbjörnin toimenpiteillä jaettiin myös lisää pastoreita, muiden muassa Ruotsista pastori L. N. Hasselquist, joka saapui 1852, ja pastori C. Norelius, joka jai papillisen kaswatukseksensa Columbian yliopistossa, D. Mherasti nuo miehet saarnasivat Herran sanaa, „hywällä ja sopimattomalla ajalla“, puutteista ja wainvoista huolimatta.

Wähitellen ruotsalaiset, jotka halusivat olla uskolaiset luterilaiselle tunnustukselle, tunsiwat olewanja wieraita tuossa äskennmainituksa amerikalaisen perustamassa Pohjois-Illinoisin kirkokunnassa ja päättivät perustaa oman synoodin. Vieläpä he huomasiwat, ettei heidän skandinaawilainen profesjorinsa, yllämainittu past. Esbjörn, ollut mieluisin jäsen tuon wieraan kirkokunnan opistossa Springfieldisssä. Senwuoksi otettiin ratkaisewa askel asiain korjaamiseksi w. 1860.

Kesäkuun 5 p. mainittuna vuonna kokoonnuttiin Jefferjon Prairieelle (lähellä Clintonia, Wis.). Norjalaisessa kirkossa pidettiin jumalanpalvelus ja yhdyttiin kirkokunnaksi, jolle annettiin nimeksi „Skandinaawilainen ewankelis-luterilainen Augustana-Synoodi Pohjois-Amerikassa“. Tämän kirkokunnan perustajina oli

myös useita norjalais-luteerilaisia pastoreita ja seurakuntia. Sen vuoski nimi „iskandinaavilainen“. Myöhemmin (w. 1870) tekivät ruotsalaiset ja norjalaiset jo-winnollisen eron, ja silloin ruotsalaisen kirkkokunnan nimi luonnollisesti muutettiin olemaan „Ruotsalainen Ev. Lut. Augustana-Synoodi“. — Augustana-Synoodin ensimmäiseksi esimieheksi valittiin pastori T. N. Hasselqwist.

Näin oli päästy vapaasti kehittymään omalla pohjalla. Nyt oli pyrittävä eteenpäin. Omaa kirkkokuntaa alkaisija oli siinä 14 pastoria, 36 seurakuntaa, joista oli 3,747 ripilläkäypää jäsentä. Kirkkoja oli 21. Mutta lisää työmiehiä tarvittiin; tarvittiin saarnamiehiä yhä uudestaankin yhtyviin seurakuntiin, ja lastenopettajia seurakuntakouluihin. Jo kirkkokunnan perustamistilaisuudessa päätettiin sen vuoski alkaa hetimiten opisto ja seminaari tätä warten. Syysk. 1 p. 1860 alotettiin opisto Chicagossa. Oppilaita ensimmäisenä lukuwuotena oli 21; toisena vuonna 14 ja kolmantena 14. Näin pienestä alusta on Augustana-Opisto kaswanut isoksi meikin yliopiston tapaiseksi oppilaitokseksi, mikä se tätä nykyä on. Koulun kaswantoa waikeuttivat ensi vuosina monellaiiset seikat, mutta erittäinkin sijällisjota Ohdyswalloisija, kun monetkin kouluun aikoneet nuorukaiset lähtiwätkin sotakentälle.

Wuonna 1863 otti opiston ensimmäinen johtaja Esbjörn eron opiston palveluksesta ja palasi Ruotsiin, jossa hän waikeutti kirkkoherrana Öster-Wählasja, kunes kuoli w. 1870.

Samana vuonna 1863 muutettiin Augustana-Opisto Chicagosta Partoniin, Ill. Pastori T. N. Hassel-

qwist walittiin opiston wäliaikaiseksi johtajaksi, kunes Ruotjista saataisiin wakinainen. Mutta Ruotjista ei saatukaan odotettuja miehiä, ja näin jäi past. Hasselqwist tähän toimeen edelleenkin. Kun opisto w. 1875 jürrettiin Rockefelleriin, Ill., walitsi johtokunta past. Hasselqwistin wakinaisesti oppilaitoksen johtajaksi. Tästä wirasja hän oli kuolemaansa asti w. 1891 ja työskenteli suurella wakawuudella ja wäsymättömällä uuturuudella.

II

Nykyinen tila.

Wiisikymmen-wuotinen uutera ja uskollinen työ on Jumalan siunauksella tuottanut Augustana-Synoodille juhteellisesti suuren kaswannon. Seurakuntia on muodostunut pitkin laajaa Amerikkaa noin 1,100. Toiset näistä ovat melkoisen isoja, toiset pienempiä. Seurakuntien koko wäkiluku on yhteenjä 254,645 jäsentä ja niistä on 163,473 ripilläkäypää. Waikkakin tämä on waan wähempi oja Amerikan ruotsalaisesta wäestöstä, puhuwat nämä luwut kuitenkin jelowää kieltä siitä työstä ja ponnistuksesta, jota Augustana-Synoodin piirisjä on toimitettu 50 wuoden kulussa.

Tätä nykyä työskentelee Augustana-Synoodin laajassa piirisjä 611 jielunpaimenta. Jumalanpalvelusfien pitoa warten on yhteenjä 965 kirkkoa, joista useat ovat werrattain isoja ja rakennus-taiteellisestikin arwokkaita, paikkakunnilleen kaunistusfena. — Siitä, että tuossa kirkkokunnassa ymmärretään antaa arwoa lasten

kasvatustyölle, todistavat sen 1,200 pyhäkoulua, joissa lähes 10,000 opettajaa jakaa opetuksen lahjoja noin 75,000:lle lapselle. — Samaa todistavat sen seurakuntakoulut, arkikoulut. Näitä pidetään esi-isiltä saatuna kalliina perintönä, jota pyhdytään säilyttää. Näissäkin on Jumalan sanan totuuksien terottaminen lapsille tärkeänä aineena muiden opetusaineiden rinnalla. Vuonna



Tri C. Korelius,
Augustana-Synoodin esimies.

1909 oli arkikoulujen opettajien lukumäärä 548 ja niissä oppilaita 18,793; vuonna 1910 mahdollisesti enemmän.

Korkeammista oppilaitoksista on Augustana-Opiisto ja Seminaari kasvanut isoksi oppilaitokseksi. Opiisto on 8-luokkainen, joista yksi valmistava, kolme kuuluu akateemiselle osastolle ja 4 korkeammalle osastolle. Jumaluusopillisella Seminaarilla on tätä nykyä kolmi-wuoti-

nen oppimäärä. Opiistolla on sitä paitsi kauppa-osasto, musiikki-osasto ja taide-osasto.

Kun opiisto w. 1875 siirrettiin Partonista Rock Islandiin, rakennettiin sille oma werrattain tilawa rakennus. Mutta aikain kuluessa se näkyi liian pieneksi, ja w. 1883 päätettiin rakentaa uusi tilawampi ja ajanmukaisempi. Kowalle otti uuden rakennuksen pystyttämi-



Tri Gustaw Andreen,
Augustana Opiiston johtaja.

nen ja paljon welfaa täytyi tehdä. Mutta viimein sekin valmistui. Valmiina se oli jo ollut w. 1896 ensi kerran kävi tuolla opiistolla wierailemasa. Welfakin kuuluu jo useita wuosia takaperin olewan maifestu. Sitä paitsi on opiistolle kerätty \$275,000 juuruinen pohjarahasto ja saatu se on kokoon riemujuhlatki. Tämän summan kokoamisessa on,

paitfi muita, opiston nykyinen johtaja tri G. Andreen toiminut suurella utterudella.

Opiston johtajana on toiminut, paitfi yllämainittuja (tri Esbjörniä, tri Sasjelqwistiä ja tri Andreeniä), tri D. Oljon w. 1891—1900, wiime mainittu wuosi ollen hänen kuolinwuotensa, jolloin tuo utterra ja herttainen mies, muutti rauhanmajoihin, joihin häntä ennen hänen uskolliset ja kunnolliset edeltäjänsä Esbjörn (1870) ja Sasjelqwist (1891) olivat toiwomme mukaan saaneet muuttaa lepoon Herranja luo. — Toht. G. Andreen on ollut johtajana w:sta 1901. Augustana-Opiston koko oppilasluku sen 50-wuotijena elinaikana on ollut 12,000. Korkeimmalta opisto-osalta (Collegestä) on päästetty 542 oppilasta, jotta owat „graduateeranneet“. Seminaarista on päästetty 659, Kauppa-osaftolta 740; kahdelta muulta ojaftolta 95.

W. 1909 sai opiston johtaja sen iloifen janoman, että J. A. C. Denkmannin perilliset olivat päättäneet rakennuttaa vanhempiensä muistokfi Augustana-Opistolle uljaan, enemmän kuin \$100,000 maksawan kirjastorakennuksen. Tämä rakennus oli jo melkoifesja määräsja valmistumassa riemujuhlan aikana. Siihen woi mahtua noin 100,000 fidottua kirjaa.

Muita korkeampia oppilaitokfia on Augustana-Synoodin piirisiä yhdeksän. Ne owat seuraawat (niiden englanninkielijillä nimillä):

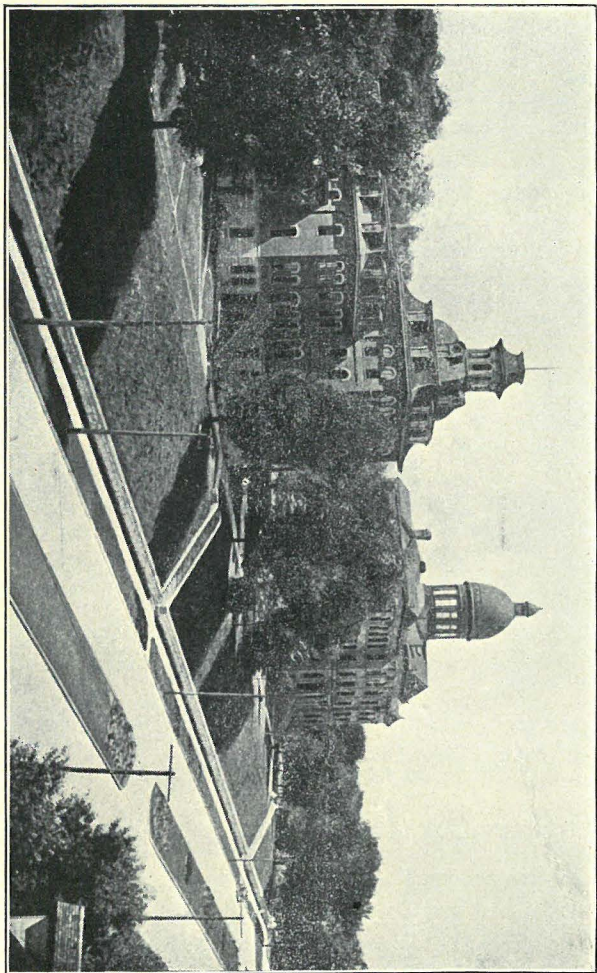
Gustawus Adolphus College, St. Peter, Minn.

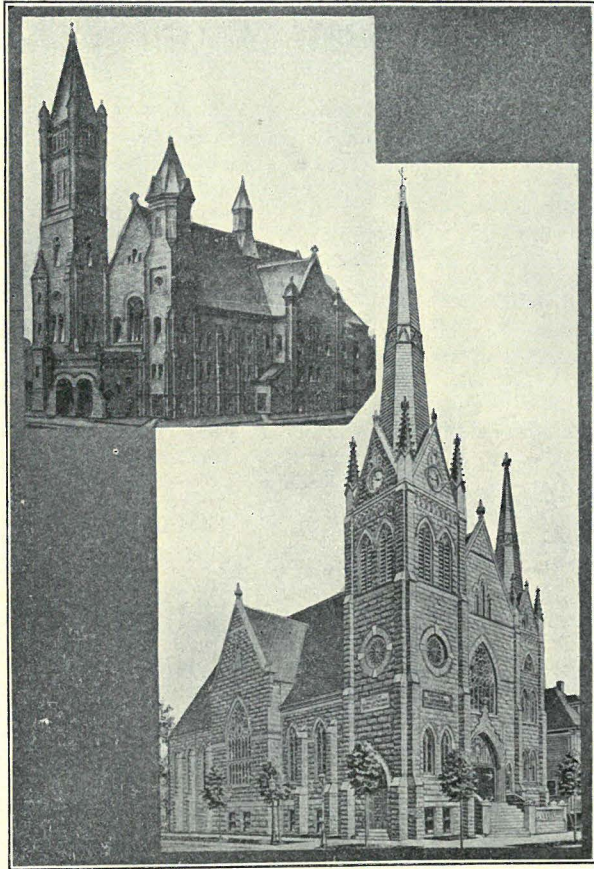
Bethany College, Lindsborg, Kan.

Luther College, Wahoo, Neb.

Ujala College, Kenilworth, N. J.

Augustana Opiston ja Seminarin wanh ja uusi rakennus, St. Peter, Minn.





Augustana-Synoodin kirkoja
Jamestownissa, N. D. ja Chicagossa, Ill.

Northwestern College, Fergus Falls,
Minn.

Minnesota College, Minneapolis, Minn.

Trinity College, Round Rock, Texas.

Coeur D'Alene College, Coeur D'Alene,
Idaho.

North Star College, Warren, Minn.

Augustana-Opisto ja Seminaari on koko kirkkokun-
nan yhteinen koulu, ja yhteisesti kannatettu; toiset ovat
eri konferenssien kannattamia.

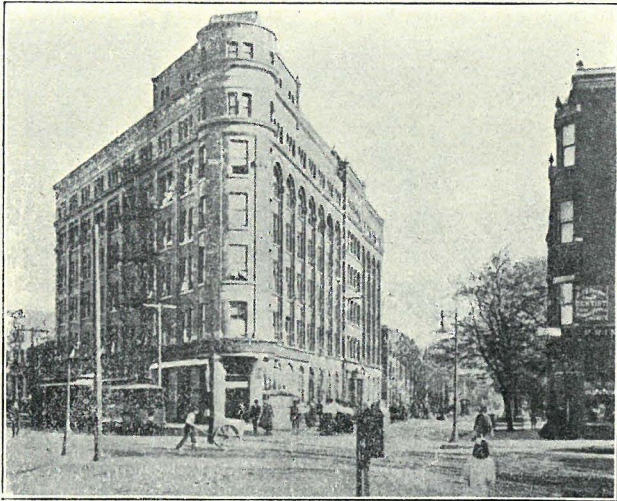
Laupendelaitoksia.

Se hengen elämä, joka uskon kautta pääsee alkunsa
ja voimistuu, tulee ilmi rakkauden toiminnassa. Kris-
tillinen rakkauden toiminta on etsinyt itselleen useampia
sopivia muotoja, niinkuin diakonisja- eli sairanhoidajan
toimi, sairashoitolat, lastenkodit, vanhainkodit, siä- ja
ulkolähetystoimi y. m. Seuraavilla lyyhyillä tiedonan-
noilla tahdon osottaa, että Augustana-Synoodi on pyh-
tänyt tässäkin aikaansa seurata.

Synoodisja on herätetty eloon se seurakunnan palwe-
lustoimi sairaiden, köyhien ja tarvitsevien avuksi, joka
kaunisti muinoista kristillistä kirkkoa. Alku tähän teh-
tiin jo w. 1887. Nyt on Omahasja, Neb. hywin edis-
tynyt diakonisjalaitos jossa on 43 jäsentä, joista 27 on
wirkaan vihitty diakonisjaa, 13 koeijarta ja 3 diako-
nisja-oppilasta. Diakonissalaitoksen rakennus maksaa
noin \$60,000.

Sairashuoneita eli hospitaaleja on Augustana-hos-
pitaali Chicagossa, jolla on noin \$300,000 omaisuus.

Siinä annetaan hoitoa waraffaammille maksusta, warattomille wapaasti. W. 1908 toimitettiin siinä 553 leikkausta. Toisia hospitaaleja on: *Summanuelin hospitaali* Omahassa, Neb., jossa on hoidettu vuoden 1908 loppuun 5,725 jairasta. *Bethesda hospitaali* St. Paulissa, jossa hoidettu kaikkiaan noin 15,000 jairasta.



Augustana-hospitaali Chicagossa, Ill.

Orwoista ja turvattomista lapsista pidetään huolta kahdeksassa hyvin hoidetussa lasten-kodissa. Wanhain hoitoa warten on synoodilla 5 wanhain kotia, joissa wanhain rauhallisesti saawat wietttää siunattuja wanhain päiwii.

Lähetystoimi on werrattain hywin edistynyt. Kotoinen lähetystoimi on wilkas, ja sen tarkoitus on uusien seurakuntain kehittäminen kirkkokunnan yhteyteen. Pafanalähetystyötä tekee Augustana-Synoodi General Councilin yhteydessä, jolla on työaloja Intiassa (Telugulähetys), Kiinassa ja Jaapanissa. Sitäpaitsi on lähetystoimi Porto Rifon saarella, jossa on muodostunut entijistä katolilaisista 5 luteerilaisista seurakuntaa.

Crityinen lähetystoimen haara on siirtolaislähetys. Tätä warten on Augustana-Synoodilla siirtolaiskodit New Yorkissa ja Bostonissa.

Monta muuta kristillisen toiminnan haaraa on olemassa, joista tässä mainittakoon waan Augustana-Boof-Concern eli kustannusliike, joka on pienestä alusta kaswanut vuosikymmenien kuluessa niin, että se tätä nykyä on noin \$200,000 arwoinen. Se tekee hywää työtä kristillisen ja puhdasheikisen kirjallisuuden lewitäjänä. Sitä paitsi auttaa se Augustana-Opistoa noin \$4,000 tuloilla wuositain.

50-wuotis riemujuhla

jakautui kahteen osaan. Ensin keijakuun alkupäiwinä wietettiin Augustana-Opiston ja Jumaluusopillisen Seminarin riemujuhlaa, kun oli 50 wuotta kulumut oppilaitoksen alkamisesta. Tämän kirjoittajalla ei ollut tilaisuutta päästä siihen saapuville enkä woi jättä mitään muuta kertoa, kuin että tilaisuuteen oli valmistettu komea muistokirja englanninkielellä, nimeltä „Jubilee 1910“. Kirjan oli toimittanut mainitun wuoden ylin luokka.

Augustana-Synoodin vuosikokous muodostui tänä vuonna hiukan toisella tavalla kuin tavallisesti. Se oli edustukseltaan paljon runsaampi samoin kuin se muutenkin oli kaikin puolin juhlallisempi. Jotta kansaa mahtuisi eri tilaisuuksiin kyllin runsaasti oli rakennettu laudoista kirkonmuotoon väliaikainen kokoushuone, johon mahtui noin 3,000 henkeä. Eri päivinä oli siinä jotakin juhlallisuutta. Milloin pidettiin esitelmiä, jotka jollakin tavalla valaisivat kirkkokunnan kasvantoa ja toimintaa, milloin taas pidettiin joku konsertti, jossa oli laulua ja soittoa kuultavana, milloin pidettiin juhlallinen jumalanpalvelus. Yleensä oli noissa tilaisuuksissa väkeä runsaasti, joskus tuo „tuomiokirkko“ tungooseen asti.

Warjinainen vieraiden edustajain vastaanotto ja heidän tervehdyspuheensa tapahtui lauantaina, kesäkuun 11 päivänä. Namupäivällä esiintyi pitemmällä puheella Ruotjin kuninkaan lähettiläs ja synoodin warjinainen kunniamieras piispa von Scheele. Hän myös puolijän jälestä piti ensimmäisenä tervehdyspuheensa. Ja monelta tuo herttainen, kunnianarvoisa walfotukkanen ja walfopartanen wanhus toikin terweisensä. Tietyksi Ruotjin kuninkaalta ensin. Erityisellä huomaawaisuudella owat Ruotjin kuninkaas eri aikoina osottaneet osanottoaan Augustana-Synoodin menestymiseen. Eikä nykyinenkään kuningas Ruskaa V:s ole ajiaa unohtanut. — Sitten oli piispalla vielä terwehdykset jonkunlaiselta Ruotjin pappisyhdistykseltä. — Muista terwehdyksistä jäi kuitenkin paraiten mieleeni se, minkä hän lausui Porwoon piispan German Näberghin pyynnöstä, joka siis oli ainoa, mikä edusti tässä tilaisuudessa Suo-

men kansan kirkkoa. Hän lausui, että hänen luulonsa mukaan erityinen kirjeellinen terwehdys oli matkalla tulemasja, mutta nähtävästi ei vielä ollut saapunut perille.

Ruotjista toi vielä terwehdyksiä pastori Rang Luterilaisen Yhdistyksen puolesta, pitäen pitemmänpuolijän puoli-leikkilijän puheen. Kolmas terwehdysien tuoja Ruotjista oli kirkkoherra Behrson, pohjantähden ritarimerkki rinnassaan. Hän toi myös terwehdyksiä Ruotjin papiston puolesta.

Seurasi sitten pitkä jono terwehdyspuheita Amerikan eri kirkkokunnista, General-Synoodista, General-Councilista, saksalaisista ja norjalaisista synodeista. Kun wihdoin kello löi 6 illalla ja olin istumisesta ja kuuntelemisesta, sekä ojaaksi ilmanvedosta uupunut ja hermostunut, istuesani toisten terwehdysien tuojain rinnalla. Silloin kuuluu puhujia esiin kutsujan opiston johtajan tri Andreenin puolileikkilijän muistutus: „Än finns en flit af Finlands gamla färger qwar“, joka omalla äidinkielellämme eli suomennettuna kuuluu: „Wiel' liehuu jäännös Suomen wärein entisten“. Tätä huomautusta seurasi lyhyt Suomi-Synoodin lähettilään esittely yleisölle, jonka kuultuani astuin esiin ja tein, kuten näin muidenkin tehneen, ja lausuin terwehdysfanani. Nämä terwehdysfanat seuraawat tämän kertomuksen jälkeen.

Jumalan siunaus on nähtävästi ollut Augustana-Synoodin 50-wuotijella waiikutuksella. Paljon siinä on meille suomalaisillekin esimerkiksi kelpaawaa. Ei ole

meille mikään häpeä, että otamme kaikkialta warteen hywän esimerkin, häpeä on se, jos emme siitä waaria ota. Paljon olisi edesjämme työtä ja työwainiota, kun waan filmämme aukeniivat ottamaan sitä huomioomme. Se, että tuon woijimme tehdä, on sydämmeni harras toiwotus Jumalan puoleen.

S. K. N.

Tervehdysspuhe,

jonka Suomi-Synoodin lähettiläänä lausuin ruotjinkielellä Augustana-Synoodin riemujublassa kesäkuun 11 p. 1910.

Kunnioitettava herra esimies ja korkeat arwoija Augustana-Synoodi!

Ennenkun lausun warsinaiset tervehdyssanani pyydän selwyhden wuoksi tehdä pienen kansatieteellisen katsauksen. Täällä Amerikassa on ruotjalais-ruotjalaisia, suomalais-ruotjalaisia, ruotjalais-suomalaisia ja juomalais-suomalaisia. Sen kirkkokunnan, Suomi-Synoodin jäsenet, jota minä edustan, ovat suomalais-suomalaisia. Augustana-Synoodi on meihin nähden ijo, ja suomi-Synoodi sen rinnalla pieni. Mutta Augustana-Synoodi onkin nyt 50 wuoden, Suomi-Synoodi wasta 20 wuoden ikäinen. Augustana-Synoodi työskentelee noin 2 miljoonan Amerikan ruotjalais-ruotjalaisen keskuudessa, Suomi-Synoodi noin 300,000 suomalais-suomalaisen keskuudessa.

Amerikan Suomalainen Ewankelis-Luteerilainen kirkkokunta, joka tunnetaan nimellä Suomi-Synoodi, pyytää minun kauttani tässä riemujublassa esiintuoda

sydämellisimmän tervehdyksensä Amerikasja olemalle ruotsalaiselle sijakirkolle Augustana-Synoodille.

Olen persoonallisesti oppinut rakastamaan ja pitämään juuresja arvosja Augustana-Synoodia niiden wiidenkolmatta viimeksi kyluneen vuoden ajalla, jona minulla on ollut tilaisuus tuntea jitä likemmin, sen wakan Sumalan omaan kalliseen janaan perustuwan työn wooksi jekä kirkon että koulun alalla. Sen juoranainen toiminta juomalaijen kansan hywäksi tässä maassa on tosin asianhaarain pakosta ollut rajoitettua, mutta wällisestj on sen toiminta ollut juurena kehottimena meidän työlemme, sen Augustana opisto meidän Suomi-Opistollemme, sen kirkollinen työ meidän kirkolliselle työlemme. Ruotsalaiset ja juomalaiset luteerilaiset opettajat tässä maassa tuntewat toinen toisensa weljiksi, milloin heillä on tilaisuutta lohdota ja wirwoittaa toisiaan. Minun wilpitön toiwomukseni on, että tuo weljellinen suhde, jolla woi sanoa olewan monta vuosijataa wanhat juuret, wastakin edes olisi olemassa. Mutta ennen kaikkea toiwotan, että Augustana-Synoodin työllä Herramme Jeesuksen Kristuksen armon kautta olisi tulewaisuudessa jn yhtä juuri menestys kuin tähänkin asti, ja että sen työ jaiji toiselta puolen oikeana juolana estää epäuskon mädännäisyyttä kansasta ja toiselta puolelta tuottaa hywiä hedelmiä, joita usko Sumalaan meidän Jäämme ja Jeesukseen Kristukseen meidän Wapahtajaamme ja Ser-raamme tuottaa.

Nykyinen aika on paha aika. Antikristilliset woimat alkawat ylpeinä nostaa päätänjä. Se mikä kansalle ennen oli pyhää, ei monelle enää ole pyhää. Pyhäin ajain pilkkaaminen on monellekin nousjut rajattomiin. Mut-

ta Kristuksen taistelean seurakunnan ei jowi wäistyä hiuskarwaakaan wihollisen edesjä, waan tehdä työtä ja taistella pelkäämättä. Ja tätä me woimme, kun tiedämme, että woiton Sankari Kristus on kuninkaamme ja että hän on kansjamme. Herra antakoon opetuslapsilleen uskon woimaa ja urhoutta kaikissa kristillisissä yhteiskunnissa, mutta tällä kertaa erittäin riemujuhlaa wiettäwälle Augustana-Synoodille. Sumala juunatkoon Augustana-Synoodia!

Esitettyäni tämän tervehdyksen kättelin lopuksi Augustana-Synoodin esimiestä, tohtori E. Noreliusta, joka Augustana-Synoodin puolesta laujui sydämmellisen kiitoksensa ja pyysi minun tuomaan takaijin Suomi-Synoodille heidän kirkkokunnaltaan sydämmellisen tervehdyksen. Tämän teinkin wiime kirkolliskokoukselle Greenwoodissa, ja tein sen wielä tässä, jotta asia tulisi muillekin kirkkokuntamme jäsenille tiedoksi.

S. R. R i k a n d e r.

Siikajoen kirkko.

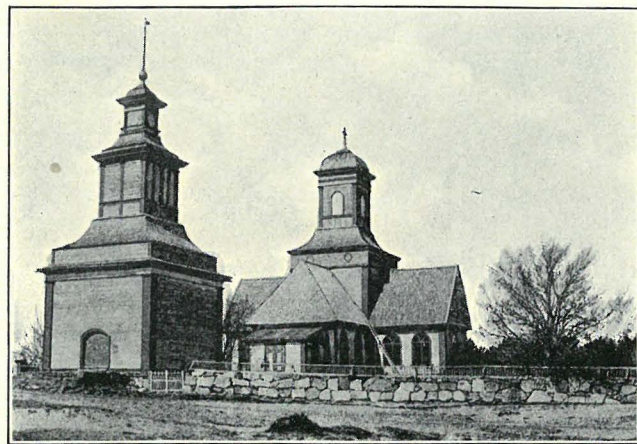
Siikajoen kirkko, jonka kuva esitetään lukiijoille tässä kalenterissa, on 2½ kilometrin päässä meren rannasta, Siikajoen etelä-rannalla.

Siikajoen seurakunta oli Salon kappelina vuodesta 1590 aina vuoteen 1689, jolloin se erotettiin jittä ja tuli emäseurakunnaksi. Seurakunnan vanhimman kirkon kerrotaan syöryneen jokeen. Toisen kirkon venäläiset polttivat w. 1591. Nykyinen kirkko, joka rakennettiin puusta w. 1701, korjattiin w. 1852 wälttävään funtoon.

Kun kirkko taas vuosikymmenien kuluttua oli rappeutunut, oli piispa siellä käydessä tehnyt huomautuksen kirkon korjauksen tarpeellisuudesta. Tuohon oli eräs kirkkoneuvoston jäsenistä vastannut, että tammoinen se on ollut maailman ajan. Ohmetellen oli piispa kysynyt, kuinka puinen rakennus voi seisoa maailman luomijestä sen loppuun asti.

Sitten on kuitenkin kirkko perinpohjaisesti korjattu ja maalattu w. 1908.

Wuonna 1845 jaettiin Siikajoen seurakunta, johon silloin kuului Rewonlahden kappeli, Paawola, Ranttila, Piippola, Pulkila ja Nestilä. Nykyjään ku-



Siikajoen kirkko Suomessa.

ulu Siikajoen seurakuntaan ainoastaan Rewonlahden kappeli. Wuonna 1909 oli Siikajoen seurakunnan väkiluku wähen yli 2,000 henkeä.

Kellotapulim edessä, ulkopuolella hautuumaan aita on pieni hietakumpu, johon on kätetty niiden urhojen luut, jotka Siikajoen tappelusja 18 p. huhtikuuta 1808 werenjä ja henkensä uhraten kaatuivat maan ja poikina.

Maria Puhaka.

Uno Cygnaeus Alaskassa.

(U. Suomettaresta.)

Merkillinen vaihe Suomen kansakoululaitoksen luoja Uno Cygnaeuksen elämässä on hänen oleskelunsa Alaskassa jikäläisten suomalais-ruotsalajien siirtokunnan pappina.

Alaska, tai Aljaska, kuten aikaisemmin sanottiin, on aikanaan ollut Venäjän vallalle kuuluva, tämän jättiläisvaltakunnan kaukaijin perukka. Ne rohkeat, monetkin ihmiskunnan historiasa aivan liian tunte-mattomat löytöretkeilijät, jotka sanojivat halki Siperian ja liittivät tämän suuren maa-alueen Venäjän valta-kuntaan, eivät pyyhähtyneet kaukaisen valtamerenkään rannalle. Se kulkiwat Behringin salmen yli ja omisti-wat Venäjän kruunulle äärettömän forpimaan, Alaskan, uuden mantereen luoteijimmasa kulmasa. Tuo maa, suuruudeltaan noin Keski-Europan kokoinen, oli melkein tykkänään ajumaton. Sitä pidettiin jäisen kylmänä, waikka todellisuudessa juuri osa Alaskaa on ilmanalan puolesta verrattawa Suomeen. Venäläiset eivät huo-manneet Alaskassa muita luonnonrikkauksia kuin turkit-

jet. Myöskin hylkeenpyynti oli tunnettu. Mutta jo näiden tuotteiden tuotoksi oli tuo juunnaton alue arwokas. Gallinnon hoitaminen kuitenkin noin kaukana ihmisten ilmoilta oli hankalaa. Mue oli wenäläisamerikkalajien kauppayhtiön huostassa, waikkakin waltion yllhallinnon alajena. Wenäjä koetti Alaskaan perustaa uudis-asutuksia ja kuljetti jita warten maahan ajukkaita m. m. Suomesta. Pääpaikaksi muodostui Sitka, joka on Alaskan etelä-osassa. Siellä asuu alueen korkein hallituskmies, kuvernööri.

W. 1839 nimitettiin Alaskan kuvernööriksi juomalainen mies, kapteeni A. M. Etholen, joka oli pitkät ajat ollut kauppayhtiön palveluksessa ja tunji seudut erittäin tarffaan. Tämä, jittenmin Wenäjän palveluksessa amiraaliksi kohonnut meriupseeri, oli tuona aikana nelikymmenvuotias. Hän oli juuri mennyt naimisiin (rouwansa oli syntyiisin Sundwall) ja jotta aika kului kaukaisessa maassa rattoisammin, hankki Etholen mukaansa useita muita kansalajiaan. Niin matkusti jinne luutnantti S. Bartram nuoren rouwanja kanssa, tohtori R. F. Sahlberg y. m. Etholen koetti saada Alaskaan luterilajen papinkin, joka hoitajisi siirtokunnan suomalais-ruotsalajista seurakuntaa. Tätä tointa tarjottiin Uno Cygnaeuskelle, joka ottikin wiran vastaan. Waikkien, jotka meniwät waltion palvelukseen Alaskassa, oli sitouduttawa olemaan siirtokunnassa wähintään 5 vuotta. Noin moneksi wuodeksi jiiis Uno Cygnaeuskun hautajit jitsensä muulta maailmalta.

Sekä Etholen että Bartram olivat paljon kokeneita, tietorikkaita merimiehiä. Se owat kumpikin alallaan warsin merkittäviä kansalajiamme, owat juomalajien

merimiehen mainetta korkealle kohottaneet. Tohtori Sahlberg oli luonnontutkija.

Retkikunta lähti Helsingistä huhtikuun 12 p:nä 1839 „Nikolai“-nimijellä laivalla, jonka oli määrä wiedä menijät perille asti. Laiva kulki Atlantin poikki, pyhäytyi ensin Rio Janeirossa jonkun aikaa, jivuutti sitten Etelä-Amerikan eteläisimmän kären ja viipyi taasen, jopa hiukan kauemmin Valparaisossa, missä venäläis-amerikkalaisella yhtiöllä oli liikeasioita ajettavana. Sieltä pohjoiseen päin oli ajutusta ainoastaan harvassa. Californiakin, joka kuului Espanjalle, oli autiota. Kulkumuume ei ollut vielä San Franciscoa eikä muita kaukaisen lännen kaupunkoja perustanut.

Viikoin toukokuun 12 p:nä 1840 saapui retkikunta perille Sitkan satamaan Novo Archangelskin linnoitukseen. Matkalla oli oltu 8 kuukautta — nykyään voi saman matkan hyvin tehdä wajaassa kuukaudessa!

Suomalaisia ja ruotsalaisia oli Sitkassa ja sen ympäristöllä ehkä alun toistajataa henkeä. Nämä sekä pieni ryhmä saksalaisia kuului Cygnaeuksen seurakuntaan. Sumalanpalveluksia pidettiin wuorotellen kolmella kielellä.

Oli luonnollista, että Cygnaeuksella ja hänen seurapiirillään oli tuolla syrjäisellä feudulla aikaa runsaasti. Heidän asemansa woi werrata Jäämerelle jäätyneen laivan miehistön asemaan. He olivat muusta maailmasta melkein tykkänään erotettuina ja niin ollen jaiwat etjiä seuraa toijistaan. Suomalainen siirtokunta hallitsi laajaa maa- aluetta, joka on kolme kertaa Suomea suurempi. Rajaton walta oli Etholenilla, erään hollolaisen maanwiljelijän pojanpojalla. Hänen lähimpänä

apulaisenaan oli Bartram. Nämä korkeat herrat sekä heidän rouwansa osajiwat korkean asemansa arwoa hywin pitää yllä. Mkuajukkaat, kolkushkit, funnioittiwat heitä. Erittäinkin oli Bartram omistunut laajojen Maskan alueilla tekemien matkojensa awulla saaruttamaan heidän suoijonsa.

Siirtokunta kulutti aikaansa retkeillen ympärillä. Cygnaeuskin kokosi kaikkia harwinaisuuksia, joita seurakunnalla oli niin runsaasti tarjona. Hänen luonnontieteellisistä kokoelmistaan tuli sittemmin osa Schwäskylän seminaarille, osa yliopistolle. Etholenin kokoelma on wieläkin yliopistomme arwoikkaimpia.

Etholen tahtoi siwistää koljujheja. Sitä warten otettiin kykenewimpä lappia heidän joukostaan kaswateijji jäätysläisten perheisiin. Cygnaeuskellakin, waiikka hän oli naimaton ja aterioitti kuwernöörin luona, oli tuollainen kaswattipoika, jota hän opetti yhdessä toisten kanssa. Myöskin oli hänellä opetettavana eräs Etholenin wuori sukulainen, ja siirtokunnan naisjäsenet käytwät joutilasta aikaa tietojensa kartuttamiseksi Cygnaeuksen opastuksella.

Posti tuli noina aikoina Sitkaan jännöllisesti ainoastaan yhden kerran wuodessa. Tiedot, joita postitse jaatiin, oliwat yli puolen wuoden wanhoja. Muu maailma oli niin kaukainen, että jittä oli wain tunnelma muistojen kätköisjä.

Suuresa yksinäisyydessä oli Cygnaeuksella aikaa sywentyä elämän juuriin kysymyksiin. Hän näki erämaan luonnon koskemattomana. Hän woi werrata sitä muistossaan siwistyksen ja wiljelyksen nostamaan luontoon. Hän näki ihmiskunnan alkeellisimmalla kehitys-

kannalla elävän kanjan, näki myös kuinka hänen omat maanmiehenjä, jotka eivät olleet minkäänlaisista kasvatusta saaneet, olivat täällä raastuneet. Nämä kaikki seikat saattoivat hänet elävästi käsittelemään viljelyksen ja kasvatuksen merkityksen. Myöhemmin hän tutustutuaan juuriin jakalajiin kasvattajiin jai nämä erämaan luonnossa syntyneet kasvatuseritykset aatteenja kirjastumaan. Ne hedelmöityivät ja tuottivat jatoa Suomen kansakoululaitoksen alalla.

Kun viijä vuotta oli kulunut umpeen, lähti Cygnaeus sekä myös Etholen, Bartram ja muut suomalaiset paluumatkalle kotiin. Ei ketään heistä haluttanut enää tehdä mitään vuoden kontraktia, ei Bartramiakaan, vaikka hänelle kuvernöörin paikka tarjottiin. Se pelkäjivät metijistytään ja tahtoivat sen vuoksi päästä ihmisten ilmoille. Heillä oli ollut rauhallinen, ehkä liiankin rauhallinen elämä. Tulot olivat heillä olleet hyvät — Cygnaeuksen maksoi jielä käsin opintowelkanja suureksi osaksi. Mutta kotiin halusi jokainen. Paluumatka suoritettiin Behringin meren ja Siperian kautta. Kesäkuun 16 pnä 1845 lähdettiin matkalle, ensin purjehdennellä Ohooskaan. Sieltä kuljettiin hewosen jelaussa toista tuhatta wirstaa Jakutskiin, mistä aluksiilla 2,700 wirstaa Irkutskiin. Wiime mainitusta paikasta on vielä 6,000 wirstaa Pietariin. Tahvi oli jo tullut, ja tuo matka suoritettiin reellä. Jouluaamuna 1845 joutui Cygnaeus Pietariin. Tämäkin paluumatka jii kesti yli puolen vuotta.

Suomalaisilla Alaskassa oli loistorikkain aika silloin kun jielä olivat Etholen kuvernöörinä, Bertram hänen apulaisenaan ja Cygnaeus siirtokunnan pappina.

Wielä tämän jälkeen oli jonkun kerran suomalainen pappi siirtokunnassa. Mutta yleensä höltyi Wenäjän vallan hallinto Alaskassa. Kauppayhtiökin wlostui toimessaan. Wihdoin w. 1867 myö Wenäjä Alaskan Ohdyswalloille 7½ miljoonasta dollarista. Näin hallalla hinnalla tuskin on koskaan uudella ajalla arwoikaampaa maa-aluetta myyty. Seti maan jouduttua amerikkalaisien käjiin alkoivat jielä luonnonrikkaudet paljastua. Yksistään kulta on jielä jo saatu ehkä sata kertaa se mikä maasta Wenäjälle maksettiin. Nyt ei joutu enää ole jemmoinen erämaa kun Cygnaeuksen aikana. Tiheä laivaliike tuo alinomaan tietoja muusta maailmasta, jähköjanomalla jaadaan sinne jana heti. Rautatie on jo rakennettu moneen paikkaan, ja juunnittelun alajena on rautatien rakentaminen Alaskasta Behringin salmen kautta Siperian puolelle. Wäkiluku on kaswanut moninkertaiseksi. Ohä edelleen elää jielä suomalaisia, jotka polwoutuvat Cygnaeuksen aikuisista kanjalaisistamme. Myöhemmin on suomalaisia sinne mennyt enemmän, ja nykyään on Alaskassa kanjalaisiamme Sitasta aina Jäämerelle asti ajumassa. Sitka on edelleen alueen hallinnollinen pääkaupunki, vaikka jii Juneau on Alaskan pääpaikka.

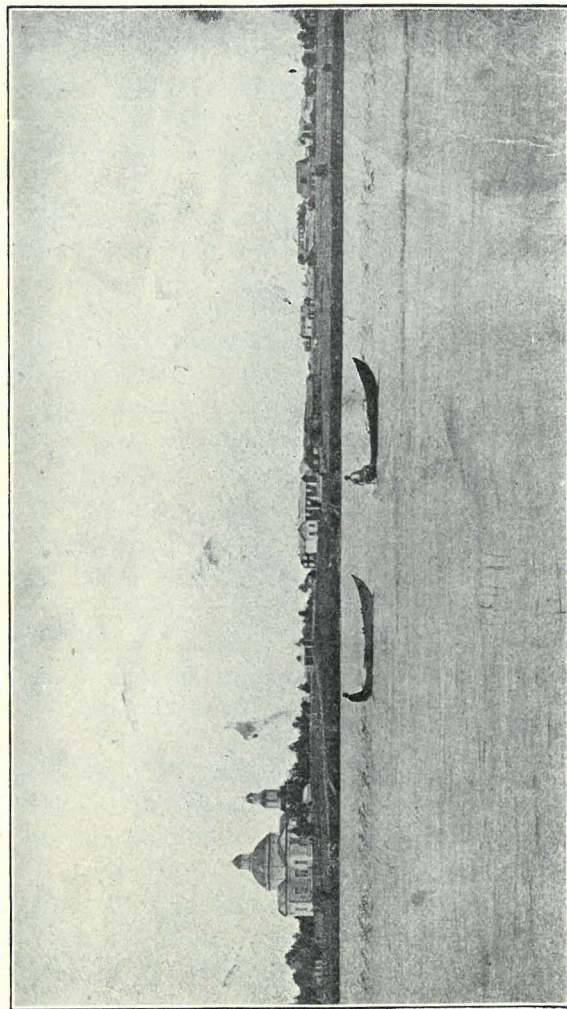
Alajärven kirkko ja kirkonkylä.

Muutamia historiallisia muistelmia.

Nykyinen Alajärven pitäjä on aikoinansa kuulunut kappelina Lappajärven pitäjään. Sitä varhaisemmin ovat ne aikoinaan kuuluneet vanhojen kertomusten mukaan Pietarisaaren pitäjääseen. Sen mukaan kunnat tulivat ajutuksi ja kansa lisääntyi, pääsi yksi kappeli toisensa jälestä itsenäiseksi kirkkoherrakunnaksi. Kirkko toisensa perästä rakennettiin loitommalla sijaitsevien rukoushuonekuntien keskuuteen. Samalla ilmestyi uusi rukoushuone yhä kauempana sijaitseviin kyliin. Tällä tavalla kun kirkko toisensa perään ajuttiin tuli Alajärveläistenkin vuoro. Ensin saivat tyytyä rukoushuoneeseen mutta aikojen kuluttua saatiin vihdoin kirkon.

Kirkko, joka kuvassa näkyy on niin sanottu oikea risti kirkko. Sen koosta en ole hankkinut tietoja, mutta juuri se on mielestäni. Luulisin että sinne mahtuu enempi kansaa kuin Conneautin, Harborin ja Fairportin suomalaisiin kirkkoihin yhteensä.

Tämä kirkko rakennettiin 1836—1840. Vihittiin pyhään tarkoitukseensa Maalisk. 3 p. 1841.



Alajärven kirkko ja kirkonkylä Suomessa.

Raikinpuolin vähän uusittu ja korjattu 1897. Silloin laitettiin lehterit eli parvekkeet ja lämmitys laitos, jota ei ennen ollut. Näihin kustannuksiin kerrotaan rovasti J. Johansonin vaimajan antaneen 10.000 markkaa. Tämä vaimaja oli tässä seurakunnassa pappina noin 30 vuotta.

Maajärven seurakunta pääsi rukoushuonekunnaksi 1751. Sai oman papin 1756. Silloin tunji kansa jo itsensä onnelliseksi, kun saatiin oikein oma pappi seurakuntaan.

1762 muuttui rukoushuonekunta Rappeliksi. Tätä kesti 97 vuotta.

1859, kun oli jo saatu muhkea kirkkohan, päästiin omaksi kirkkoherrakunnaksi. Sen jälkeen ovat Maajärveläiset jo tunteneet olevansa kirkon kylästä. — Rakennus kasjaa ei kirkolla ole nykyään.

Sengellisiä liikkeitä ja tavallisen uutteraa kirkossa käyntiä on seurakunnassa ollut jo pitemmän aikaa. Laestadiolais liikettäkin on ollut aikoinaan, mutta nytemmin ei sitä enää liene, koska saarnaajansa Erkki Mariapori on jo laimentunut luonteessaan olevan helmasynnin vaikutuksesta. Hedbergiläisyydellä, kuten Ewankelista liikettä siellä nimitetään, on kait vieläkin paljon hyvää maata, joka johtuu niiltä ajoilta kun eräs Rüstaa Essen niminen pappi on siellä ollut kirkkoherran virantoimittajana noin vuosien 1874—1876 tienoilla. Vuolin ennen, että tämä Essen oli ollut Kaarle Rüstaa von Essen, joka Maajärvellä johti kansaa Ewankeliumin voimalla heräykseen ja armon ikävöimisen tilaan. Mutta nyt kun aloin eri julkaisuista tutkimaan, niin huomaa että R. R. von Essen on tullut jumaluusopin

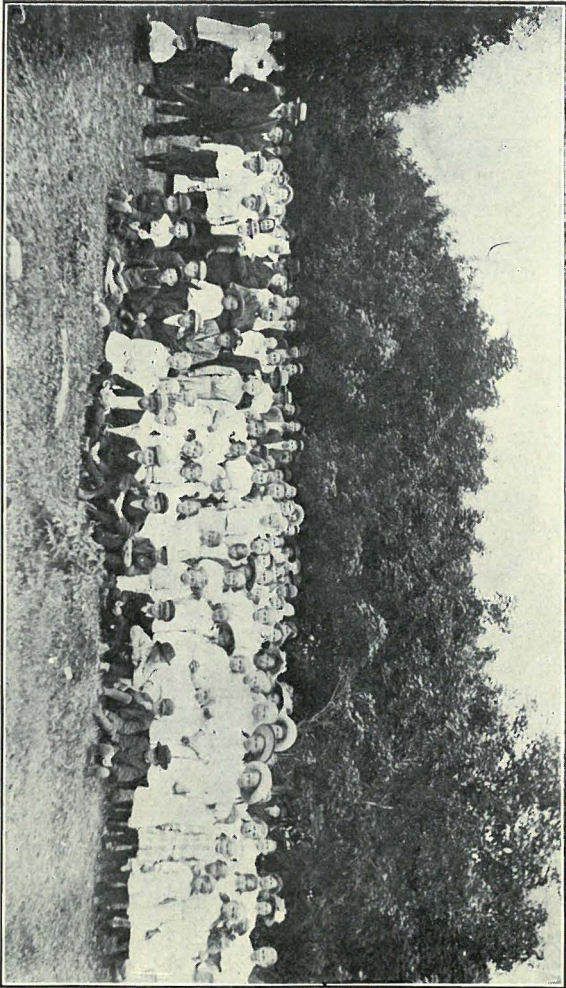
prohvesjoriksi jo w. 1866, josta virasta täyhin palvelleena wetäytyi rauhalliseen yksityiselämäänpä 1875. — Näillä Ewankelijilla on se hyvä ominaisuus ollut aina täällä että he käyvät ahkerasti kirkossa. Se ovat wai-kuttaneet paljon juunausta tuottavasti. Olen kuullut, että viime aikoina raiwoijat wallattomuuden oireekkaan eivät ole vähentäneet kirkossa käyntiä täällä.

Rafanalähetystä täällä harrastetaan jonkun werran, mutta siirtolaislähetystä tuskin nimekkään. Paljon on kansaa täältäkin Amerikassa, että olisi hyvä jos alettaisiin harrastamaan siirtolaislähetystäkin. Eikö sitäkin voitaisi wirittää eloon. Pöytäisin tässä Maajärveläisiä, että muistaisivat sukulaisiansa kotiin muun muassa hyvillä julkaisuillakin, kuten tämä Kirkollinen Kalenteri, Amerikan Suometar ja Siirtolainen.

Wäkiluku, joka 1785 oli ainoastaan 1.300 siihen luettuna Soinin ja Lehtimäen seurakunnat, jotka silloin kuuluivat kyläkuntina Maajärven seurakuntaan, on nyt yksistään Maajärvellä 7,215.

Paljon on edistytty tämän wäenliäykien ohella taloudellisesti ja henkisesti. Nyt on jo 8 kansakoulua, joista lewiää tietoa ja ymmärrystä kansaan. — Osuushöyrymeijeri on 35,000 markan arwoinen Kurejoen kylässä, joka kehottaa kansaa harrastamaan taloudellista itsehallintoa ja itsenäisyyttä.

Tämä kuwa loihitfoon montto rakasta muisto, täällä olevien alajärveläisten, mielisjä esillen. Ja jos joku tuntee itsensä tuhlaaja pojaksi täällä wieraalla maalla niin malttakoon mielenjä ja kääntyköön iän kotiin.



Kristillisen kirkkolaulun synty ja järjestäminen.

E. W. Kilka.

Ueista varmoista todistuksista näkyy, että laulu jo aiwan kristinuskon alkuaikoina oli tärkeänä osana uskovaisten hartausharjoituksissa. Kristus itse oli tässä antanut esimerkin ehtoollisen asetettuaan ennen Getsemanean lähtöä weisaamalla opetuslappiensa kanssa „kiitoswirren“. Kun Paawali ja Timoteus Filippin wanfilassa keskiihön aikaan „ylistävät Zumalata kiitoswirrellä“, lauleawat wanfilan owet „juuresta maanjärityksestä“, (Apostolien teot 26: 25, 26). Myös taapaamme Paawalin ja Jakobin kirjeissä ueisja kohti kristityille ehotuksia laulaa keskiihiseksi ehotukseksi ja lohduitukseksi „salmeja, kiitoswirjiä ja hengellijiä lauluja“, (Epist. Efes. 5: 10; Kolosj. 3: 19; Jaak. 5: 18). Rahdella enjinmainitulla Paawali nähtävästi tarkottaa Dawidin salmeja ja muuta Pyhässä Raamatussa tawattawia lauluja (esim. Moosoksen woittolaulu, kolmen miehen kiitoslaulu tulisessa päätjisä j. n. e.); sitäwastoin sanat „hengellijiä lauluja“ woitanee otaksua epätaksia käännöksiksi, joka korjattuna kuuluiji: hengen (het-

hellisesti) herättämiä, toisin sanoin improviiseerattuja lauluja.

Että hetken lauluja säännöllisesti syntyi, ilmenee Tertulliaamuksen „Apologiassa“, eräässä kohdassa, jossa hän kertoo, että aterian loputtua jotain läsnäolevaa kehoitettiin „ylistämään Herraa laululla, joko lainaten sanat Pyhästä Raamatusta tai jepittäen ne itse“. Jos sellainen improvisationi uhkui vahvaa innoitusta ja waltawaa tunnetta, painui se kuulijain mieliin; sitä laulettiin muistista, muunnettiin paikottain oman aistin mukaan; se lewiji juusta suuhun, paikasta toiseen, kunnes se sai warman, kaiffia miellyttävän muodon ja sel-laisena merkittiin kirkon yhteiseen rituaalikoelmaan.

Meidän täytyy toisin sanoin otaksua, että ainakin suurin osa kristillijistä säwelmistä ensimmäisenä puolivoimihantena j. Kr. syntyi samoin kuin kansanlaulut seurakuntain keskudessa. Pyhä Ambrosius otaksuu, että wanhä kristillinen muusiikki „enijiki on ollut kansanlaulua, perustuen samanaikaisen antiikin säweltaiteen laatuun ja tapaan, mutta uuden, kristityn hengen säpituksena, kohottamana ja kantamana“.

Muuten kristillijä säwelmiä esitti joko jooloääni tai kuoro; tämä aina lauloi yfjäänisesti, tai — jos eijitys oli sekääninen — oktaaweissa. Stämäisessä kirkossa ejiintyi myös jooloja kuorojälkilaululla (ei-pä kitaransäestyskään ollut harwinainen) ja wuorolaulua kahden puolikuoron välillä — kumpikin laulusaatu nähtävästi kreikkalaisen mallin mukaan.

Kun kristinusko Konstantinuksen aikana oli tullut waltionuskonnoksi (324) ja kristitty jumalanpalvelus sen johdosta julkiseksi toimeksi, tuli sen ulkonaisten muo-

tojen tarkempi järjestäminen mahdolliseksi, wieläpä wälttämättömäksi. Mitä erittäin kirkkolauluun tulee, käwi pian selwäksi, ettei woinut jallia koko seurakunnan ottaa siihen osaa, jos mieli saawuttaa tyydyttävää muusikalista tulosta. Erityijet, koulutetut kirkkokuorolaulajat tulivat sentähden piankin wälttämättömiksi. Milajimmin — 4:nen wuosisadan edellisellä puoliskolla — tämä asia näkyy tulleen järjestetyksi Antiokiassa. — Antiokian laulajakoulu antoi perustuksen koko kristikunnan kirkkolaululle.

Ensimmäinen länsimainen kaupunki, jossa tapaamme järjestyneen ja mallikelpoiseksi tunnustetun kirkkolaulun on Milano. Siellä nimittäin piispa Ambrosius pyhä (333—397) waiwutti monta monituista wuotta tähän juuntaan sekä järjestäjänä, johtajana että runoiliasäweltäjänä. Käytännöllisenä säwelniekkana Ambrosius näkyy olleen sen aikuiseksi harwinaisen tietoisä ja erittäin tarmokas. Sikä hänen johtamansa Milanon kirkkolaulu misjään pääkohdassaan eronnut, muiden europalaisten seurakuntain laulusta, on nykhyään mahdotonta enää warmasti päättää; mutta kuitenkin kaiffi hänen aikalaisensa mielellään myöntäwät sen jaloiimmaksi koko kristikunnassa; „kirkkoijä“ pyhään Augustinukseen se waiwutti taiwaaillijena ilmestyksensä.

Minpä se kai psyhyikin jonkin aikaa muille mallina. Mutta sittenkin, kun herraus täsäkin suhteessa oli siirtynyt Roomaan, ja wielä kauan roomalaisen kirkkolaulun käännyttyä uusille urille ja siinä muodossa tultua länsimaiden muiden kristikansojen omakjumaksi. Milanossa pidettiin niin itsepäisesti kiinni ambrosianisesta laulutawasta, että itse Kaarle Suuri, kirkon uusi suoje-

lija, fertomuksen mukaan, piti itseään pakotettuna asiaan sekaantumaan, jaattaakseen milanolaijet — musikaallisesti järkiinjä. Hän tarttui, ei tosin miekkaan, mutta tuleen — joka kauan oli kirkon voimallijimpänä todistuskappaleena — ja poltti — niin tarina kertoo — Milanon torilla, tosin ei itse laulajia, mutta ainakin niiden rituaalikirjat!

Merkillisyytenä mainittakoon vielä sekin, että naisten ojanotto kirkkokuoroon vielä Ambrosiuksen aikana oli sallittu, mutta pian jälkeensä kiellettiin. Tosin kyllä tuo hurstas piispain tässä oli samojen epäilyklien wallassa, jotka sittemmin todennäköisesti olivat kiellon pääsyyinä, mutta hän selvisi siitä niin lapsellisen herttaisella tavalla, että hän tässä saakoon itse lausua asiasta sanansa. „Tosin“, niin hän kirjoittaa, „apostoli määrää, että nainen waiekoon seurakunnassa, mutta salmeja he sentään laulawat sangen hywin. Joka ikä, joka sukupuoli kelpaa salmeja laulamaan. Nuorukaisten ja neitosten ihanat äänet soiwat suloisesti yhteen, ilman että siinä mitään waaraa piilisi. Ei wähillä waiwoilla saa kansaa kirkossa pysymään hiljaa“, niin hän jatkaa, „kun siellä luetaan. Mutta salmilaulu sen waikuttaa itsestään. Salmeja woiwat kuninkaas ja waltiaas weisaililla yhtä hywin kuin alhainen kansakin. Ne waiwatta opitaan ja helposti pysywät muistissa. Ne yhdistawät eripuraisia ja soiwattawat riitaweljiä; kuinkapa woijakaan sitä wihata, jonka kansa yhdistää äänenjä Herran ylistykseksi?“

Patenttilääkkeet.

Ne tuntee jokainen. Lufemattomia on myös sellaisia, jotka niitä owat nauttineet tai nauttiwat enemmän tai wähemmän. Apteekin hyllyt owat niitä täpötäynnä. Walmistajain tehtaisissa työskennellään uutterasti, ettei wain ihmiskunta jäisi osattomaksi tuosta eloa ja terweyttä tuottawasta nesteestä. Se maksaa paljon ja tuottaa walmistajalle ja jälleenmyyjälle juunnattomat woitot. Wäkiwiinan walmistaja hyötyy myös, sillä hänen tuotteenja on lufemattomissa tapauksissa pääaines patenttilääkkeissä. Mutta mitä siitä, kunhan wain ihmiskunta saa rohtoja, jotka „warmasti parantawat“. Warjinkin kun alkoholi on pääaineksena lääkkeessä, niin silloinhan se warmasti parantaa. Wiinahan oli jo wanhastaan suomalaisstenkin yksi päälääkkeitä.

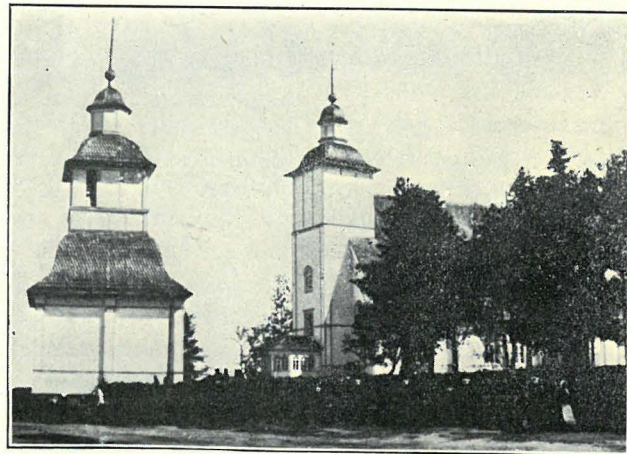
Patenttilääke, warjinkin jos se sijältää noin 50 prosenttia alkoholia, parantaa jonkun ruumiin wian yhtä warmasti, kuin uusi, wahwa wiinarhyppy parantaa kohlmeiöisen miehen pään. Mutta juuri sitähan juunattujen ja ylistetyjen patenttilääkkeitten nautitsija tarwottaakin. Kun hänellä on joku kipu, ostaa hän yhden pullon ja nauttii siitä sairauteensa ehkä kolmasti päi-

wässä. Kun hän on nauttinut useampia päiviä, voi jo kipu tottua siihen annokseen. Pitää ottaa enemmän kerralla. Pian kohotaan teelusikallisesta ruokalusikalliseen. Mutta se ei tee mitään, sillä se tuntuu auttavan aina siksi kerraksi, kuten viinaryhppy tuntuu juomaria auttavan aina siksi kerraksi. Mutta seuraavilla kerralla vaatii juomarin watsa jo enemmän. Samoin tekee patenttilääkkeiden nauttivan watsakin. Mutta tämmöinen watsa patenttilääkkeen nauttijalla pitää olla, sillä lääkkeen valmistaja on sanonut, että anakin 5 pulloa, tai miten hän kulloinkin itselleen hyväksi näkee, pitää nauttia, ennenkuin se „warma paraneminen“ seuraa. Siis pitää nauttivan watsan olla juuri sellaisen, että se vaatii enemmän, kuten juomarin watsa. Tämä seikka on edullinen watsinkin lääkkeen valmistajalle. Tämän hän kyllä tietää ja siksi hän määrää 5:kin pulloa. Ja jos et vielä parane viidestä pullosta, niin sitte on otettava toiset 5 pulloa. Sitte ehkä jo watsa waatiikin sitä aina ja niin voi tuolla tavalla tulla wakituisen patenttilääkkeitten ostaja. Se on juuri tarkoituksin. Niin pitää käydäkin. Muutoin ei lääkkeen valmistaja olisi oikein iloinen.

Tällä tavalla, että jännöllisesti nauttii patenttilääkkeitä, ihmisruumiin elimet tietyksi tawattomasti kärsivät, ja sekin elin, jota warten niitä otetaan, lakkaa wähitellen toimimasta. Watsa ja ruuansulatus myöskin menewät pilalle. Ja todennäköisin seuraus patenttilääkkeiden pitkittävästä nautinnosta on ennenaikainen kuolema.

Mutta nuo owat tietenkä siwaasioita, jotka eiwät saa tulla kysymykseen, kun on tarkoitus jaada wain het-

kellistä lieivitystä. Noita yllämainituita seikkoja ei patenttilääkkeiden tekijäkään niin ylen tärkeinä pidä. Sillä jos tosin ihmisten elimistön terveys olisi jostain arwosta, niin kyllä aina pakfu kulkaro enemmän maksaa. Sän tietää, että ihmiskunta on tähnnä Esaus kastaajia. Esaus antoi hernekeitosta edun, joka oli seistänyt koko elämän ajan. Niin monet ihmiset hetken lieivityksen



Siin kirko Suomessa.

wuoffi turmelewat elimistönjä patenttilääkkeillä. Mutta annahan toki ihmiselle sitä, mitä ne tahtowat! Sillä sitä, jota ne tahtowat, sitä ne myöskin kysywät ja ostowat.

Elimistö turmeltu ja ruuansulatus pilaantuu, mutta niillä on muutoin niin mukawa hoitaa itseään. Ottaa wain siemauksen ja siinä kaikki. Kuinka waiwa-

loisia sen sijaan ovat nuo n. j. luonnon parannuskeinot, joita ne muutamit juosivat! Hieromiset, kylvyt ja voimistelu vaativat waimannäköä, waikka tosin tulewat jangen huokeahintaisiksi werrattuna patenttilääkkeihin. Luonnollisilla parannuskeinoilla kyllä lukemattomat patenttilääkkeen nauttiat paraniwivat terveiksi. Mutta he eiwät usko muuhun lääkkeeseen, kuin siihen, joka juusta alas menee. Tämä on sula etu patenttilääkehuijaukselle.

Luonnollisilla parannuskeinoilla saawuttaii terweyden myöskin huokeammasta hinnasta. Mutta se ei haittaa, kun raha juuri sitä warten on, että sillä jotain ostaa. Myöskin jaii luonnollisia parannuskeinoja käyttäen moni terweytensä werrattain lyhyessä ajassa. Mutta tuo juusta alas kaataminen on niin tuttu tapa, ettei wiitji sitä jättää ja tutustua kaikellaiisiin luonnollisten parannuskeinojen muttiin.

Sanalla sanoen: Patenttilääkkeet woivat antaa ainoastaan hetkellisen huojennuksen (sama on laita lääkkeiden yleensä), mutta eiwät paranna; ne turmelewat elimistön pilaamalla ruuanjulatuksen ja weren ja woivat sitä tietä tuottaa hywin arweluttawia seurauksia jopa enen aikaisen kuoleman.

Tottumuksesta sinä kai kuitenkin nautit niitä, jos et wiitji tutustua parempiin parannuskeinoihin, joita kyllä löytyy.

S. R.

Muistosoanoja.

Ennenkuin tämä kalenteri ennätti painoon saapui Suomesta sanoma, että

Pastori Mikko Saapala

on kuollut äkillisesti sydämmen halwaukseen Metsäpirtin seurakunnassa, Wiipurin lääninä, lokakuun 10 p. 1910. Tällaiset owat ne kuuwat tiedot, jotka olemme saaneet. Saakoon tässä kuitenkin sijansa muutama sana tämän rakkään wirtaweli wainajan muistoksi.

Pastori Saapala tuli Suomesta Amerikkaan w. 1907, siis neljättä vuotta takaperin ja saapui uudelle työpäikälleen Minnesotan Sibbingiin heinäk. 26 p. Sibbingissä ollessaan hän hoiti myös muita lähitienoilla olemia pienempiä seurakuntia ollen tällä työ-alallaan toista vuotta. Suuri osa kanjalaisista näyttää kuitenkin tällä ajalla, warjinkin loppupuolella, osottaneen kylmäiskoisuutta eikä näy hymärtäneen pastori Saapalan toiminnan jaloja tarfotuksia. Sen wooksi hän ottikin vastaan Sawon ja Poinjetin seurakuntien kutsun, ja marrask. 15 p. 1908 alkaa hänen työskentelynsä näissä Dakotan seurakunnissa. Täällä hän nähyikin jaaneen

parempaa ymmärtämystä osajseen. Hän olikin uuteen työpaikkaansa paljon tyytyväisempi. Tällä ajalla ennätti pastori Saapala myös käydä kankaisessa New Finlandin siirtokunnassa Canadian puolella w. 1909.

Viime keväänä hän kuitenkin päätti taas lähteä kotimaahan Suomeen; jonka aikeensa hän toteutti viime toukokuun 3 p. Kuten nähty, oli hän viimeksi Metjärvin seurakunnassa, Wiipurin lääninä, joka seurakunta on ollut Sakkolan kirkkoherran piiriin kuuluva.



Pastori Mikko Saapala.

Wainaja oli innokasaatteinen, hyvää tarkottava mies ja toimi wakaumuksensa mukaisesti, mieliä katjomaatta. Tällä tavalla kyllä hän jäi arvoitukseksi monelle, jotka eivät jaksu asioita katjota syvemmälle, ja niiltä hän ei woittanut suosiota. Mutta toisia, jotka ovat elämän kokemuksesta oppineet tunkeumaan asiain ytimeen, hän saawutti hartaitji ystäviksseen.

Suomi-Dpistomme muistelee warhain wainajaksi muuttunutta ystäväänsä erityisellä hartaudella. Muistammehan, millä lämminllä hän puheesjaan ajoi 10 dollarin keräys-ajiaa, ja ettei tämä innostus jäänyt paljaaksi puheeksi, waan että wainaja omassa piirisjään, Savossa, Poinsettissa ja Uudessa Suomessa toimitti, että puheesta siirryttiin toimintaan, ja ettei waan luwattu, waan myös lupaukset täytettiin. Sitä paitji owat wielä muistissamme nuo innostuttawat kirjoitukset Am. Suomettaressa, joissa wäliin ilmaantui moitteitakin, ehkä jonkun mielestä liitaksjin. — Dpistomme seminaarin kirjasto jai pastori Saapala-wainajalta hänen lähteisjään 6 arwofasta W. Rudinin kirjoittamaa ruotjinkielistä jaarnakirjaa lahjaksi. Hän teki, mitä hän woi.

Odottamaton oli kuolonjanoma; nuoruuden iäsjä tempasi kuolema innokkaan jaarnamiehen, jillä hän oli wasta noin 30 vuoden ikäinen. Mutta meidän tulee, niin jaarnamiesten kuin janankuulijainkin, olla walmiina, kun kutju joutuu. Se on meillä kaikilla edesjämme.

Lepää rauhassa, rakas weli, saatuasi kutjun Ser-ralta!

S. R. R.

Muositkertos,

jonka allamerkinnyt teki Suomi-Synoodin yhdennellekolmatta kirkolliskokoukselle Ironwoodissa, Mich., kesäkuun 14 p. 1910.

Tahdon aloittaa kertomukseni johtamalla mieliimme muutamia Jumalan sanan totuuksia. Jeesus sanoi Herran opetuslapsilleen: Niin kauvan kun on päivä, tulee meidän tehdä sen tekoja, joka lähetti minut; tulee yö, jolloin ei kukaan voi tehdä työtä. Joh. 9: 4.

Jeesus muistaa aina sitä tehtävää, minkä Isä hänelle antoi. Hän on uskollinen huonekunnassansa. Hänen työllään on määrätty, rajoitettu aika. Se on hänen työpäivänsä. Tulee toinen aika, jolloin työ-aika katkaistaan. Se on yön aika. Uskollisen työn siunaa Jumala. Saattoi ihmisistä näyttää, että joskus olisi Jeesuksen sopinut olla tekemättä työtänsä, jottei olisi vihamiesten mielet kiihköutuneet. Mutta jumalallinen viisaus päätti toisin. Jumalattoman maailman vastustus ei koskaan laffaa, ennenkuin vanhurskas Jumala sen murtaa. Mutta sillä välin on hänen palvelijansa tehtävä uskollisesti hänen työtänsä, on esim. saarnattava sana hyvällä ja sopimattomalla ajalla.

Ja samoin kuin Jeesus itse on tehnyt tulee myös hänen opetuslastensa tehdä. Se on Jumalan tahto, että me ihmiset olemme Jeesuksen seuraajia, työmiehiä ja taistelijoita. Meilläkin on kullakin rajoitettu aikamme. Tätä aikaamme meidän tulee käyttää kaikella uskollisuudella. Jokainen päivä on kallis Jumalan lahja. Niin se on Kristuksen opetuslapsijoukon, kristillisen seurakunnan elämässä. Työtä tulee meidän tehdä, ahkeraa työtä, että Herran nimi tulisi tunnetuksi ja hänen armonsa voima saisi jalostuttaa kansaamme. Ja sitä kiinteämmin ja uskollisemmin tulee tehdä Kristuksen työtä silloin kun sitä voidaan tehdä, kun tiedämme, että päivänaitaa seuraava yönkin aika. Tuommoisen yön aika, anttikristillisen uneliaisuuden ja suruttomuuden aika onkin voimallisesti jo tunkeutunut eteemme. Herran itse meitä heikkoja opetuslapsiansa vahvistakoon pahana aikana!

Työmme on ensiksi kutsuvaa kokoamistyötä. Kootamme saada kootuksi kansalaisiamme seurakunniksi, joissa Jumalan sana julistetaan puhtaasti ja selvästi, ja sakramenteja jaetaan Kristuksen ajatuksen mukaisesti. On sen vuoksi tärkeätä seurakuntien, pienempienkään muodostaminen eri paikkakunnille, missä niitä ei ole vielä ollut. Uusia seurakuntia ei tosin kuluneen tilivuoden ajalla ole täydellisesti yhdistetty kirkkokuntamme yhteyteen muita kuin Hackleyn seurakunta Wisconsinissa; mutta joitakuita seurakuntia on ollut aikeessa siihen liittyä. Toistaiseksi jäävät ne olemaan saarnapaikkain nimellä, yhtyen toivottavasti täydellisemmin ensi vuoden kuluessa.

Kirkkokuntamme seurakuntien lukumäärä on nimellisesti 120. Noin kolme tai neljä niistä on kuitenkin mel-

kein olemattomiin vähennyt. Luettelen tässä enfirsti niiden seurakuntien väkiluvun, joista olen saanut tiedot tänä vuonna. Niitä on 91, ja ovat ne seuraavat (seurakunnan nimen jälesjä ensin koko väkiluku mainittuna; jitten ripilläkäypien miesten, ripilläkäypäin naisten, ja viimeiseksi ripilläkäymättömien lasten):

Mawun	85	22	15	48
Alouezin	50	15	15	20
Amasan	176	55	46	75
Astorian	340	107	109	124
Atlantien	500	125	110	265
Baltic S. Rangen	260	75	70	115
Baragan	90	25	23	42
Besjemerin, Mich.	77	16	16	45
Brooklynin	450	125	175	150
Buhlin	61	14	17	30
Burtonin	71	19	16	36
Calumetin	1363	380	330	653
Championin	120	21	23	76
Clarksburgin	37	10	12	15
Clevelandin	107	16	56	35
Crystal Fallsin	480	119	119	242
Cloquetin	145	24	31	90
Copper Cliffin	140	40	30	70
Covingtonin	116	30	28	58
Chisholmin	122	15	17	90
Deep Riverin	209	76	63	70
Deertonin	51	11	11	29
DeKalbin	238	93	70	75
East Lawajen	50	16	16	18

Elyn	205	59	48	98
Erien	80	27	24	29
Evelethin	600	175	150	275
Fairportin	932	217	242	473
Floodwoodin	264	56	63	145
Fort Braggin	422	107	90	225
Girardin	139	35	29	75
Glasportin	70	31	17	22
Hackleyn	130	30	25	75
Hancockin	2868	770	716	1382
Hannan	9	2	1	6
Harborin	930	199	216	515
Iron Beltin	105	25	30	50
Ironwoodin	735	195	195	345
Ishepemingin	1201	279	286	636
Jacobsvillen	103	25	23	55
Kalewan	590	151	125	314
Kyrön	58	17	15	26
Lairdin	302	69	55	178
Marquetten	108	33	28	47
Masjin	242	62	65	115
Michigammen	46	20	12	14
Mohawkin	326	84	78	164
Monessenin	606	231	150	225
Mt. Ironin	275	72	150	142
Regauneen	661	165	154	342
Newberryn	235	69	66	100
New Castlen	97	23	38	36
New Finlandin	395	91	79	225
New York Millsin	112	28	27	57
Nurmijärven	148	33	39	76

Balon	127	27	31	69
Bainesdalen	200	50	50	100
Palmerin	245	68	57	120
Painesvillen	87	18	19	50
Pequamingin	25	5	4	16
Pecanin	71	19	12	40
Poinsettin	147	43	41	63
Portlandin	45	10	15	20
Princetonin	418	127	96	195
Rankinin	15	4	5	6
Redridgen	170	35	35	100
Republicin	509	129	126	254
Rock Springsin	51	12	13	26
Rudyardin	345	102	68	175
Savon	215	71	59	85
Sault Ste Marien, Mich.	161	40	56	65
Sault Ste Marien, Can.	113	32	35	46
Sebekan	27	10	9	8
Spartan	55	15	15	25
Stambaughin	165	45	45	75
Superiorin	73	16	15	42
Toivolalan	93	30	23	40
Trimountainin	160	40	40	80
Trout Creekin	41	10	12	19
Uuden Savon	55	19	14	22
Uuden Waasan	62	13	14	35
Wainön (Brusen)	91	29	22	40
Winthropin	194	39	44	111
Warrenin	75	18	26	31
Waufeganin	370	150	100	120
Wafesfieldin	480	115	85	280

West Duluthin	78	21	21	36
Winonan	63	15	17	31
Worcesterin	478	107	121	250
Youngstownin	73	22	18	33

Uudempien tietojen puutteessa otan tähän viime vuodelta tiedot seuraavien seurakuntain väkiluvusta:

Alston Brightonin	137	30	57	50
Besfemerin, Pa.	122	50	23	49
Brainerdin	130	33	35	62
Clintonin	39	14	10	15
Coal Centerin	69	27	16	26
Gazamin	17	4	4	9
Grand Marajin	135	41	35	59
Gardnerin	178	57	48	73
Jacksonvillen	65	24	15	26
Maynardin	240	65	65	110
Kalevalan	60	22	14	24
Rocklandin	60	15	15	30
Salon	75	15	20	40

Näissä 104 seurakunnassa on väkiluku yhteensä 25,222, joista ripillä käypiä miehiä 6,755, ripillä käypiä naisia 6,316 sekä 12,151 ripilläkämätöntä.

Seuraavista 7 seurakunnasta ovat vastaavat tiedot vuodelta 1908, ja otamme ne tähän edellisen täyteen:

Cofaton	86	17	18	51
Cape Annin	642	152	161	329
Conneautin	574	138	162	274
Ebenin	101	24	20	57

Peabodyn	83	23	30	30
Quincyn	90	32	32	26
Smithvillen	54	17	17	20

Yhteensä 1,630, joista 403 ripillä käypää miestä, 440 ripillä käypää naista ja 787 lasta.

Riisjä jälellä olevissa seurakunnissa, joista ei ole tietoja, oletan olevan yhteensä noin 400 henkeä, joista 200 ripilläkäypää ja 200 lasta.

Kirkkokuntamme kaikkein seurakuntain yhteenlasketu väkiluku on siis tätä pyyhä 27,252 henkeä, joista 14114 ripilläkäypää, ja 13,138 ripilläkäymätöntä.

Kirkkokuntamme pastorit ovat jitä paitfi hoitaneet useita juurempia tai pienempiä saarnapaikkoja, jotka eivät ole kirkkokuntaan varsinaisesti liitettynä seurakuntina. Annettujen tietojen mukaan on näitä saarnapaikkoja yhteensä 31. Niiden väkiluku yhteenlaskettuna on 1883, joista 486 ripilläkäypää miestä, 424 ripilläkäypää naista ja 973 ripilläkäymätöntä. Tähän lukuun ei ole laskettu Merimieslähetyksen siirtolaispappien saarnapaikkoja.

Nämä luvut osottawat osaltaan sen työ-alan laajuutta, jolla kirkkokuntamme pastorit työskentelevät. On kuitenkin yhä muistettava että kaikilla paikkakunnilla, missä saarnamiehemme työskentelevät, on paljon kansaa, mikä nimellisesti ei kuulu seurakuntiin ja jolle kirkkokuntamme papit ovat tehneet papillisista palvelusta. Tällaisen kansan voi laskea hyvin yhta juurekfi kuin seurakuntiin luetun väkiluvun.

Kirkkokunnassamme on ollut kuluneen vuoden ajalla enimmänsan aikaa 27 saarnamiestä. Niin oli wit-

me kesän alussa, jolloin kuitenkin pastori Walle R. Mlockerla heikontuneen terveytensä tähden lähti kotimaahan. — Sen sijaan saimme viime vuosiluvun lopulla yhden uuden saarnamiehen liijäfi, kun jumaluusopin ylioppilas Viktori Koivumäki vihittiin pyhään saarnavirkaan viime joulukuun 15 päivänä, olemaan Elyn ja sen yhteydessä olevien seurakuntien kaittijana Minnesotan valtiossa. Toivotan Elon Herralta runjasta armoa nuorelle työmiehelle! Toukokuun alussa muutti taas pastori Mikko Saapala Dakotan Savon seurakunnasta kotimaahan Suomeen. Samalla kun kaipauksella muistelemme poismuuttaneita uskollisia kirkkokuntamme työmiehiä, toivotamme heille juunauksesta rikasta toimintaa kotimaassa, jota sekin kipeästi tarvitsee! — Näin ollen on kirkkokuntamme pappien lukumäärä nyt 26. Mskerasti on tämä kirkollisten työmiesten joukko koettanut täyttää tehtäväänsä. Jhä on kuitenkin toteutunut meidänkin keskuudessamme Jeesuksen jana: eloa on paljon, mutta työväkeä on vähä. Sentähden on myös muistettava siihen liitettyä kehotusta: rukoilkaa jentähden elon Herraa lähettämään työväkeä eloonsa!

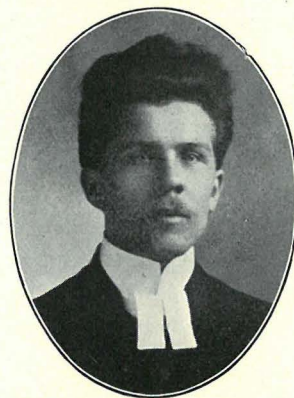
Samalla on koettava tehdä työtä tämän työväen lisääntymiseksi. Sitä tarkoittaa Opistomme jatkona oleva jumaluusopillinen Seminaarimme, joka woiitiin taas viime jykfynä panna toimintaan. Tämän seminaarin muutamia oppilaita onkin lähitieneen pastorit käyttäneet apunaan saarnatoimessa. Saakoon Herra tehdä noista nuorista miehistä oikeata työväkeä wiinamäkeenjä, jotta woiitaijin ferran janoa, että hän itse on ne eloonsa lähettänyt! Me ihmijet puuhailemme, mutta Herralta täytyy saada juunauus.

Saarnamiestemme työ-oloisja on kuluneenakin vuonna tapahtunut muutoksia. Republikin seurakunta jai ensimmäiseksi kaitfijakseen pastori Suho Wargelinin, joka sinne firtyi Ewelethistä. Pastori Pekka Keränen otti taas Ewelethiläisten kutsun vastaan ja fiirtyi Ewelethiin ynnä sen yhteydessä olewien seurakuntien kaitfijaksi. Superiorin pastorin piiri jäi täten awonaisekfi. Mutta he owat kutsuneet ja saaneet pastori Adolf Riippan kaitfimaan Superiorin, Duluthin y. m. näiden yhteydessä olewia seurakuntia. Chisholmin, Floodwoodin, Cloquetin y. m. seurakunnat kutsuivat sielunpaimenekseen pastori Sal. Ilmosen Pennsylvanian Monesjenistä. Monesjenin seurakunta taas kutsui pastori Matti Luttisen New Castlesta. Pastori Otto Stadius on janoutunut irti Atlantikin ja Baltic-South Rangen seurakunta piiristä, joka on kutsunut kaitfijakseen pastori Ilmari Ruusen Worcesterista. Sawon ja Poinsettin seurakunnat owat kutsuneet past. S. G. Rönkän Astoriasta. Toistaisekfi owat pastorit Stadius, Ruusi ja Rönkä mielä entisillä paikoillaan. Muutoksien kautta on Kalewan seurakunta jo ilman sielunpaimenta; Astorian seurakunta tulee jäämään awonaisekfi. Myöskin Copper Cliffin seurakunta on tätä nykhyä ilman pastoria. Toiwottawaa on että näihin paikkoihin saadaan työmiehet aikanaan.

Merimieslähetyks on myös saanut kaffi uutta työmiestä työaloilleen, nimittäin pastori Kalle Mäkisen merimiespapikfi New Yorkiin ja past. E. J. Hakalan fiirtolaispapikfi Seattleen, molemmat hartaita ja yhteyttä rakastawia työmiehiä. Antakoon Herrä uusille työmiehille fiirtokansamme keskuudessa siunauksensa kestävään, menestykselliseen toimintaan! — Entiset merimiespapit,

pastorit Lauri Ahlman ja Heikki Saapanen työskentelewät edelleen työaloillaan, keskuspaikkana ollen San Francisco ja Rock Springs.

Seurakuntain toiminnasta mainittakoon mielä muutamia puhuvia numerolufuja. Kirkkoja on yhteensä nyt 67, joiden yhteenlaskettu arwo on \$243,088. Pappiloita on 17, ja niiden arwo on \$37,262. Hautausmaita 20, joiden arwo tekee \$2,795. Muun omaisuuden arwo on



Pastori E. J. Hakala,

Merimiespappi, asuwa tätä nykhyä Astoriasa, Ore.

noin \$22,938. Täten on kirkollisen omaisuuden arwo synodisiamme yhteenjä \$306,083, josta kuitenkin on welkaa \$52,450.

Kirkkojen lukumäärä on siis liijäntynyt wiidellä, hautausmaiden neljällä ja pappilain wähentynyt yhdellä. Pappilain luettelosta on näet joutunut pois kaffi wähpätöistä rakennusta; mutta senfiiaan on tullut yksi uusi

entisten lisäkki, ja sitäpäitfi on hylätty 1 kirkon yhteydessä oleva, ja rakennettu uusi tarkotustaan vastaava eri paikalle. — Kirkkojen avukki on seurakunnilla sitä päitfi yksi rukoushuone, 1 haali ynnä osallisuutta 8 haaliin, joissa pidetään jumalanpalveluksia, ja joiden seurakunnille kuuluva arvo on noin \$6000. — Jotkut seurakunnat ovat aikeissa rakentaa uusia kirkkoja ja ovat keränneet varoja sitä warten, mikä enemmän mikä vähemmän. —

Kirkkoja on wihitty kuusi nimittäin Brooklynin, Princetonin, Covingtonin, Kalevalan, Hancockin ja Baltic-South Rangen kirkot, joiden wihkimisistä on ferrottu kirkollisissa julkaisuissamme.

Mitä olemme fitten tehneet lasten kaswatustyön eteen, toteuttaaksenme Herran kehottawaa sanaa: „Sofa holhoo tälläisen lapsen minun nimeeni, hän holhoo minun!“ Saatujen tietojen mukaan on pyhäkouluja kirkkokunnassamme 140. Näisjä antoi opetusta 791 pyhäkouluopettajaa, ja opetusta lukemien ja kristinopin aikeissa on niissä saanut nauttia 6,133 lasta. Kuta hartaammin ja wilpittömämmin pyhäkoulun opettajat tekevät työtä toji rakkaudella, sitä tuntuwampia ovat tulokset pyhäkoulutyöstä. Mutta on huomautettu että jos tässäkin pääsee waltaan turhamainen oikullisuus, niin se melkoisesti heikentää pyhäkoulutyön hyötyä. Tärkeinnä päämääränä oliji pyhäkoulutyölle pidettävä sujuwa suomen kielen lukutaidon saawuttaminen, sekä fakkismukien ja raamatun historian tarffa oppiminen. — Pyhäkouluopettajain kokouksia on pidetty Michiganissa ja Ohiossa, ehkä muuallakin pyhäkoulutyön elwoyttämiseksi. Yhä enemmän onkin pyhäkouluharrastusta kaswatettava ja

kehotettava, koska se on monin paikoin ainoa mahdollinen koulutoimi suomen kielen ja kalliin uskontomme säilyttämisekki, auttamaan sitä monesti warjin puuttuwaan työtä, mitä kodeissa tehdään.

Kesäkouluksi on toinen tärkeä ala, johon on huomiota yhä enemmän kiinitettävä. Kuluneena vuonna on ollut 47 kesäkoulua toiminnassa, ja niissä on 50 opettajaa jakanut opin lahjoja äidinkielen ja uskonnon aikeissa, joskus liittämällä tähän jonkun werran suomen kielen kirjoitusharjoituksia ja suomen historian tuntemista wauraammille lapsille. Kesäkouluissa on saatujen tietojen mukaan 2231 lasta saanut opetusta. Suonot työtajat ovat joissakin paikoin estäneet kesäkoulujen toimeen panoa.

Kristillisten nuorisoyhdistysten lukumäärä on kaswanut 11. Niiden jäsenluku on yhtenä 527. Nämä yhdistykset ovat vielä jäsenlukunsa puolesta pieniä, ja niiden kaswantoa hidaštuttaa paljon sopiwan johdon puute, seurakuntien pastoreilla kun on muissa toimisissa liian paljon työtä woidakseen tehokkaammin ryhtyä nuorisoyhdistyksien johtoon; kuitenkin oliji suotawa niiden raittis kehittyminen ja kaswanto, koska ne epäilemättä oliji juurekki suunaukseksi kanjamme nuorisolle.

Raittiuskouluja on olemassa, waikkei niistä ole tänä vuonna tullut tarkempia tietoja.

Sisälähetystointa ovat useat kirkkokunnan pastorit tehneet oman työnjä ohella. Erityisesti teki pastori Pesonen viime syksynä kaffi kulkautta kestävän matkan lännen waltioissa, jamalla koettaen innostaa kansalajia eri paikkakunnilla harrastamaan Suomi-Opiston asiaa.

Uhraawaijuutta ja kristillisen rakkauden toimintaa on seurakunnissa myös koetettu saada harjoitukseen. Uhraawaijuutta vaatii esim. kirkokoulutoimi ja osaksi pyhäkoulutoimikin, edellinen opettajan palkkaamista warten, jälkimäinen Lasten Lehden hankkimiseksi y. m. Kirkokoulujen kannatukseen on mennyt noin \$3500 ja pyhäkouluihin noin \$1000, yhtenä noin \$4500. — Pafanalähetyskelle on koottu toijissa seurakunnissa waroja enemmän, toijissa vähemmän. Tärkeätä olisi oppia muistamaan seurakunnissa tätäkin puolta Herran seurakunnalle antamasta tehtävästä yhä enemmän. — Merimieslähetyskelle olemme viime kirkolliskokouksessa luvanneet koota seurakunnissamme kaikki kolehtia sen jiertolaislähetysten avustukseksi, toijen Mikkelin päivänä, toijen heluntaina, tai noiden juhlain tienoilla. Enjimäinen kolehti oli tydyttävä; kuinka lienee jälkimmäisen laita. — Muutamissa seurakunnissa on koottu myös waroja köyhien ja sairaiden auttamiseksi, joka on erittäin huomiota ansaitsewa rakkauden toiminnan haara. Samoin on koottu kolehteja tai apua annettu jellä räällä orpokodeille ja muille wieraskielisten hywäntekolaitoksille, kun omia ei vielä ole toiminnaissa.

Mitä seurakuntain sijäiseen elämään tulee, niin on kirkosjälähynti pidettävä erittäin tärkeänä, koska sen kautta kristillisen elämän tulee päästä kaswamaan ja wahuwistumaan. Tässä juhteesä on tila seurakunnissamme toijin paikoin tydyttävä, jopa hywä, mutta toijin paikoin laimea. Sunnuntaipäivän käyttäminen huwitukseen tai erilaatuisten seurain kokouksiin on osalta siihen jhyvä; mutta suurin jhy lienee ajan hengen laskuun luettava. Miisiä paikoin ilmenee harrastus suurempana

misjä on warjinkin joku kirkonrakennushomma harrastusta yhdistämässä.

Jkäwä ilmiö on se, että useat raittiusseurat owat asettuneet seurakuntaelämää jarruttawalle kannalle. Tämä ei ole hywä todistus näistä raittiusseuroista. Tuolla taholla ei muisteta, että raittius on kristin uskon pohjalta saanut alkunsa, ei myöskään sitä, ettei raittiudella ole lähimainkaan kaikki wanhurskaus täytetty.

Lahkomieli on toijin paikoin myös haittaamassa seurakuntatyön menestymistä. — Paljon tarwitsewat kärsiwällistä intoa ne kansalaiset, joille seurakuntaelämän ja kirkollisen työn menestyminen on sydämmen asiana, puhumattakaan jielunpaimenista, joiden tulee näistä seikoista oppia toimellisen ja taitawan huoneenhaltijan taitoa, samalla kun heidän tulee wahuwistaa itjensä lujiksi ja urhoollisiksi taiwaallisen kuninkaan sa sotilaisiksi.

Tänä vuonna on kirkokunnan oppilaitos S. = Opisto erityisesti jhyhnyt kansalaistemme uhraawaijuutta, kun on yritetty saada opiston welka kuormaa pois wieritetyksi. Suuri ilon aine oli se, kun saatiin lupaukset täyteen määrään. Koko summaa ei kuitenkaan ole vielä jaatu juoritetyksi; mutta jekin, mikä on siihen tullut, noin \$17,100, on todistus siitä, mitä voidaan saada aikaan, kun tärkeätä asiaa pidetään wireillä ja siihen innoistutaan. Jatketaakoon waan tätä ponnistelua edelleenkin, kunnes viimein jentti opiston welkaa on maksettu! — Mutta tämän jekän kuluesä on myös muistettava opiston juoksewien menojen vaatimuksia! Kun niin tehdään, niin woimme jaattaa opistomme todellisesti welattomaksi.

Viime kirkolliskokous Ewelethisjä hywäkjni kirkokunnan jaamisen konferensseihin. Tätä lupaa on kau-

kainen länsi käyttänyt hyväkseen. Siellä ovat Suomi-Synoodin ja Suomen Merimieslähetyskeskuksen pastorit pitäneet asiasta kahdesti kokousta, elokuulla 1909 ja tammikuulla 1910. On muodostettu „Lännen Piiri“ Suomi-Synoodin yhteydessä. Kirkkokunnan on päätettävä hyväksytäänkö heidän ehdottamansa järjestys tätä Lännen Piiriä varten, vai vaatiiko se mahdollisesti joitakin muutoksia sijällykseen ja laajuuteen nähden.

Tässä kokouksessa tulee myös uudelleen esiin Sääntö-ehdotus, paikallis seurakuntia varten, joka viime vuonna vielä jätettiin pöydälle, jotta eri seurakunnat saisivat vuoden kuluessa aikaa sitä tarkastella ja lausua sen suhteen toivomuksiaan.

Serra suokoon kokouksessamme jorun ja yksimielisyyden vallitsevan, sekä toji rakkaudesta tuotavan hartastuksen Jumalan valtakunnan asiaan innostavan keskustelujamme ja toimiamme!

J. K. Nikander

Oikaisu.

Pastori Hannes Leiwiskä, kirjavihkojessaan „Piirteitä Amerikan suomalaisten seurakunnallijista oloista“, julkaistu Helsingissä w. 1908, sanoo että osakki hänen antamansa „historialliset tiedot nojautuvat pastori Mikanderin julkaisemiin kirjoituksiin Suomi-Synoodin julkaisuisissa“, mainiten näistä julkaisuista Kirkollisen Kalenterin 1903. Suomautan tässä että pastori Leiwiskän „Piirteisjä“ on erehdyksellinen se kohta, missä kirjoittaja sanoo Augustana-Synoodinkin vihkineen pappaja Kansalliskirkkokunnalle; sillä sellaista ei ole milloinkaan tähän asti tapahtunut. Keneltä pastori Leiwiskä on tässä suhteessa tällaisen tiedon saanut, on minulle tuntematonta. Hänen velvollisuutensa olisi antaa oikaisewa huomautus sille, jolta hän on tuommoisen tietonsa saanut. Sillä historiallisten kirjateosten tulee sijältää ainoastaan tojitapahatumia eikä perusteettomia otaksunijia.

Kolme suomenkielistä pappia oli Augustana-Synoodi vihkinyt jo vuosia ennen kuin Kansalliskirkkokuntaa tai Suomi-Synoodia oli olemassaakaan. Ensimmäinen näistä kolmesta on allemerkitty. Toiset kaksi häätöi Augustana-Synoodi pian eroittamaan pois yhteydestään, mutta ei kumpikaan heistä ole tietääkseni ollut sitte Kansalliskirkkokunnan pappisjäsenenä.

J. J. Hoikka.

Lisättävä.

Runosta „Penseälle kristikunnalle“ sivulla 98 ja 99 on jäänyt seuraavat 5—7 wärshyt wäliltä pois:

Riennä mult' ostamaan puhdasta kultaa!
Näin kyllä tulla voit rikkahaksi;
Walkeat waattehet saat myös jä multa
Mastomuntefi peitteheffi.
Silmäji jofeat näkemään laitan,
Woiteella Hengen ne awata taidan.

Sylkäätkö sielu nää nuhteeni armaat?
Rakkaus näitä waan fanella woi.
Parempi, että jo kääntyhä arpaat;
Parammus tee nyt jo, palaja, oi!
Käännny jo, sielu, ja penjens heitä;
Mlös jä ihaile maailman teitä!

Owellaş seijon ja kolkutan wielä;
Kuuletko ääneni? Awaatko myös?
Sijälle riennän, kun awataan jießä,
Pian nyt loppuwi, sielu, sun yös.
Ranssafi ehtoollisateriaa wietän,
Armoni aartehet siihen mä liitän.

Sisällyä.

Kirjoitukset:

	Siv.
Terwehdys lukijoille, kirj. J. K. Mikander	5
Pinennyhkiä ja merkkien selityksiä	7
Kalenteri eli almanassa-osasto	8
Amerikan suom. ew. lut. kirkkokunnan konsistori	20
Suomi=Opiston johtokunta	20
Suomi=Opiston opettajakunta	21
Kustannusliikkeen johtokunta	22
Amerikan suom. ew. lut. kirkkokunnan pastorit	22
Suomen Merimieslähetystysen papit Amerikassa	23
Ryhkyä te minussa, kirj. J. W. Kawa	24
Maailman lähetyskonferenssi Edinburgissa, kirj. M. B. Sawola	31
Onko yhdenkewää mitä uskot, kirj. M. Pesonen	46
Regauneen suom. ew. lut. seurakunnan waiheista kirj. E. B. Saaranen	52
Serran tiet ovat ihmeelliset, kirj. M. B. Sawola	72
Minkä hengen omia? kirj. E. Merikari	78
Piirteitä Mohawkin seurakunnan historiasta, kirj. Isak Djennus	85
Ustonto ja tietopuolinen siwistys, kirj. J. Wargelin ..	90
Penseälle kristikunnalle (runo) kirj. J. K. N.	98
Miksi Suomi=Opistoa muutamats wastustawat kirj. W. Rautanen	101
Gardnerin, Mass., Ew. Lut. seurakunnan kofakoulu, kirj. H. Aronen	109
Sfontyrön kirkot, kirj. Liisi	113
Rakkaus lähetystyön ja seurakunnan waiheisiin 1890—1910 San Franciscossa, kirj. Lauri K. Ahlman ..	119
Muutamia piirteitä kirkollisen toimintamme ensi wuosilta, kirj. J. J. S.	141
Pequamingin suomalaisten kofoushuone, kirj. M. B. Sawola	150
Kuolema lähellä, kirj. M. B. Sawola	153
Muutamia tietoja New Finlandin suom. ew. lut. seurakunnasta kirj. K. Hartman	159
Augustana=Synoodin ja sen Opiston riemujuhla kirj. J. K. N.	163

Tervehdyspuhe, kirj. J. A. Mikander	179
Siikajoen kirkko, kirj. Maria Puhalla	182
Uno Cygnaeus (II. Suomettaresta)	184
Maljärven kirkko ja kirkonkylä, kirj. A. D.	190
Kristillisen kirkkolaulun synty ja järjestäminen, kirj. A. W. Riffa	195
Patenttilääkkeet, kirj. J. A.	199
Muistojanoja, kirj. J. A. M.	203
Wuosikertomus, kirj. J. A. M.	206
Dikaisu, kirj. J. J. Hoikka	221
Sijäns	222

S u w a t:

Suomi-Synoodin kirkolliskokouksen jäsenet Ironwoodissa, Mich., 1910	2
Koko maailman lähetystonferenssi w. 1910	35
Kajaanin kirkko Suomessa	45
Regauneen seurak. kirkko ja pappila	55
Regauneen seurakunnan vanhinta kantaväkeä	58
Regauneen seurakunnan kirkonmuostio w. 1910	61
Regauneen seurakunnan pöytäkirjoja w. 1910	63
Regauneen seurakunnan ompeluseura w. 1907	67
Baltic South-Rangen kirkko, Mich.	77
Mohawkin seurakunnan kirkko, Mich.	87
Kingstonin seurakunnan kirkkovaiketta, Minn.	100
Kesäkoulu Gardnerissa Mass., w. 1910	110
Sonkyrön vanha kirkko Suomessa	114
Sonkyrön uusi kirkko Suomessa	116
French Lafen kirkko ja kirkkovaiketta, Minn.	118
Bequamingin suomalaisten kokoushuone, Mich.	151
New Finlandin seurakunnan kirkko Kanadasa	161
Eri C. Morelius	168
Eri Gustaw Andreen	169
Augustana Opiston ja Seminaarin vanha ja uusi rakennus, Rock Islandissa, Ill.	170
Augustana Synoodin kirkkoja Jamestownissa, W. V. ja Chicagossa, Ill.	172
Augustana Hospitaali Chicagossa, Ill.	174
Siikajoen kirkko Suomessa	183
Maljärven kirkko ja kirkonkylä Suomessa	191
Pöytäkirjojen valmistus Waterfieldissa, Mich., 1910.	194
Sin kirkko Suomessa	201
Pastori Mikko Saapala	204
Pastori E. A. Hakala	215